POROCI

Sarajevo, 2001 - 1422. G.H.

Naslov	**POROCI**
Autor	**ŠEBIB BIN ALI EL - HADIRI (ALKOHOL BOLEST, A NE LIJEK)** **KASIM DOBRAČA, (DUHAN, KOCKA, UBISTVA, SVAĐE)**
S arapskog preveo	Muhamed Mehanović (Alkohol)
Likovno - tehnički urednik	Nedžad Kazić, Fatih Farhat
Lektor i korektor	Sabina Deljković, Omer Resulović
DTP	Kavazović D & T, Sarajevo, Mersad Mujagić
Štampa	"OKO" - Sarajevo
Tiraž:	30 000 KNJIGA BROJ 6
Treće izdanje	BESPLATNI PRIMJERAK
Izdavač	Sva prava štampanja i izdavanja zadržava **Visoki saudijski komitet** za pomoć BiH i **Kulturni centar "Kralj Fahd"** u Sarajevu

ŠTAMPANO POD POKROVITELJSTVOM ČUVARA "DVA HRAMA"
KRALJA FAHDA BIN ABDUL-AZIZA AL-SAUDA, KRALJEVINE SAUDIJSKE ARABIJE

طبع على نفقة خادم الحرمين الشريفين الملك فهد بن عبد العزيز آل سعود   هدية مجانية

CIP - Katalogizacija u publikaciji
NAcionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo

UDK 179.8:297.15
UDK 297.15:179.8

El - HADIRI, Šebib Ali
Alkohol bolest, a ne lijek/Šebib b. Ali el-Hadiri; (s arapskog preveo Muhamed Mehanović). Duhan, kocka, ubistva, svađe / Kasim Dobrača. - 3. izd. - Sarajevo: Visoki saudijski komitet za pomoć Bosni i Hercegovini, 1998. - 103 str.; 20 cm. - (Visoki saudijski komitet za pomoć Bosni i Hercegovini; knj. 6)

Prijevod djela: El-Hamru da've lejse bi deva. - Gl. stv. nasl.: Poroci

ISBN 9958 - 880 - 12 =9
1. Dobrača, Kasim
COBISS - ID 581126

بسم الله الرحمن الرحيم

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

PREDGOVOR

Hvala Allahu, Koji poučava peru, Koji čovjeka poučava onome što ne zna. Hvala Allahu, Koji je one koji vjeruju iz tmina na svjetlo izveo i na pravi put ih uputio: ***"I doista, ovo je pravi put moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegova." (El - En'am, 153)*** Uzvišeni Allah, također, veli: ***"Reci: 'Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju?'" (Ez - Zumer, 9).*** Uzvišeni, također, veli: ***"Zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova i u svjetlo koje objavljujemo." (Et - Tegabun, 8)***

Neka je Allahov blagoslov na Učitelja koji upućuje najboljoj uputi: ***"Reci: 'Meni je, doista, jasno ko je Gospodar moj'" (El - En'am, 57)***, našeg vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve selleme.

Najuzvišenija znanost jeste spoznaja Allaha, a ona nas vodi spoznaji načina ispovijedanja vjere Njemu. Što se više širi vjerska znanost, smutnje je sve manje, a neznanje sve slabije. U hadisu se spominje: "Vrijednost alima (znalca) u odnosu na abida - pobožnjaka jeste kao vrijednost punog mjeseca u odnosu na ostale zvijezde." Jer, najvredniji je, najuzvišeniji i najdostojniji da bude primljen onaj ibadet koji je usklađen i podudaran s časnm Šerijatom. A cilj i svrha egzistencije činjenje je ibadeta Allahu: ***"Džine i ljude stvorio sam samo zato da Mi se klanjaju." (Ez - Zarijat, 56)***

Visoki saudijski komitet raduje i čini mu čast da, po preporuci njegove visosti predsjednika Visokog saudijskog komiteta, princa Selmana b. Abdulaziza, guvernera provinicije Rijad, ponudi ovu biblioteku sastavljenu od najvrednijih knjiga potrebnih muslimanu, posebno u ovom vremenu. Akcenat smo stavili na moralne vrijednosti, učvršćenje vjerovanja, temelje islama, kompaktnost društva i njegovu etiku, te uspostavljanje spona s prvom generacijom, najodabranijom i najčestitijom zajednicom ashaba, koji su najbolje razumijevali i primjenjivali islam, nastojeći valorizirati naš iman, naša djela i razmišljanje u svjetlu njihovog odnosa,

povezujući dunjaluk sa ahiretom, život s onim što slijedi poslije smrti. A to je istina koju nije moguće zanemariti, pogotovo uzimajući u obzir činjenicu da smo izgubili hiljade naše braće u bosanskoj tragediji. Kuda bi nas to onda vodilo?

U okrilju časnog tefsira, plemenitog hadisa i čiste islamske misli, živimo s ovom odabranom skupinom knjiga iz serije “Biblioteka bosanske porodice”, koju nudimo odraslom i malom, mušku i žensku. Svako od njih može uzeti iz njih ono što želi, u skladu s obimom znanja koje mu je Allah dao, oboružavajući se spoznajom i nalazeći pravi put pomoću Allahova svjetla.

“Ostavio sam vas na čistoj stazi po kojoj je isto ići noću kao i danju, s nje skreće samo onaj ko je propao”- veli Poslanik, a.s. “Ostavio sam vam dvije stvari: ako ih se budete pridržavali, nećete zalutati nikada: Allahovu knjigu i moj sunnet” - veli Poslanik, a.s., također.

Molim Allaha da ovo znanje bude od koristi, da ga učini blagoslovljenim i trajnim dobrim djelom i da nagradi svakog ko je učestvovao u izlasku na vidjelo ove biblioteke, prevođenju djela, pripremanju za štampanje, distribuciji, kao i onog ko se njome okoristi, najboljom nagradom. On čuje dove i odaziva se.

Direktor Regionalnog ureda
Visokog saudijskog komiteta za Evropu

Naser b. Abdurrahman es - Saeed

ALKOHOL

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!

PREDGOVOR PISCA

Hvala Allahu, Koji nam je učinio dozvoljenim lijepe stvari, a zabranio nam ružne.

Neka je salavat i selam na vjerovjesnika milosti, Muhammeda, s.a.v.s., koji o alkoholu kaže: "Doista je on bolest, a nije lijek."

I neka je salavat na njegovu porodicu, drugove - vjernike, koji su se odazvali Allahovoj zabrani alkohola u kojoj kaže: ***"Pa, hoćete li se okaniti?"***, i koji su rekli: "Okanili smo se, naš Gospodaru!"

Na početku svojih studija medicine, u jednoj evropskoj zemlji, vidio sam čuda, i dok nisam došao tamo, nikad nisam svojim očima vidio pijanicu. O postupcima, riječima i djelima koje čini pijanica ne trebam ni pričati.

Prije nego što počne piti, čovjek ti se obraća razboritim i odmjerenim riječima, a samo što počne piti, počne činiti čudne postupke koje pametan čovjek ne čini. On tada i bulazni, a da je pri svijesti, stidio bi se svojih riječi, i čini postupke zbog kojih se pomisli da je to drugi čovjek.

Još uvijek se sjećam kada bismo prolazili pored pijanica nakon što su završili sa pijankama u studenskom domu. Jedan od njih bi bio onesviješćen u toaletu sa glavom u wc - šolji. Drugi bi se umokrio, treći bi bio razbijene glave od posljedica pada.

Ovo sam vidio, a ono što sam čuo još je čudnije. Čuo sam kako je neki mladić ispijao čašu iza čaše i kako je umro od posljedica trovanja alkoholom. Na samo nekoliko dana prije toga on je diplomirao na jednom od fakulteta i spremao se za povratak u svoju zemlju, a po imenu koje je pisalo na ličnoj karti, bio je musliman.

Vidio sam kako se neki takmiče u pijenju gajbe piva. Vidio sam jednog apsolventa medicinskog fakulteta koji nije u stanju da drži olovku u svojoj ruci, a da ne govorimo o hirurškom skalpelu, zbog drhtavice i nemogućnosti držanja ravnoteže nakon što je

konzumirao alkohol.

Sve sam to viđao i u sebi govorio: "Da nema druge svrhe od zabrane alkohola, osim zaštite najdragocjenije blagodati koju je Allah, dž.š., podario čovjeku, a to je razum, to bi bilo dovoljno."

Allah me je, dž.š., Svojom milošću, dobrotom i plemenitišću spasio te zemlje i vratio me je tamo gdje vlada čistota, među moju čistu braću, muslimane.

Ipak sam kod nekih muslimana vidio nehaj i nemar u pogledu pijenja alkohola, koji zaboravljaju, svjesno ili iz neznanja, da je alkohol zabranjen šerijatom.

Štaviše, neke vlade islamskih zemalja grade tvornice za proizvodnju alkohola i za to ulažu sredstva iz državne blagajne. I ne samo to, već raspravljaju o budžetu tih tvornica pred očima muslimana, smatrajući to "tekovinom revolucije" i potporom za ekonomiju zemlje.

Kad bi se samo ova stvar zaustavila na ovome...?

Naprotiv, stvar ide dotle da postoji veoma izražena negativna osobina kod nekih ljudi. Kada te ljude obavijestiš o obimu negativnog utjecaja alkohola na pojedinca i na društvo, odgovaraju ti riječima: "Veliki broj ljudi pije alkohol i ništa se ne dešava!"

Također su se među ljudima počele širiti neosnovane tvrdnje vezane za alkohol, a koje potiču neki ljudi kako bi kod drugih izazvali nedoumicu u pogledu zabranjenosti i majke svih zala (alkohola) s aspekta Šerijata, nastojeći da muslimansku zajednicu iskvare, a njoj je Allah, dž.š., htio da bude neporočna i neiskvarena i čista od svega što joj je On zabranio.

Savremena medicina otkriva neosnovanost i neistinitost ovih tvrdnji vezanih za alkohol i tako potvrđuje uzvišenost Mudrog Zakonodavca, Koji je zabranio konzumiranje alkohola još prije više od 1400 godina.

Zbog svega spomenutog odlučio sam, oslanjajući se na Allaha, dž.š., da se studioznije pozabavim proučavanjem štetnosti alkohola po ljudsko tijelo, dušu i um, dodajući tome društveno - ekonomske opasnosti koje alkohol prouzrokuje.

Nisam se zapanjio kada sam, proučavajući, otkrio da alkohol ne ostavlja ni jedan dio ljudskog tijela, a da u njega ne "zabada svoje kandže", upravo poput krvoločne zvijeri, koja ulovi svoju žrtvu nakon mnogo muke. Razlog ovoj mojoj nezapanjenosti bio je to što sam čvrsto bio uvjeren da je Onaj Koji je zabranio alkohol, ustvari, Sveznajući i Svepoznavajući, Koji je stvorio čovjeka i Koji zna šta tom čovjeku donosi korist a šta štetu.

Kaže Uzvišeni: ***"A kako i ne bi znao Onaj Koji stvara, Onaj Koji sve potanko zna, Koji je o svemu obaviješten." (El - Mulk, 14)***

U ovo istraživanje uložio sam veliki trud, i pored zauzetosti studiranjem medicine nastojeći i silno želeći da moje istraživanje bude potkrijepljeno znanstvenim činjenicama.

Uzvišeni Allah mi je, dž.š., olakšao mnoge stvari i preda mnom otvorio mnoga vrata za

koja mislim da ne bi bila otvorena da nije bilo Njegove pomoći i upute, pa Njemu pripada zahvala prije i poslije.

Tako sam godine 1405. po Hidžri sreo moga učitelja, šejha Abdul - Medžida ez - Zindanija, Allah neka ga čuva, učvrsti na Istini i usmjeri pravim putem njegove korake, koji mi je napočetku dao svoju podršku i bodrio me da nastavim svoje istraživanje.

On mi je predložio dvije stvari: da moja istraživanja budu odmah objavljena, ili da ne objavim svoja istraživanja dok ne završim svoje studije medicine i tako se poveća moje znanje, što će još više obogatiti temu. Allah me je, dž.š., uputio da odaberem ovaj drugi prijedlog i on je bio bolji, hvala Allahu.

Zahvaljujući Allahovoj, dž.š., uputi, za svoje istraživanje sakupio sam obimnu građu i literaturu i nadam se, moleći Allaha, dž.š., da sam uspio, u svjetlu otkrića savremene medicine, pojasniti neke mudrosti zbog koji je Sveznajući i Mudri Zakonodavac, Uzvišen je On, zabranio konzumiranje alkohola. Također, molim Uzvišenog Allaha da ovaj moj posao učini da bude na vagi mojih dobrih djela na Sudnjem danu.

Knjigu sam podijelio na nekoliko dijelova, a svaki dio sadrži nekoliko poglavlja. Knjigu sam počeo sa definicijom alkohola, govorom o zabranjenosti alkohola i da li u alkoholu ima koristi.

U jednom zasebnom dijelu odgovorio sam na tvrdnje i zablude koje su raširene kod nekih ljudi o alkoholu, a čiju je neosnovanost i zabludu otkrila savremena medicina. Potom sam govorio o utjecaju alkohola na čovjeka i to s tri glavna aspekta: društvenog, psihičkog i zdravstvenog, i o svakom aspektu govorio sam u nekoliko poglavlja.

Svoje istraživanje završio sam sa nekoliko priloga koji sadrže nekoliko vrijednih istraživanja, i to: istraživanje dr. Mahmuda Nazima en - Nesimija, Allah mu se smilovao, o "Tretmanu liječenja onim što je zabranjeno", istraživanje o "Načinima otkrivanja alkohola u pićima", i na kraju sam naveo nekoliko istraživanja koja su izlagana na konferencijama islamske medicine ili su objavljena u nekim stručnim i znanstvenim časopisima, i njih sam naveo u posebnom prilogu pod naslovom: "Lijek koji ne sadrži alkohol".

Znanstvene sam činjenice nastojao pronaći u njihovim izvorima i pri tome sam se pomogao velikim brojem djela koja su napisana na ovu temu. Najvažniji izvor od kojeg sam imao koristi prilikom istraživanja bila je knjiga "Alkohol između medicine i fikha", doktora Muhammeda Ali el - Berra, Allah neka ga čuva, čovjeka tečnog pisanja, izvrsnog stila i širokog znanja. Od knjige sam imao velike koristi, a naročito u ustrojstvu knjige, načinu izlaganja i upućivanju na primarne izvore, i još jednom, neka ga Allah, dž.š., nagradi dobrim.

Prevođenje nekih medicinskih termina na arapski jezik bio je jedan od najvećih problema koje sam imao prilikom istraživanja, i to je od mene zahtijevalo dosta vremena, jer mi muslimani, nažalost, ne učimo svojim jezikom, argumentirajući to time da

arapski jezik nije znanstveni jezik. Doista je ovo vid duhovnog defektizma od kojeg pate svi muslimani, a za koji ja molim Allaha, dž.š., da ubrzo prođe. Trudio sam se i nastojao, uz Allahovu pomoć, da u prevođenju tih termina, koliko god je to moguće, prijevod bude približan značenju originala.

Ne smatram da sam uradio nešto novo, osim što se radi o pokušaju koji je inicirala moja briga o kršenju Allahovim zabrana, tako što se ono što je On zabranio smatra dopuštenim i da bi pojasnio šta je to što čovjek može ubrati kao plod svoje neposlušnosti i grijeha prema Uzvišenom Allahu.

Uzvišeni kaže: ***"A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživiti. 'Gospodaru moj' - reći će - 'Zašto si me slijepa oživio kad sam vid imao?' 'Evo zašto - reći će On. 'Dokazi su ti Naši dolazili, ali si ih ti zaboravljao, pa ćeš danas ti isto tako biti zaboravljen.'" (Ta - ha, 124 - 126)***

Koristim ovu priliku da zahvalim svima onima koji su me bodrili da dovršim ovo istraživanje kad god bi se u moje srce uvukao osjećaj apatije i kad ne bih imao volje da nastavim dalje.

Zahvaljujem šejhu Abdul - Medžidu ez - Zindaniju, Allah ga sačuvao, mom dragom bratu, doktoru Mustafi Abdul - Varisu, profesoru Hasanu el - Bešariju, koji je vršio jezičku lekturu, na čemu mu zahvaljujem, šejhu Abdurahmanu el - Humejsiju, i zahvaljujem braći Vehidu Abdul - 'Alimu, Muhammedu Džebranu, Abdus - Selamu el - Džuhejmu, 'Islamu es - Saianiju, Hunejdu el - Ka'adiju, Muhamedu eš - Šerefiju, Muhennedu Zejdanu i Fuadu Šebaneu na njihovoj pomoći pri štampanju ovog istraživanja.

Također, zahvaljujem doktoru Muhammedu Ali el - Barru što je ustupio svoje dragocjeno vrijeme u recenziji knjige i pisanju predgovora i što mi je dao primjedbe, upute i vrijedne savjete, te mi ustupio neku literaturu novijeg datuma vezanu za ovu temu. Također, zahvaljujem svakom onom ko mi je dao bilo kakav savjet, ideju ili mišljenje koje je doprinijelo objavljivanju ove knjige. Ne promiče mi da, također, zahvalim odgovornim ljudima u "Savjetu za naučnu nadnaravnost Kur'ana i sunneta" na čelu sa njegovim generalnim sekretarom, šejhom i doktorom Abdullahom el - Muslihom i generalnim direktorom, doktorom Hajdarom es - Safihom, što su omogućili štampanje ove knjige. Neka ih Allah nagradi kako najbolje nagrađuje Svoje robove!

Davno je El - Asfahani rekao: "Uvidio sam da čovjek pišući knjigu u jednom danu, sutra kaže: 'Da je zamijenjeno ovo, bilo bi bolje, da je dodato ovo, bilo bi bolje, da je ovo stavljeno prije, bilo bi bolje, da je ispušteno ovo, bilo bi ljepše!', a ovo je jedna od najvećih pouka i to je dokaz da nepotpunost preovladava cjelokupnim ljudskim bićem."

Molim one koji pronađu nedostatak ili imaju neku primjedbu da mi na to ukažu, a neka se Allah smiluje čovjeku koji ukaže na moje nedostatke! Na kraju, molim Allaha, dž.š.,

da učini da ovo djelo bude samo radi Njega, da me za njega nagradi, da njime otvori zatvorena srca, slijepe oči i gluhe uši, a On je, doista, Onaj Koji je blizu, sve čuje i uslišava dove.

Neka naša posljednja dova bude: "Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova.
Neka je salavat na našeg poslanika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe!"

Šebib bin Ali el - Hadiri

18. rebiul - evel, 1413. H.G.
15. septembar, 1992. godine

PRVI DIO

RAZNI PROPISI O ALKOHOLNIM PIĆIMA

PRVO POGLAVLJE:
DEFINICIJA ALKOHOLNIH PIĆA

DRUGO POGLAVLJE:
ALKOHOLNA PIĆA SU HARAM, HARAM!

TREĆE POGLAVLJE:
DA LI U ALKOHOLNIM PIĆIMA
IMA KORISTI?

PRVO POGLAVLJE

ZNAČENJE RIJEČI “EL - HAMR”

PRVO: U JEZIKU

Er - Razi u “Muhtaru es - sihah” o alkoholnim pićima (ar. hamr) navodi sljedeće: “Kaže Ibn - el A’rabi: ‘Kaže se da su alkoholna pića dobila ime hamr jer su stajanjem fermentirala (uzavrela), a fermentiranje tih pića je, ustvari, mijenjanje njenih mirisa.’” Kaže se, također, da su alkoholna pića dobila taj naziv (hamr), jer ona ovladaju (prekriju) ljudskim razumom. Za ženu koja stavi koprenu na lice kaže se “ihtemeret”, a “tahmir” znači prekrivanje.

Ono što opija (kamr) jeste ono što ovladava (prekrije) razumom, bilo da je ono u tečnom ili čvrstom stanju, bilo da je u vidu jela ili pića.

Er - Ragib el - Asbahani u djelu “Mufredat el Kur’an” kaže: “Alkoholna pića (hamr) dobila su naziv “hamr” jer prekrivaju razum, a neki ljudi nazivaju ovim imenom sve što opija.”

Neophodno je spomenuti da je riječ “alkohol” u osnovi arapskog porijekla nastala od riječi “el - gul”, ali je ona kasnije preinačena u riječ “el - kuhul”.

Riječ “el - gul” spomenuta je u Kur’anu u riječima Uzvišenog Allaha, Koji kaže: ***“Od njega neće glava boljeti i zbog njega se neće pamet gubiti.” (Es - Saffat, 47)***

U ovom ajetu Allah, dž.š., negira od dženetskog vina (hamr) svojstvo opijanja umova.

Komentirajući ovaj ajet, Eš - Ševkani kaže: “Ne uzima niti oduzima njihovu pamet niti od tog vina osjećaju bolest, a ni glavobolju. Allah, dž.š., od dženetskog vina negira mogućnost izazivanja nevolja, kao što su glavobolja i opijanje, koje prouzrokuje alkohol (vino) na ovome svijetu.”

U djelu “Muhtaru es - Sihah”, o značenju riječi “gavl”, Er - Razi kaže: “Glagol ‘gale’ je na oblik ‘kale’, a kaže se ‘igtalehu’ ako čovjeka nešto zadesi ne znajući kako ni odakle.” Riječi Uzvišenog: “La fiha gavl” znače: nema poslije pijenja toga vina glavobolje, jer u drugom ajetu kaže: “La jusadda’une anha”.

Ebu - Ubejde kaže: “’El - gavl’ znači da im vino oduzme razum, a za sve što obuzme čovjeka i usmrti ga kaže se ‘gavl’.”

DRUGO: U FIKHU

Riječ "hamr" označava sve što dovodi do opijanja, bilo da je osnova toga voće, kao što je grožđe, hurme, grožđice, ili da je osnova toga žitarice, kao što su pšenica, ječam i kukuruz, ili da je od meda, i bilo da se to peče na vatri ili ne.

Iz ovoga vidimo da je razlog zbog kojeg je zabranjen alkohol opijanje, a ne osnova od kojeg je spravljen alkohol. O tome postoje sljedeći vjerodostojni dokazi:

♦ Omer b. el - Hattab, r.a., držao je govor (hutbu) sa minbera Allahovog Poslanika, s.a.v.s., i rekao: "O ljudi, zaista je objavljena zabrana alkohola, a on se spravlja od pet stvari: grožđa, hurmi, meda, pšenice i ječma. Alkohol (hamr) jeste ono što prekrije razum." (Ovo prenose El - Buhari i Muslim.)

♦ En - Nu'man b. Bešir, r.a., prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Zaista je od grožđa alkohol, i od hurmi alkohol, i od meda alkohol, i od pšenice alkohol, od ječma alkohol." (Prenose ga peterica osim En - Nesaija.)

TREĆE: U HEMIJI

Neka znanstvena literatura spominje da su Arapi bili ti koji su prvi spravili alkohol, a kaže se da je muslimanski učenjak - hemičar, Džabir b. Hajjan, bio prvi koji je spravio alkohol 185. h. godine.

Alkoholna pića definišu se kao pića čiji je glavni sastojak alkohol. Ta pića u sebi sadrže veliku količinu alkoholnih sastojaka, a najvažniji je etilni alkohol, čija je hemijska formula C_2H_5OH, i on se smatra kao tvar koja opija, prisutna u svim spravljanim alkoholnim pićima. Hemičari karakterišu ovu tvar kao otrovnu, i ona je tečna, isparava se i nema boje, ali se rastvara u vodi i masnoćama i zapaljiva je.

Proces spravljanja alkohola dešava se fermentacijom šećernih tvari i djelovanjem nekih fermenata (enzima). Spravljanje alkoholnih pića razlikuje se s obzirom na upotrebu različitih šećernih tvari, a iako se alkoholna pića razlikuju po imenima, zajedničko im je to što sva sadrže tvar zvanu alkohol.

Istinu kaže Allahov Poslanik, s.a.v.s., kada je rekao: "Zaista će ljudi iz moga ummeta piti alkoholna pića, a neće ih zvati njihovim imenima." Prenosi Ahmed i Ebu-Davud.

Sljedeća tabela pojašnjava nam neka od alkoholnih pića i izvor šećerne tvari od koje se spravljaju, kao i procenat alkohola koji u sebi sadrže.

PROCENAT ALKOHOLA	IZVOR ŠEĆERNE TVARI	VRSTA ALKOHOLNOG PIĆA
3 - 6% 3 - 6% 4 - 8%		Pivo i njegove vrste: - lager - ales - stout
4 - 6%	jabuke ili neko drugo voće	Cider
8 - 10% 15 - 20%	grožđe	Vina: - lagahno - šampanjac - jako: sherry, port, vermouth
40% 37 - 40% 40% 37 - 40% 37 - 40%	- destilacija fermentirane rastopine grožđa - destilacija fermentirane rastopine kukuruza - destilacija šećerne trske fermentirana rastopina kojoj je dodat destilovani dud ili neko drugo voće - destilovane žitarice	- brandy - whiskey - rum - gin
20 - 55%	destilovana alkoholna pića uz dodatak arome	Slatka alkoholna pića - likeri: - kirsch - chatreuse

Drugu grupu alkoholnih sastojaka čini metanol, koji se manje upotrebljava, ali je otrovniji od etil alkohola jer može da prouzrokuje smrt, trovanje srčanog mišića i njegovu malaksalost. Također, on može prouzrokovati iznenadnu sljepoću. Neophodno je spomenuti da se ova vrsta alkohola, tj. metanol, nalazi u nekim plagijatima alkoholnih pića.

Koliko jedna jedinica sadrži alkohola?

Jedna jedinica u sebi sadrži 10 mililitara ili 8 grama čistog alkohola, a to je otprilike jednako:

- jednoj čaši viskija;
- jednoj čaši šerija ili destilovanog vina;
- jednoj čaši običnog vina;
- jednoj krigli piva ili cidera zapremine 550 mililitara (Vidi sliku br. 1)

S druge strane, jedna flaša koncentriranih alkoholnih pića, kao što su brendi, viski, džin i druga, u sebi sadrži 30 jedinica, što je otprilike 300 mililitara ili 240 grama čistog alkohola.

ČETVRTO: U FARMAKOKINETICI

Želudac i tanka crijeva brzo apsorbuju alkohol ako je alkohol zastupljen u manjoj koncentraciji, ali ako koncentracija alkohola u piću bude veća od 20%, tada proces apsorpcije bude sporiji. Uzrok tome jeste to što alkohol prouzrokuje prigušivanje crvolikog kretanja želuca (*Gastric peristalis*), kao što izaziva i grčenje otvora dijafragme (*Pylorospans*), što ima za posljedicu sporiji dolazak alkohola u crijeva kako bi alkohol bio apsorbovan.

Postoje i drugi faktori koji prouzrokuju usporavanje procesa apsorpcije, kao što je pijenje mlijeka, razblaživanje alkohola vodom i hrana u želudcu koja još nije varena.

Nakon procesa apsorpcije alkoh se širi po svim ćelijama organizma velikom brzinom, a vrijedno je spomena da se oko 90% apsorbovanog alkohola metabolizuje u organizmu dok ostatak izlazi putem mokraće, znoja i izdisanjem zraka. Najvažniji organ koji je specijaliziran za metabolizam alkohola jeste jetra, koja metabolizuje oko 90% apsorbovanog alkohola posredstvom nekih enzima koje sama proizvodi, kao što je enzim koji odvaja hidrogen iz alkohola (*Alcoholdehydrogerase* - ADH) koji pretvara alkohol u *Acetaldehyde*, zatim u *Acetat,* koji se na kraju pretvara u ugljendioksid i vodu.
(Vidi sliku br. 2)

DRUGO POGLAVLJE

ALKOHOLNA SU PIĆA HARAM, HARAM!

Uzvišeni Allah kaže: “O vjernici, vino i kocka i kumiri i strelice za gatanje, odvratne su stvari, šejtanovo djelo; zato se toga klonite da biste postigli što želite.” (El - Maida, 90)

Zabrana pijenja alkoholnih pića potvrđena je Kur’anom, sunnetom i idžma’om (konsenzusom).

Međutim, i pored toga postoji jedna grupa ljudi koji smatraju da riječ (fedžtenibuhu)- - “klonite se toga“, koja je spomenuta u ajetu, ne upućuje na jasnu i kategoričnu zabranu, kao što je to slučaj sa ostalim zabranama, a primjer za to su riječi Uzvišenog Allaha: ***"Zabranjuje vam se strv, krv i svinjsko meso, i ono što je zaklano u nečije drugo, a ne u Allahovo ime, i što je udavljeno i ubijeno; i što je strmoglavljeno, i rogom ubodeno, ili od zvijeri načeto - osim ako ste ga preklali." (El - Maida, 3)***

Da bismo odgovorili na ovu neosnovanu tvrdnju, našu pažnju usmjerit ćemo na sljedeće:

PRVO: STAV ČASNOGA KUR’ANA NASPRAM ALKOHOLA

RIJEČ (FEDŽTENIBUHU) - “KLONITE GA SE” SPOMENUTA U KUR’ANU

Ova riječ u arapskom jeziku znači “udaljavanje” i “ne približavanje nečemu” ili “granicama nečega”. Ta riječ je, dakle, jedna od najizražajnih konstrukcija koja ukazuje na zabranu. Onaj ko prostudira ajete časnoga Kur’ana vidjet će da je riječ (fedžtenibuhu) - “klonite ga se”, spomenuta u velikom broju drugih ajeta. Od tih ajeta su i ajeti u kojim se zabranjuje prihvatanje lažnih uvjerenja i ružnih osobina, a neki od tih ajeta su sljedeći:

- "Pa budite što dalje od kumira poganih i izbjegavajte što više govor neistiniti." (El - Hadždž, 30)

- "Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu se klanjajte, a kumira se klonite!'" (En - Nahl, 36)

- "Za one koji izbjegavaju da se kumirima klanjaju i koji se Allahu obraćaju - njima su namijenjene radosne vijesti, zato obraduj robove Moje!" (Ez - Zumer, 17)

- "A kada Ibrahim reče: 'Gospodaru moj, učini ovaj grad sigurnim i sačuvaj mene i sinove moje klanjanja kumirima!'" (Ibrahim, 35)

U nekim ajetima spominju se uporedo nesretnici i oni koji se Allaha boje, kao npr.: ***"... u koju će ući samo nesretnik, onaj koji bude poricao i glavu okretao, a od nje će daleko biti onaj koji se bude Allaha bojao." (El - Lejl, 15 - 17)***

Onaj ko studiozno prouči ajete o zabrani alkohola: "O vjernici, vino i kocka i kumiri i strelice za gađanje odvratne su stvari, šejtanovo djelo. Zato se toga klonite da biste postigli ono što želite. Šejtan želi pomoću vina i kocke unijeti među vas neprijateljstvo i mržnju, i da vas od sjećanja na Allaha i od obavljanja molitve odvrati. Pa, hoćete li se okaniti?", vidjet će da ti ajeti sadrže brojne pokazatelje koji ukazuju na zabranu konzumiranja alkohola.

Neki od tih pokazatelja su sljedeći:

1. Ajet počinje obraćanjem vjernicima riječima: "O vjernici", što skreće pažnju na to da je ono što slijedi propis koji vjernici, koji se odazivaju svome Gospodaru i koji izvršavaju Njegove naredbe i klone se zabrana, moraju izvršavati.

2. Alkohol (vino) spomenuto je u kontekstu zajedno sa kockom, kumirima i strelicama za gađanje, a sve spada u velike grijehe. Alkohol je prvi spomenut zbog velikog grijeha njegovog konzumiranja i što je on ključ svakog zla.

3. Alkohol je nazvan "odvratnom stvari" (ridžs), a riječ "ridžs" u arapskom jeziku označava ogavne i prljave stvari. Ima mišljenja da ova riječ znači srdžbu, kao da ima i značenje grijeha.

4. Ajeti pojašnjavaju da je alkohol šejtanovo djelo, a od šejtana dolazi samo čisto zlo, kao što to kaže Eš - Ševkani. Šehid, Sejjid Kutb, Allah mu se smilovao, kaže: "Šejtan je iskonski čovjekov neprijatelj, a dovoljno je vjerniku da zna da je neko djelo šejtansko da bi se njegovo čuvstvo toga klonilo, da bi njegova duša osjećala odvratnost od toga i da bi njegovo biće uzmicalo i udaljavalo se od toga i čuvalo se iz bojazni od toga."

5. Upotreba izraza "klonite se", koji je najizražajniji, ukazuje na zabranu jer to znači udaljavanje od zabranjenog, a da se ne govori o činjenju onog što je zabranjeno.

6. Postizanje uspjeha i spas vezani su za Allahovo zadovoljstvo od klonjenja alkohola: "I zato se toga klonite da biste postigli ono što želite", što je podsticaj vjernicima da ga se klone. Kaže Eš - Ševkani: "Ako je u klonjenju od alkohola spas, onda je u konzumiranju

propast i uništenje."

7. Ajeti pojašnjavaju zla i štete koje nastaju konzumiranjem alkohola. Kaže Uzvišeni: "Šejtan želi pomoću vina i kocke među vas neprijateljstvo i mržnju unijeti." A Sejjid Kutb, Allah mu se smilovao, kaže: "Ovim se muslimanovoj svijesti otkriva šejtanova namjera i cilj njegove spletke i produkt njegove nečistote. To je izazivanje neprijateljstva i mržnje u redovima muslimana, pomoću vina i kocke, kao i odvraćanje "onih koji vjeruju" od sjećanja na Allaha i od namaza, a kakva li je samo, u tom slučaju, njegova spletka?!" Ovi ciljevi koje šejtan želi postići stvarnost su i muslimani ih mogu vidjeti u pojavnom svijetu. Ti ciljevi potvrđeni su Božanskim riječima, istinitim samim po sebi. Nije potrebno dugo istraživanje da bi čovjek uvidio da je šejtan taj koji među ljude, putem alkohola i kocke, ubacuje neprijateljstvo i mržnju. Alkohol oduzima razum i zagrijava krv i meso i izaziva hirovitost i žestinu. Kocka koja ide uz alkohol u dušama izaziva osjećaj propasti i zlobe (mržnje) jer onaj ko je izgubio u kocki mora osjećati zlobu i mržnju prema onome s kim se kockao, jer mu on oduzima njegov novac njemu naočigled, odnosi ga kao dobitnik, a njegov partner ostaje kao gubitnik i kaharan. U prirodi ovih stvari, kocke i alkohola, jeste da izazivaju mržnju i neprijateljstvo, koliko god one ujedinjavale partnere na polju svadljivosti i eksplozivnosti koje se površno doimaju kao prijaznost i sreća. Odvraćanje od sjećanja na Allaha i od namaza nije potrebno razmatrati jer alkohol izaziva zaborav a kocka zaokuplja. Omamljenost kockara kockom nije ništa manja od omamljenosti alkoholom, a svijet je kockara poput svijeta pijanice i ograničava se na stolove, čaše i kocke (karte).

8. Za riječi Uzvišenog: "Pa, hoćete li se okaniti?", Ibn - Kesir kaže: "U ovome je prijetnja i zastrašivanje." A Eš - Šavkani kaže: "U ovom je veliko korenje u vidu upitne forme koja ukazuje na grđenje i prijekor, i zato je Omer, r.a., kada je ovo čuo, rekao: 'Okanjujem se!'"

9. Riječi Uzvišenog nakon ajeta kojim se zabranjuje alkohol: ***"I budite poslušni Allahu i budite poslušni Poslaniku, i oprezni budite! A ako glave okrenete, onda znajte da je Poslanik Naš dužan samo da jasno obzani.'" (El - Maida, 92)*** Ajet potvrđuje i naglašava nužnost slijeđenja Allahove naredbe tako što se neće nastaviti sa pijenjem alkohola, te ukazuje na neophodnost slijeđenja onoga što će Poslanik, s.a.v.s., u pogledu alkohola, objasniti.

10. Bojazan koja je obuzela ashabe za svoju braću koji su konzumirali alkohol, a poginuli su na Allahovom putu prije zabrane konzumiranja alkohola oko toga da li će ih Allah kazniti? Zato su objavljene Allahove, dž.š., riječi kao umirenje dušama: ***"Onima koji su vjerovali i dobra djela činili, nema nikakva grijeha u onom što su oni pojeli i popili (prije zabrane) ako su se klonili onoga što im je zabranjeno i ako su vjerovali i onda se grijeha klonili i dobro činili. A Allah voli one koji drugima dobro čine." (El - Maida, 93)***

Zabrana konzumiranja alkohola objavljena je u etapama, a prepustit ću prostor šehidu

Sejjidu Kutbu, Allah mu se smilovao, da nam objasni etape kroz koje je prošao propis zabrane konzumiranja alkohola. On kaže: "Prva etapa bila je usmjereno odapinjanje strijele kada je Uzvišeni Allah u mekanskoj suri En - Nahl rekao: ***'A od plodova palmi i loze pripremate piće i hranu prijatnu.'"*** Tako je ona bila prvo što je doprlo do osjećanja muslimana stavljajući pića (alkohol) nasuprot "hrane prijatne", pa se čini kao da je alkohol jedno, a prijatna hrana nešto drugo.

Zatim je bila druga etapa u kojoj je pokrenuta vjerska svijest u dušama muslimana putem zakonodavne logike kada je objavljen ajet iz sure El - Bekara: ***"Pitaju te o vinu i kocki. Reci: 'Oni donose veliku štetu, a i neku korist ljudima, samo što je šteta od njih veća nego korist.'"***

U ovom je ajetu znak da je ostavljanje kocke i vina preče s obzirom da je šteta veća od koristi, a u malo kojoj stvari nema neke koristi; međutim, dozvoljenost ili zabranjenost te stvari oslanja se na to da li u toj stvari preovladava šteta ili korist.

Potom je bila treća etapa u kojoj je razbijena navika pijenja i izazvani netrepeljivost i neslaganje između alkohola i naredbe klanjanja namaza kada je objavljen ajet iz sure En - Nisa': ***"O vjernici, pijani nikako namaz ne obavljajte, sve dok ne budete znali šta izgovarate."***

Namaz se obavlja u pet vremenskih intervala i između većine tih intervala je mali vremenski razmak što nije dovoljno da se čovjek opije, a zatim i otrijezni između dva namaska vremena. Ovom odredbom sužavaju se prilike praktične primjene navike pijenja alkohola, a naročito pijenje alkohola ujutro i poslije ikindije ili akšama, kako je bio adet ljudi u predislamskom periodu, džahilijetu. Ajet razbija i običaj konzumiranja alkohola koje je vezano za određene vremenske termine u kojima je alkohol konzumiran. U ajetu se nalazi nešto što u duši muslimana ima svoju težinu, a to je nemogućnost usklađivanja između izvršavanja naredbe klanjanja namaza u njihovom vremenu i pridruživanje navike pijenja alkohola u određenim vremenskim periodima. Potom je bila četvrta i odlučujuća etapa za koju su se duše u potpunosti pripremile. Samo što je došla zabrana, slijedila je pokornost i poslušnost bez oklijevanja. Od Omera b. el - Hattaba, Allah neka je njime zadovoljan, prenosi se da je rekao: "Allahu, objasni nam o alkoholu objašnjenje koje je dovoljno." Tada je objavljen ajet iz sure El- Bekara: ***"Pitaju te o vinu i kocki. Reci: 'Oni donose veliku štetu, a i neku korist.'"*** Omer je zatim pozvan (da dođe) i ovaj ajet mu je proučen, a on je rekao: "Allahu, objasni nam o alkoholu stvari koje će nas zadovoljiti." Tada je objavljen ajet iz sure En - Nisa': ***"O vjernici, pijani nikako namaz ne obavljajte..."*** Omer je ponovo pozvan i ovaj ajet mu je proučen, a on je rekao: "Allahu, objasni nam o alkoholu ono što će biti dovoljno." Zatim je objavljen ajet iz sure El - Maida: ***"Šejtan želi da pomoću vina i kocke unese među vas neprijateljstvo i mržnju i da vas od sjećanja na Allaha i obavljanja namaza odvrati. Pa, hoćete li se okaniti?"***

Omer je ponovo pozvan i ovaj ajet mu je proučen, a on je rekao: “Okanili smo se, okanili!” Ovo bilježe autori “Sunena”.

Kada je objavljen ovaj ajet o zabrani alkohola treće godine nakon Bitke na Uhudu, nije bilo potrebno više od jednog telala koji je u mjestima gdje su se ljudi u Medini okupljali, vikao: “O ljudi, alkohol je postao zabranjen (haram)!” Onaj u čijoj je ruci tada bila čaša - razbio ju je, onaj u čijim ustima je bio gutljaj - izbacio ga je i pocijepane su mješine za vino i razbijeni vrčevi. I tako se stvar okončala.

Što se tiče mudrosti koja se nalazi u postupnom zabranjivanju alkohola, nju nam je pojasnio Sejjid Kutb prilikom njegovog tumačenja riječi Uzvišenog: “Pitaju te o vinu i kocki. Reci: ‘Oni donose veliku štetu, a i neku korist ljudima; samo je šteta od njih veća od koristi.’” On kaže: “Ovaj tekst koji je pred namabio je prvi korak zabrane. Stvari i djela ponekad nisu čisto zlo. Dobro se miješa sa zlom, a zlo se miješa sa dobrom na ovome svijetu. Međutim, ono od čega zavisi da li će nešto biti dozvoljeno ili zabranjeno jeste preovladavanje dobre ili loše strane. Ako je šteta u alkoholu i kocki veća od koristi, tada je to uzrok i razlog zabrane, iako ovdje nije zabrana jasno izrečena.”

Ovdje nam se ukazuje jedna strana islamskog, kur’anskog, Božanskog i mudrog metoda odgoja, a to je metod koji je moguće pronaći u mnogim njegovim propisima, naredbama i usmjerenjima. Mi ćemo ukazati ovdje na jedno pravilo ovoga metoda povodom govora o alkoholu i kocki.

Kada je naredba ili zabrana vezana za jedno od pravila imanskog koncepta ili za jedno pitanje uvjerenja (i’tikad), islam tada od prvog momenta donosi jasnu odredbu. Međutim, kada je naredba ili zabrana vezana za običaj ili oponašanje ili za društvenu situaciju koja nije lahka, islam tada čeka i pitanju prilazi polahko, blago i postupno i priprema realne i optimalne uvjete koji olakšavaju sprovođenje i pokoravanje.

Kada se radilo o pitanju tevhida ili širka, islam je od prvog momenta sproveo svoju naredbu, oštro i odlučno, bez oklijevanja i obaziranja, bez kurtoazije, nagodbe i susretanja na pola puta; to je zbog toga što se ovdje radi o pitanju osnovnog pravila koncepta, bez kojeg nije ispravan iman niti se uspostavlja islam. Što se tiče alkohola i kocke, radilo se o običaju i navici, a običaj zahtijeva liječenje. Zbog toga se počelo sa pokretanjem vjerske svijesti i zakonodavne logike u dušama muslimana tako što je rečeno da je šteta u alkoholu i kocki veća od koristi, a u tome je znak da je ostavljanje alkohola preče. Zatim je došao drugi korak povodom objavljivanja ajeta iz sure En - Nisa’: ***“O vjernici, pijani nikako namaz ne obavljajte, sve dok ne budete znali šta izgovarate.”***

Namaz se obavlja u pet vremenskih razdoblja i između većine tih razdoblja mali je vremenski razmak koji nije dovoljan za opijanje i otrežnjavanje. U ovome je sužavanje prilika praktične primjene navike pijenja i razbijanje navike konzumiranja alkohola koja je vezana za određeno vrijeme konzumiranja.

Poznato je da onaj koji nešto konzumira osjeća potrebu za onim što redovno uzima, bilo da se radi o opojnim pićima ili drogama, u određenom vremenu u kojem je uobičajeno da to konzumira. Kada prekorači ovo uobičajeno vrijeme i to se ponovi više puta, oslabi žestina te navike i moguće ju je savladati. Nakon što su se ta dva koraka ostvarila, došla je odlučno i posljednja naredba o zabrani alkohola i kocke: ***"Vino i kocka i kumiri i strelice za gatanje odvratne su stvari, šejtanovo djelo, zato se toga klonite da biste postigli ono što želite."***

Na drugom mjestu Sejjid Kutb kaže: "Alkohol (vino), kocka, kumiri i strelice za gatanje bili su osobitosti džahilijeta i duboko uvriježena tradicija u džahilijetskom društvu. Sve to bilo je jedan svežanj čvrsto povezan upražnjavanjem tih stvari i time što su te stvari bile osobenost i tradicija toga društva. Alkohol su pili u velikim količinama i u njegovom se napijanju u svojim sjedeljkama natjecali u hvalisanju i nadmetali. Svoje hvalisanje i uznošenje u poeziji vezivali su za alkohol. Uz pijanke išlo je i klanje životinja i od njih su jeli pečenje oni koji su pili alkohol, koji su ga točili i oni koji su stalno bili prisutni na tim sjedeljkama, koji su u njima nalazili utočište i oni koji su se oko njih okupljali. Ove životinje su klane kod kumira (ensab), kipova koje su imali, i svoje životinje klali su kod njih i njihovom krvlju ih mazali. Također su kod kipova klali svoje žrtve koje su prinosili svojim bogovima, odnosno vračevima koji su se brinuli o tim kipovima. Oko zaklane životinje, na pijankama i drugim sličnim društvenim prilikama, kockanje se odvijalo pomoću strelica (za gatanje), a to su strelice pomoću kojih su dijelili zaklanu životinju. Svaki od njih dobijao je svoj udio u životinji prema onome što mu je pokazala njegova strelica. Onaj čija je strelica bila ona koja donosi najveći dobitak (sedma strelica), dobijao bi najveći dio i tako su radili tako da je bilo i onih čija strelica nije dobijala ništa. Kada su spoznali njihovog Istinskog Boga, njihove duše počele su slušati ono što kod njih voli ovaj Istinski Bog, a šta ne voli, a prije toga nisu tome obraćali pažnju niti se pokoravali naredbi, a niti klonili zabrane. Nisu ostavljali svoje džahilijske navike, bez obzira koliko puta im ponavljana naredba ili dat savjet.

Sveza čiste ljudske prirode jeste sveza uvjerenja (akide), i ako se prvo ne uspostavi ova sveza, u ljudskoj prirodi neće ostati ništa od ahlaka, etike ili društvenog boljitka. Ključ ljudske prirode je ovdje. Ako se ona ne otvori svojim ključem, njeni unutarnji tuneli ostat će zatvoreni, a njeni putevi krivudavi, i kad god se neki njen tjesnac otkrije, sakrije se drugi; kad god se osvijetli jedan njen aspekt, zatamne se drugi, kad god se odveže čvor, zavežu se drugi i kad god se otvori neki njen put, zatvore se drugi putevi i prolazi, i tako bez kraja.

Zbog toga islamski metod nije počeo u liječenju poroka i devijacija džahilijeta od tih poroka i devijacija. On je počeo od uvjerenja (akide). Počeo je od svjedočenja (šehadeta) da nema boga osim Allaha, a period pozivanja u svjedočenje da nema boga osim Allaha trajao

je u vremenu sve dok nije prošlo trinaest godina tokom kojih nije bilo drugog cilja osim ovoga; njihovo pokoravanje Njemu i Njegovoj vlasti. A kada su njihove duše postale čiste i iskreno predane Allahu, i kad su postali takvi da za sebe ne nalaze izbora osim što za njih odabere Allah, tada su počela zaduženja, među kojima su bili i ibadeti. Tada je, također, počelo pročišćavanje naplavina i sedimenata džahilijeta: društvenih, ekonomskih, duhovnih, moralnih, etičkih... Zaduženja su počela u momentu kada je bilo tako da Allah naredi a robovi (ljudi) se pokoravaju bez pogovora, jer oni za sebe ne traže izbora u onome što im Allah naređuje ili zabranjuje, pa šta god to bilo.

DRUGO: STAV ČISTOG VJEROVJESNIČKOG SUNNETA

Poslanik, s.a.v.s., akcentirao je zabranu alkohola sa više aspekata:

1 - OPISAO GA JE DA JE "KLJUČ SVAKOG ZLA" I DA JE "MAJKA SVIH ZALA"

Od Ibn - Abbasa, r.a., prenosi se da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Klonite se alkohola jer je on ključ svakog zla!'" (Bilježi ga El - Hakim)

A od Abdullaha b. 'Amra, r.a., prenosi se da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., rekao: "Alkohol je majka razvrata i najveći od najvećih grijeha. Ko pije alkohol, ostavi namaz i (možda) obljubi svoju majku ili tetku po majci i tetku po ocu."
(Bilježi ga Et - Taberani u "El - Mu'džem el - Kebir")

2 - UČINIO JE ZABRANJENIM MALU KOLIČINU ALKOHOLA, A DA SE NE GOVORI O VELIKOJ

Prenosi se od Ibn - Omera, r.a., da je rekao: "Rekao jeAllahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Ono što opija u većoj količini zabranjeno je i u manjoj.'"

Od Aiše, r.a., prenosi se da je rekla: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Sve što opija zabranjeno je (haram), a ono što opija u mjeri od jednog "ferka", zabranjeno je i u mjeri od jedne šake.'" (Bilježe Ahmed, Ebu - Davud, Et - Tirmizi, koji kažu da je hadis dobar (hasen).)

(Mjera zvana "el - ferk" ili "el - ferek", ali je sa fethom poznatije, mjera je od 16 ratlova. Neki kažu da ta mjera iznosi 16 ratlova ako se misli na "el - ferek" (sa fethom na slovu r), ali ako se misli na "el - ferk" (sa sukunom na slovu r), tada ta mjera iznosi 120 ratlova).

3 - POJASNIO JE RAZLOG ZBOG ČEGA JE ALKOHOL ZABRANJEN, A TO JE OPIJANJE

Od Ibn - Omera, r.a., prenosi se da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Sve što opija jeste alkohol (hamr), a svaka vrsta alkohola je haram!?'" (Bilježe Muslim, Ahmed, Ebu - Davud i drugi.)

Od Kajsa b. Sa'da b. Ubadea, r.a., prenosi se da je rekao: "Čuo sam Allahovog Poslanika, s.a.v.s., da kaže: 'Sve što opija je alkohol (hamr), a svaki alkohol je haram, i klonite se vina od kukuruza!'" (Vino od kukuruza su pravili Abesinci i zvalo se "el - gubejra.")

Od Aiše, r.a., prenosi se da je rekla: "Upitan je Allahov Poslanik, s.a.v.s., o vinu od meda, a Jemenci su ga pili, pa je odgovorio: 'Svako piće koje opija jeste haram!'" (Bilježe Malik, Ahmed, Eš - Šafi'i, El - Buhari, Muslim i Ebu - Davud.)

Ovdje ću, povodom ovoga, citirati ono što je spomenuo Sejjid Kutb, Allah mu se smilovao, u svojoj vrijednoj knjizi "Fi zilali el Kur'an", gdje kaže: "Omamljenost pićem, bilo kojim opojnim pićem, u suprotnosti je sa stalnom budnosti (svijesti) koju zahtijeva islam od muslimanskog srca kako bi u svakom momentu čovjek bio vezan za Allaha. Zatim da pomoću ove budnosti bude pozitivan faktor u progresu i obnovi života, čuvanju života od slabosti i iskvarenosti, čuvanju sebe, svoga imetka i časti, kao i čuvanja sigurnosti muslimanske zajednice, Šerijata i poretka od bilo kakve agresije. Pojedinac musliman nije prepušten sam sebi niti svojim strastima, već zadužen raznim obavezama, koje od njega zahtijevaju stalnu budnost. On ima obaveze prema svome Gospodaru, obaveze prema sebi, obaveze prema svojoj porodici, obaveze prema muslimanskoj zajednici u kojoj živi i obaveze prema cijelom čovječanstvu, a to je da poziva i upućuje u islam. Od muslimana se traži da bude u stalnoj budnosti kako bi mogao izvršavati ove obaveze, pa čak se to od njega traži kada uživa u lijepim, dozvoljenim stvarima i islam ga obavezuje da bude oprezan i budan prema tim užicima i da ne bude rob užitku ili strasti. On stalno kontroliše svoje prohtjeve, udovoljava im kao što udovoljava onaj ko vlada svojom situacijom. Omamljenost (opijenost) ni u čemu se ne slaže sa ovim pravcem.

Osim toga, omamljenost je u svojoj suštini samo bježanje od životne stvarnosti na određeni vremenski period i pribjegavanje imaginacijama koje podstiču opijenost i mahmurluk. Islam negira čovjeku ovaj put i želi od ljudi da vide činjenice stvarnosti i da stanu pred njih, žive sa njima, a da ne grade ovaj život na imaginacijama i iluzijama. Stajanje pred činjenicama stvarnosti srž je odlučnosti i volje, a bježanje od njih ka imaginacijama i iluzijama jeste put oslobađanja od obaveza, slabost odlučnosti i taljenje volje. Islam stalno vodi brigu o odgoju volje i njenom oslobađanju iz stega dominantne navike, konzumiranja alkohola. Ovaj je aspekt sam dovoljan sa tačke gledišta islama da se alkohol i ostala opojna sredstva i druge učine zabranjenim, a one su ogavne stvari, šejtansko djelo i uništavaju ljudski život.

4 - ZABRANIO JE DODATNE STVARI VEZANE ZA ALKOHOL MIMO KONZUMIRANJA

Od Enesa, r.a., prenosi se da je rekao: “Allahov Poslanik, s.a.v.s., prokleo je deset osoba koji imaju veze sa alkoholom: onoga ko ga cijedi, kome se cijedi, ko ga pije, ko ga nosi, kome se nosi, ko ga toči, ko ga prodaje, ko se zaradom od njega hrani, ko ga kupuje i kome se kupuje.” (Bilježe Ibn - Madže i Et - Tirmizi.)

Od Ebu - Hurejrea, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: “Allah je, zaista, zabranio alkohol i zaradu od alkohola, i zabranio je strv i zaradu od nje i zabranio je svinjsko meso i zaradu od njega.” (Bilježi ga Ebu - Davud.)

A od Ibn - Abbasa, r.a., prenosi se da je rekao: “čuo sam Allahovog Poslanika, s.a.v.s., da kaže: ‘Došao mi je Džibril i rekao: - Muhammede, doista je Allah prokleo alkohol, onoga ko ga cijedi, kome se cijedi, ko ga pije, ko ga nosi, kome se nosi, ko ga prodaje, ko ga kupuje, ko ga toči i kome se toči.’”
(Bilježe Ahmed, El - Hakim i El - Bejheki.)

5 - NEGIRAO JE IMAN (VJEROVANJE) ONOGA KO KONZUMIRA ALKOHOL:

Od Ebu - Hurejrea, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: “U momentu dok čini blud, čovjek nije vjernik, kradljivac dok krade, nije vjernik i dok (čovjek) pije alkohol, nije vjernik.” (Bilježe El - Buhari, Muslim, Ebu - Davud, Et - Tirmizi i En - Nesai.)

Od Ebu - Hurejrea, r.a., također se prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: “Od onoga ko čini blud ili pije alkohol bit će odstranjen iman kao što čovjek sa sebe preko glave skida košulju.” (Bilježi El - Hakim.)

Od Ibn - Abbasa, r.a., prenosi se da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., rekao: “Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan neka ne pije alkohol; ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan neka ne sjedi za stolom za kojim se pije alkohol.” (Bilježi Et - Taberani.)

6 - PROPISAO JE ŠERIJATSKU KAZNU (HADD) ZA ONOGA KO PIJE ALKOHOL

Od Enesa, r.a., prenosi se da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., zbog pijenja alkohola izvršavao bičevanje palminim granjem i papučama, a Ebu - Bekr je bičevao sa 40 udaraca. (Muttefekun alejhi)

7 - PRIPRIJETIO JE BOLNOM PATNJOM NA AHIRETU ONOME KO PIJE ALKOHOL

Od Ebu - Musa’a el - Ešarija, r.a., prenosi se da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., rekao: “Trojica neće ući u Džennet: alkoholičar, onaj ko prekida rodbinske veze i onaj ko povjeruje u čaroliju (sihr). Onoga ko umre kao alkoholičar, Allah će napojiti iz rijeke zvane El - Gavta.” Rečeno je: “A kakva je to rijeka ‘El - Gavta’?” On je odgovorio: “To je rijeka koja teče iz spolnih organa prostitutki (bludnica), a smrad njihovih spolnih organa uznemiravat će stanovnike

Džehennema." (Bilježe Ahmed, Ebu - Ja'la, Ibn - Hibban u svom Sahihu i ovaj hadis smatra se vjerodostojnim.)

Od Ibn - Abbasa, r.a., prenosi se da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Ako umre alkoholičar kao takav srest će Allaha kao da je obožavatelj idola.'" (Bilježi Ahmed.)

A od Abdullaha b. Omera, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Trojici je Allah zabranio ulazak u Džennet: alkoholičaru, onome ko je neposlušan roditeljima i mužu koji svojoj supruzi odobrava nevaljalost." (Bilježi Ahmed i ovo je njegova verzija hadisa; En - Nesai, El - Bezzar i El - Hakim koji kaže da je hadis vjerodostojnog seneda.)

Od Ibn - Abbasa, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Sve što je fermentirano alkohol je, a sve što opija haram je. Ko popije ono što opija, njegov namaz će biti krnjav četrdeset jutara (dana). Ako se pokaje, Allah će mu primiti pokajanje, a ako to ponovi i četvrti put, Allah će ga napojiti iz onoga što izlazi iz tijela stanovnika Džehennema - tinetul habal." Poslanik, s.a.v.s., upitan je: "A šta je to (tinetul - habal), o Allahov Poslaniče?" On je odgovorio: "Gnoj stanovnika Džehennema." (Bilježe Ebu - Davud i Et - Tirmizi.)

Od Ibn - Omera, r.a., prenosi se da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Ko bude pio vino na ovome svijetu, a ne pokaje se za to (i ne ostavi to), bit će mu uskraćeno vino na ahiretu.'" (Bilježe svi autori Sunena osim Et - Tirmizija.)

Nakon svega izloženog može se reći da onaj koji negira da je alkohol zabranjen, ustvari poziva negiranje sunneta i zanemarivanje njegovog značaja u Šerijatu, jer to nije u skladu s njegovim željama i strastima. Zbog toga ćeš ga vidjeti kako pribjegava pokuđenom načinu raspravljanja o vjerski neospornim stvarima udovoljavajući tako svojim hirovima i pravdajući svoje pogreške.

TREĆE:
STAV ASHABA O ZABRANI ALKOHOLA

Niko pametan ne sumnja da su ashabi Allahovog Poslanika, s.a.v.s., najbolje razumijevali Kur'an i najbolje ga praktikovali, pa kakav je bio postupak ashaba nakon objave ajeta o zabrani alkohola?

Bilježi El - Buhari prenoseći od Enesa, r.a., da je rekao: "Bio sam taj koji je ljudima točio alkohol u kući Ebu-Talhe, a alkohol koji su tada pili bio je od datula. Allahov Poslanik, s.a.v.s., naredio je telalu da viče da je alkohol zabranjen. Ebu-Talha je rekao: 'Iziđi i prospi ga!' Ja sam izišao i prosuo alkohol i on je tekao Medinom. Ovako su postupili i svi ostali ashabi, neka je Allah njima zadovoljan!"

Prenosi se od Ebu - Seida, r.a., da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'O ljudi,

Allah, doista, mrzi alkohol i Allah će (možda)o njemu objaviti objavu. Ko ima kod sebe alkohola neka ga proda i okoristi se njime.'" Ebu - Seid kaže: "Nije prošlo dugo vremena, a Poslanik, s.a.v.s., reče: 'Zaista je Allah zabranio alkohol, pa neka onaj kod koga se zadesilo alkohola prilikom objave ovog ajeta, ne pije alkohol i neka ga ne prodaje.' Ljudi su sa onim što su imali od alkohola izišli na ulice Medine i prosuli ga." Bilježi Muslim.

ČETVRTO:
IDŽMA - KONSENZUS

Učenjaci su se konsenzusom složili oko toga da je alkohol zabranjen - haram, tako da je neko od njih rekao da Allah nije ništa žešće zabranio od alkohola. Zbog ovoga učenjaci kažu da onaj musliman koji zaniječe da je alkohol zabranjen nakon što je to potvrđeno Kur'anom, sunnetom i idžma'om, smatra se otpadnikom od islama jer je zanijekao nešto od vjere što je nužno poznato.

TREĆE POGLAVLJE

IMA LI U ALKOHOLU KORISTI?

Neki ljudi tvrde da u alkoholu ima koristi uzimajući za argumenat riječi Uzvišenog Allaha o alkoholu: “Pitaju te o vinu i kocki. Reci: ‘Oni donose veliku štetu, a i neku korist ljudima, samo je šteta veća od koristi.’” Oni zato govore: “Mi pijemo alkohol jer u njemu ima koristi na koju je ukazao ajet.”

Oslanjajući se na Allaha, kažem: koristi koje može čovjek imati od upotrebe alkohola ne opravdavaju smatranje dozvoljenim konzumiranje alkohola, kao i to da se šteta od njega ogleda u gubljenju vjere, ovoga života i života na ahiretu.

Vrijedno je spomenuti da najveći procenat upotrebe alkohola jeste u vidu etilnog alkohola, a moguće ga je u ovom vidu upotrijebiti na više načina, o čemu ćebiti govora. A kako se ne bi oni koji su na neistini hvalili neistinom, navest ćemo neke vidove koristi koje ima čovjek od upotrebe alkohola.

Neke od tih koristi jesu:

1. materijalna korist koju ima grupa ljudi i to oni koji se bave prodajom alkohola;
2. momentalne koristi, kao što je privremeni osjećaj topline i opijenosti, pospješivanja mokraće, slasti, apetita i smionosti zbog nestanka stida, koji zbog alkohola brzo iščezne;
3. upotreba alkohola u medicini, farmaciji i drugoj hemijskoj industriji.

A sada ću dati priliku doktoru Feridu el - Muhtediju, koji je profesor - saradnik na Farmaceutskom fakultetu pri Univerzitetu Kralja Sauda u Rijadu da nam da najvažniji fragment o upotrebi etilnog alkohola u medicini i industriji.

NJEGOVA UPOTREBA U MEDICINI I FARMACIJI

Etilni alkohol sa koncentracijom oko 70% upotrebljava se sa vodom kao dezinfekciono sredstvo. Najvažnija njegova upotreba jeste lokalno dezinficiranje kože, a naročito prilikom davanja injekcija, jer on uništava mikrobe. Način na koji djeluje alkohol u koncentraciji sa vodom jeste da izobličava protin u bakteriji i sprečava formiranje energije u njoj. Također, alkohol se upotrebljava u sterilizaciji kao što je sterilizacija hirurških pomagala, termometara i slično.

Ovaj alkohol najviše se upotrebljava kao razređivač mnogih organskih i hemijskih tvari, kao i neorganskih, a smatra se za drugog svjetskog razređivača poslije vode. Zato se upotrebljava za rastvaranje čvrstih i eteričnih (isparavajućih) ulja, balsama i boje.

On se, također, upotrebljava u spravljanju nekih lijekova kao razređivač mnogih tvari jer ulazi u sastav nekih smjesa, rastopina, tinktura, estrakata i drugog.

Također se upotrebljava kao primarna (temeljna) tvar u spremanju nekih medicinskih materija, kao što je “ether”, koji se upotrebljava za anesteziju, i “acetaldehyde” koji se upotrebljava za konzerviranje (čuvanje) nekih materija. Treba napomenuti da je većina ovih načina upotrebe počela gubiti na svom značaju pojavljivanjem upozoravajućih povika od upotrebe alkohola u farmaceutskoj industriji i njegove zamjene sa vodom i nekim drugim razređivačima.

UPOTREBA ALKOHOLA U PROIZVODNJI MIRISA I MIRISNIH TVARI

Alkohol se upotrebljava u spravljanju svih vrsta mirisa kao što su: kolonjska voda, parfemi, koncentrirani (jaki) parfemi i slično. Također, on ulazi u sastav mirisnih tvari kao što je mirisni sapun, te drugih tvari koje se upotrebljavaju kao ukras.

DRUGE UPOTREBE ALKOHOLA

Upotrebljava se u proizvodnji lakova, boja, plastike i drugo.

Također se upotrebljava kao gorivo za unutrašnje sagorijevanje kod mašina i raketa, kao antifriz i za spravljanje velikog broja važnih hemijskih jedinjenja, kao što su organske kiseline i drugo, uz pomoć oksidacije.

UPOTREBA ALKOHOLA KAO LIJEKA

Od Vjerovjesnika, s.a.v.s., prenosi se vjerodostojno predanje da je zabranio alkohol Tariku el -Dža'fiju kada ga je o tome pitao i kada je rekao: "Ja alkohol spravljam radi lijeka." Poslanik, s.a.v.s., odgovorio mu je: "Alkohol nije lijek, već je on bolest", što ukazuje na zabranu upotrebe alkohola kao lijeka.

Ja nisam otkrio da se alkohol tretira kao lijek osim, po mom znanju, u dva slučaja:

1. Prilikom trovanja metanolom, koji može prouzrokovati sljepilo, zatrovanje srčanog mišića ili smrt, pa makar bio uzet u neznatnim količinama. U tom slučaju daje se etil - alkohol kroz venu u određenoj količini kako bi oslabio jačinu otrovnog utjecaja metanola usporavajući njegovo rastvaranje u tijelu, a zatim brzo izbacivanje iz tijela preko mokraće i disanja. Međutim, zahvaljujući Allahu Uzvišenom, došlo se do otkrića drugog načina otklanjanja zatrovanja krvi metanolom, tako što se upotrebljava aparat za hemodijalizu krvi ili za peritonalnu dijalizu.

2. U liječenju prijevremenog rađanja tako što alkohol sprečava skupljanje materice. Zahvaljujući Allahu, dž.š., na Njegovoj dobroti i milosti, Koji je od muslimana otklonio ovu poteškoću tako što je omogućio učenjacima da 1980. godine otkriju novi lijek po imenu retodrin koji zamjenjuje etilni alkohol uz veću efikasnost i ne prouzrokujući druge posljedice koje prouzrokuje alkohol kod majke i embriona.

DRUGI DIO

ALKOHOL, ILUZIJE, LAŽI

DRUGI DIO

ALKOHOL, ILUZIJE I LAŽI!

Ovaj dio knjige sadrži u sebi nekoliko tvrdnji i iluzija koje su se raširile među ljudima, a čiju je laž i plagijat razotkrila savremena medicina i tako potvrdila vječnu istinu, a to je da je Onaj Koji je zabranio alkohol, Sveznajući, Mudri, Koji je o svemu obaviješten, uzvišen je i slavljen On, Koji kaže u Kur'anu: "A kako i ne bi znao Onaj Koji stvara, Onaj Koji sve potanko zna, Koji je o svemu obaviješten." (El - Mulk, 14), i kaže: ***"Mi ćemo im pružati dokaze Naše u prostranstvima svemirskim a i u njima samim, dok im ne bude sasvim jasno da je Kur'an Istina. A zar nije dovoljno to što je Gospodar tvoj o svemu obaviješten?" (Fussilet, 53)***

Najznačajnije su sljedeće tvrdnje:

PRVA TVRDNJA

NEKI LJUDI IZ NEZNANJA TVRDE DA ALKOHOL (VINO) OTVARA APETIT, ZATO GA LJUDI KONZUMIRAJU PRILIKOM OBJEDA.

MIŠLJENJE MEDICINE: Neka su proučavanja potvrdila i dokazala da koncentracija alkohola od 8% ili manje pospješuje želudac da izlučuje želučani sok, a jedna vrsta tog soka je hidrohlorna kiselina. U slučaju da koncentracija alkohola dostigne procenat od 14 - 27%, tada strukturu kojom je obložen zid želuca zahvati ranjavanje i razaranje kao posljedica izlaganja ovoj kiselini, a što opet na kraju dovodi do žestoke upale želuca uz krvarenje gornje strane probavnog kanala.

U slučaju kada čovjek neprestano pije alkohol, želudac oboli od atrofije, a količina želučanog soka počne se smanjivati, što na kraju rezultira da alkoholičar izgubi apetit. Vrijedno je spomenuti da alkohol utječe na pokretanje crijeva, a što opet izaziva jake poremećaje u probavi zbog kojih ponekad čovjek nije u stanju jesti.

DRUGA TVRDNJA

NEKI LJUDI IZ NEZNANJA TVRDE DA ALKOHOL ČOVJEKU KOJI GA PIJE, DAJE TOPLOTNU ENERGIJU KOJA GA ŠTITI OD HLADNOĆE

MIŠLJENJE MEDICINE: Proces zagrijavanja tijela odvija se čuvanjem njegove tjelesne temperature, koja mu je potrebna za održavanje vitalnih funkcija, ali većina toplote raspirši se u vazduh, koji okružuje tijelo osim male količine.

Alkohol proizvodi osjećaj trenutačne toplote koja brzo prođe. Razlog tome jeste djelovanje alkohola na krvne sudove koji se nalaze ispod površine kože, što prouzrokuje njihovo širenje koje opet dopušta da veće količine krvi pritječu do površinskih dijelova kože i to se manifestuje u vidu crvenila lica na primjer.

Zbog toga što krv održava unutrašnju toplinu tijela, pijanica u početku osjeća toplotu, ali se taj osjećaj brzo izgubi zbog oslobađanja tjelesne toplote izvan tijela. Tada čovjek osjeti hladnoću i obuzimaju ga trnci na hladnoći. Alkohol, također, nije stvarna hrana koja može nadoknaditi tijelu temperaturu (toplotu) koju je izgubilo. Zbog ovoga alkoholičari su najpodložniji gripi, prehladi, upali pluća i drugim bolestima. Iznenadni i učestali smrtni slučajevi u Evropi koji se dešavaju nakon proslavljanja Nove godine, također, najbolji su svjedok prethodnoj tvrdnji. Naime, ljudi tada provode veći dio noći pijući alkohol, a zatim izlaze na oštar i veoma hladan vazduh i padaju na zemlju jedan za drugim.

ISLAMSKI TRETMAN (OVE TVRDNJE): Islam je, potvrđujući ovu činjenicu, pretekao savremenu nauku za više od 1400 godina. Tako je, jednom prilikom, kada je Vjerovjesniku, s.a.v.s., došla delegacija iz Jemena, ustao Dejlem el - Himejri i upitao Vjerovjesnika, s.a.v.s., rekavši: “Allahov Poslaniče, mi smo iz hladnog predjela i mi u svojoj zemlji radimo teške poslove, te mi konzumiramo piće koje spravljamo od pšenice i njime se jačamo u našim poslovima i u podnošenju hladnoće u našim krajevima.” Allahov Poslanik, s.a.v.s., upita ga: “A da li to piće opija?” “Da”, odgovori on, a Poslanik, s.a.v.s., reče: “Onda ga se klonite!” “Ali ljudi ga se neće proći!”, reče on. Tada Allahov Poslanik, s.a.v.s., reče: “Ako ga se ne okane, borite se protiv njih!” Bilježi ga Ebu - Davud.

Godine 1928. u belgijskom gradu Anversu, održan je deveti međunarodni kongres za suzbijanje opojnih pića na čijem dnevnom redu je bila rasprava o raznim temama vezanim za alkohol. Na kongresu je ustao jedan veliki doktor, zaposlen u bolnici u Beču, Austrija, i rekao: “Neki ljekari koji su savjetovali uzimanje nekoliko gutljaja alkoholnih pića kao zaštitu od hladnoće činili su veliku naučnu pogrešku, jer se činilo iz vanjskog djelovanja, da alkohol povećava tjelesnu temperaturu kod onih koji ga konzumiraju.” Ovaj doktor je nastavio i rekao: “Osjećaj topline u ovoj situaciji lažan je osjećaj, jer poslije njega slijedi pad tjelesne temperature.”

Zatim je otvorena rasprava i jedan je učenjak rekao: "Stanovnici Islanda - a Island je jedna od najhladnijih zemalja - u zaštiti od hladnoće pripomagali su se tako što su konzumirali alkoholna pića. Zatim je broj smrtnih slučajeva među njima porastao do te granice da je zabrinuo odgovorne ljude i oni su formirali komisiju za ispitivanje ove pojave. Komisija je utvrdila da je uzrok povećane smrtnosti na ostrvu taj što su konzumirali alkohol. Krv bi iz unutrašnjosti tijela izlazila na površinu kože i nju bi hladnoća zraka postepeno hladila sve dok nebi svu krv ohladila i tako bi se život gasio sa nestankom toplote. Ova pojava najerala je parlament Islanda da izda zakon kojim se u Islandu zabranjuje alkohol."

Potom je ustao predstavnik Švedske i rekao: "Želim skrenuti pažnju učesnicima Kongresa na ono što se desilo doktoru Skotu i njegovom društvu kada su bili u ekspediciji za istraživanje Južnog pola. Skot je shvatio koliki je utjecaj alkohola na hladnoću pa je svojim drugovima savjetovao da ne konzumiraju alkohol kako njihova tijela ne bi izgubila sposobnost podnošenja hladnoće. Kada su njegovi drugovi zaboravili njegov savjet i latili se boca viskija, posljedica je bila, kako je to zapisao doktor Skot u svojim memoarima, da su izbjegli smrt oni koji su poslušali njegov savjet i nisu pili alkohol, dok su drugi podlegli." Zatim je ustao predstavnik Egipta, doktor Ahmed Galvaš i rekao: "Muslimani su sačuvani od žrtava čovječanstva na koje su ukazali učesnici Kongresa zbog toga što slijede naredbe svoje vjere i svoga Poslanika, Muhammeda, s.a.v.s., jer ih je upozorio na pijenje alkohola i objasnio im da alkohol ne koristi u suzbijanju hladnoće." Zatim im je pročitao prijevod hadisa kojeg prenosi Dejlem el - Himjeri. To je iznenadilo učesnike Kongresa i odobravanjem i aplauzom primili su njegove riječi, i tražili su od njega da im citira hadis, te su ga procijenili kao ispravan način u zaštiti od hladnoće.

Što se tiče doktora Muhammeda Ali el - Bara, on kaže: "Najvažniji faktor snižavanja tjelesne temperature i izazivanja smrti i gubljenja svijesti jeste alkohol, kako to stoji u medicinskom časopisu Južne Amerike u januarskom broju iz 1984. godine." Doktor Ali el - Bar dalje kaže: "Alkohol to izaziva na više načina. Prvo, alkohol proširuje krvne sudove koji se nalaze na površini kože i tako čovjek gubi velike količine tjelesne toplote u hladnom zraku. Drugo, alkohol sprečava proces transformacije akumuliranog šećera u glukozu, te glukoze u energiju putem oksidacije. Treće, alkohol sprečava drhtanje i tresenje tijela koje se dešava na hladnom vazduhu, a to je veoma važan proces jer se njime transformiše velika količina akumuliranog šećera u energiju. Četvrto, alkohol utječe na dio mozga koji je odgovoran za reguliranje tjelesne temperature i parališe ga. Peto, pijan čovjek gubi sposobnost poimanja i rasuđivanja i nerijetko se na Zapadu pijani ljudi mogu vidjeti, a naročito za Božić i Novu godinu, kako tumaraju po parkovima i ulicama, spavaju na otvorenom, a tamo se temperatura zraka spušta ispod nule.

Kao posljedica svih ovih faktora zajedno, pijanica gubi svoju svijest, a njegovo tijelo gubi svoju toplotu. Tjelesna temperatura opada i pijanica umire osjećajući lažnu toplinu. Zato

savremena istraživanja kažu da je alkohol najvažniji uzrok zbog kojeg se dešavaju slučajevi iznenadnog pada tjelesne temperature. Procenat smrti u ovim slučajevima kreće se između 30% i 80%, a to zavisi od brzine uklanjanja pijanice sa hladnog mjesta, stupnja hladnoće zraka i brzine i spretnosti (preciznosti) liječenja."

TREĆA TVRDNJA

TVRDE NEKI LJUDI DA U ALKOHOLU IMAJU ZDRAVSTVENE KORISTI, A NAROČITO ZA SRČANE BOLESNIKE JER JE POTVRĐENO DA ALKOHOL ŠIRI KRVNE SUDOVE!

MIŠLJENJE MEDICINE: Prethodno smo vidjeli da alkohol proširuje krvne sudove koji se nalaze ispod površine kože, dok djeluje suprotno na krvne sudove koji snabdijevaju srčani mišić, poznate kao koronarne arterije. Alkohol prouzrokuje zakrečenje arterija (arteriosklerozu) tako što prouzrokuje povećanje masnoća u krvi, kao što je holesterol i glicerin - trihidroksilni alkohol - koji se, opet, taloži na zidovima sudova i prouzrokuje njihovo zakrečenje i sužavanje, što na kraju vodi do oskudice napajanja srca (krvlju) - IHD, a naročito vodi do stezanja grudi ili srčanih grčeva - Angina pectoris - a možda vodi do srčanog začepljenja - Myocardial infarcetion.

Doktor Adnan eš - Šerif u članku objavljenom u časopisu "El - fikru el - islami" (Islamska misao), kaže: "Neki ljekari, prije nego što su u to bili sigurni i uvjereni sa stanovišta medicine, savjetovali su neke srčane bolesnike oboljele od mlitavosti koronarne arterije da svake noći popiju čašu alkohola, tačnije po čašu viskija, smatrajući da alkohol proširuje koronarne arterije i sprečava napade angine pectoris - srčanih grčeva.

Kakav je bio reztultat?

Rezultat je bio beskoristan, a u većini slučajeva i oprečan (suprotan), jer se istim ovim ljekarima, koji su se pojavili sa ovom medicinskom novotarijom, potvrdilo da alkohol proširuje obične arterije koje nisu sužene usred arterioskleroze.

U ovoj situaciji, umjesto da se poveća krv koja stiže u srčana mišićna područja, koja u svom snabdijevanju (krvlju) slijede zakrečene koronarne arterije, krv se smanjuje prilikom konzumiranja alkohola koji samo proširuje ostale zdrave srčane arterije koje snabdjevaju mišićna područja kojima u osnovi nije potrebna dodatna količina krvi od one koju zahtijeva njihova funkcija, a ovo je u medicinskom rječniku poznato kao "slučaj krađe".

Zahvaljujući ovoj "savremenoj baršunastoj dijagnozi", a pod plaštom bolesti i uputstava ljekara upućenim alkoholičarima, čaša alkohola prešla je u dvije, zatim u tri, a na kraju u cijelu bocu, a potom u notorno pijanstvo.

Doktor Muhammed el - Hatib kaže: "Od davnih vremena bilo je rašireno uvjerenje da

alkohol proširuje koronarnu srčanu arteriju. Savremena medicinska istraživanja potvrdila su da alkohol nema nikakvog direktnog utjecaja na koronarnu srčanu arteriju, a da bolovi usljed angine pectoris - srčanih grčeva - popuštaju kao rezultat djelovanja alkohola kao anestetika na centre bola u mozgu.

Savremena istraživanja, također, potvrdila su da alkohol, ukoliko se poveća njegova količina, izaziva zatrovanje i iznurenost srčanog mišića, jer alkohol u procentu od 1% u krvi prouzrokuje povećanje srčanih otkucaja za deset srčanih otkucaja u minuti. Zbog ovih faktora bolesnik ponekad osjeća prestanak bolova i iluzornu ugodnost, i napusti postelju, te se tako izlaže smrti.

Zbog ovoga, ljekari u današnje (savremeno) doba preporučuju svakom čovjeku oboljelom od angine pectoris ustezanje od alkohola i pušenja."

Doktor Muhammed Ali el - Barr, pak, kaže: "Istraživači su otkrili da 200 mililitara viskija,ako bi se dalo bolesniku koji pati od angine pectoris, to bi mu odmah aktiviralo tu bolest i pojavili bi se rezultati na EKG-u srca. Ovo ukazuje da je davanje alkohola kao lijek čovjeku oboljelom od ove bolesti smrtno opasna iluzija koja nema osnove. Naprotiv, alkohol prouzrokuje povećanje ove bolesti,a ponekad prouzrokuje infarkt."

On, zatim, kaže: "Medicinska istraživanja pokazala su da 200 mililitara viskija ponekad prouzrokuje pad funkcije srca za 20%, kao što je zapazio Reejan, da je 600 mililitara viskija prouzrokovalo kod lijeve srčane komore nemogućnost pumpanja, što je, opet, prouzrokovalo povećanje pritiska u lijevoj komori u stanju opuštanja (labavljenja - dijastole), a to je jedan od simptoma malaksalosti srca.

Drugi istraživači zapazili su povećanje priliva krvi u plućima nakon konzumiranja alkohola, a to je drugi simptom malaksalosti srca."

Istraživači Noot i Bird tvrde da alkohol ne samo da izaziva nego i povećava procenat oboljenja od angine i to "Prinzmetal angine", a to su napadi bolova u prsima koji se dešavaju čovjeku u stanju mirovanja, a naročito noću. Te napade prate privremene promjene ekg - a srca što rezultira suženjem jedne od glavnih koronarnih arterija koje snabdjevaju (krvlju) srčani mišić. Zbog toga ne postoji logički opravdan razlog da se alkohol propiše kao lijek bolesniku koji boluje od angine pectoris.

Ova vrsta bolesti smatra se opasnom jer povećava procenat iznenadne smrti (sudden death) i zbog toga nema opravdano - logičkog razloga da se alkohol propiše kao lijek čovjeku oboljelom od angine pectoris.

I pored toga što su neka istraživanja pokazala da alkohol podiže u krvi procenat masnoća visokog stupnja gustoće (HDL), a koje se ubrajaju u preventivne faktore od zakrečenja arterija, a time i preventive od oboljenja od oskudice srčanog napajanja (krvlju) - IHD - koji obuhvata i anginu pectoris i začepljenje srčanog mišića, i pored toga postoji nekoliko indicija (pokazatelja) koje potvrđuju snabdjevanje alkohola u oboljenju zakrečenja arterija i oskudice srčanog napajanja.

Neki od tih pokazatelja su sljedeći:

1. Uporedno konzumiranje alkohola i pušenje, a ovo drugo smatra se jednim od važnih faktora koji pomažu u oboljenju oskudice srčanog napajanja (krvlju);

2. uloga alkohola u povećanju procenta oboljenja od povišenog krvnog pritiska, a što se smatra jednim od najvažnijih faktora oboljenja od oskudice srčanog napajanja;

3. uloga alkohola u povećanju masnoće krvi (Hyperlipidemia), što pomaže u taloženju masnoća na zidovima krvnih sudova, a što, opet, dovodi do zakrečenja tih sudova, a potom oboljenja od oskudice srčanog napajanja.

Što se tiče profesora Braunwalda, jednog od najpoznatijih specijalista srčanih bolesti u svijetu i autora knjige “Bolesti srca”, on u svojoj knjizi kaže: “I pored toga što postoje neka istraživanja koja su pokazala da alkohol podiže u krvi procenat masnoće velike gustoće, ja nikako ne savjetujem upotrebu alkohola kao preventivni lijek za bolest oskudnog srčanog napajanja (krvlju).”

Doktor Ahmed Taha, konsultant za srčane bolesti u Centralnoj bolnici u Rijadu, odgovarajući na pitanje: “Da li konzumiranje alkohola štiti od srčanih udara?”, odgovara: “S vremena na vrijeme dođu nam medicinski periodični časopisi sa studijom u kojoj njen autor tvrdi da mala količina alkohola poboljšava stanje srca i da štiti od srčanih udara. Da u alkoholu ima neke koristi to je činjenica o kojoj nema spora, jer nas je Uzvišeni, Mudri i Sveznajući Allah obavijestio da u njemu ima koristi, ali u okviru vječnog ajeta koji potvrđuje da grijeh i šteta od alkohola premašuje korist. Kaže Uzvišeni: ‘Pitaju te o vinu i kocki. Reci: - Oni donose veliku štetu, a i neku korist ljudima, samo što je šteta veća od koristi.’”

Većina studija, ako ne i sve, koje tvrde da alkohol štiti od smrtonosnih i nesmrtonosnih srčanih udara temelji se na usporedbi onih koji konzumiraju alkohol u malim, srednjim i velikim količinama i onih koji su prestali konzumirati alkohol nakon što su to činili neko vrijeme i koji su doživjeli srčani udar, sa grupom ljudi iz spomenute četiri vrste, ali koji nisu pretrpjeli srčani udar. U ovoj vrsti istraživanja, koja su poznata pod imenom “Istraživanja horizontalnog presjeka”, može se ponekad otkriti veza između dvije stvari, ali se ne može utvrditi, već to može proučavanje vertikalnog presjeka, a to je proučavanje grupe ljudi tokom više godina i kojim se bilježe javljanja bolesti kao predmet istraživanja.

Da bismo dokazali veliku razliku između smisla (značenja) vertikalnog i horizontalnog proučavanja, navest ćemo sljedeći primjer: Nekad neko može upoređivati one koji umru na ulici sa onima koji umru u postelji i vidjeti da je broj onih koji umru u postelji veći od onih koji umru na ulici. Tako zaključi da je ostajanje u kući opasnije od izlaska na ulicu. Ovo je horizontalno proučavanje koje je dovelo do netačnih rezultata, a da je istraživač pratio neku grupu ljudi, uvidio bi da je mali procenat zdravih ljudi koji svaki dan umiru u svojoj postelji i da su oni koji umiru u postelji ljudi koje je njihova bolest spriječila da izlaze na ulicu i da su oni koji umiru u uličnim nesrećama zdravi ljudi koji su većinom u mladoj dobi. Ovaj nam primjer

pojašnjava da sami podaci i statistike, bez upotrebe razuma, ponekad vode do pogrešnih rezultata.

A sada da proučimo našu glavnu temu, a to je: da li alkohol štiti od srčanih udara?

PRVO: Ne trebamo smetnuti s uma da proučavanja koja su vršena na Zapadu vrše usporedbu između ljudi koji konzumiraju alkohol i koji su ga konzumirali u prošlosti. Ta proučavanja ne uspoređuju između onih koji su konzumirali alkohol, jer rijetkost je na Zapadu naći nekoga, osim muslimana, ko nije konzumirao alkohol makar jednom u životu. Da je izvršena usporedba između onih koji konzumiraju alkohol u malim ili srednjim količinama i onih koji ga nisu konzumirali nikada, možda bi uporedba potvrdila da su oni koji nikad nisu konzumirali alkohol manje izloženi srčanom udaru.

DRUGO: U skladu sa objavljivanjima (saopćenjima) istraživanja koja su izvršena na ovom polju, oni koji konzumiraju alkohol u malim ili srednjim (umjerenim) količinama jesu oni koji konzumiraju alkohol dva ili tri puta dnevno, a ta količina, nema sumnje, štetna je po druge tjelesne aparate, a naročito ako se konzumira duži vremenski period.

TREĆE: Nekad razlika između onih koji piju alkohol u malim ili umjerenim količinama i onih koji ga piju u velikim količinama bude ta što oni koji konzumiraju alkohol u velikim količinama, umiru mladi od drugih bolesti koje prouzrokuje alkohol, a prije nego dožive godine u kojima se dešavaju srčani udari, a ovo nije moguće potvrditi osim vertikalnim istraživanjima.

ČETVRTO: Nijedno vertikalno istraživanje nije potvrdilo da alkohol štiti od srčanih udara, naprotiv, ovakva istraživanja potvrdila su da je procenat oboljenja od srčanih udara kod onih koji konzumiraju alkohol veći, što je rezultat povećanja tjelesne težine, povećanja masnoća i kiseline u krvi, povećanja krvnog pritiska, neujednačenog otkucaja srca i poremećaj funkcije lijeve komore. Čak, jedno proučavanje u početku nije otkrilo postojanje čvrste veze između zakrečenja koronarnih arterija, koje snabdijevaju srce (krvlju). Međutim, praćenjem u toku nekoliko godina, potvrđeni su negativni razultati djelovanja alkohola na srce i koronarne arterije što potvrđuje da je duži vremenski period taj koji je otkrio utjecaj alkohola na srce, što opet potvrđuje prednost vertikalnih proučavanja nad horizontalnim.

PETO: Alkohol ne prouzrokuje samo iznenadnu smrt zbog zakrečenja i začepljenja koronarnih arterija, a potom srčanih udara, već prouzrokuje iznenadnu smrt kao rezultat neujednačenih otkucaja srca, i pored zdravih koronarnih arterija, iz razloga od kojih su neki poznati kao oboljenje srčanog mišića kao i drugih koji još nisu poznati.

ŠESTO: Tvrde neki da alkohol, ako se pije u malim i srednjim količinama, umanjuje mogućnost izlaganja, onoga ko ga pije, srčanim udarima tako što se povećava procenat holesterola visoke gustoće u krvi koji se karakteriše kao zaštita od zakrečenja arterija. Međutim, postoje drugi faktori koji prouzrokuju povećanje procenta holesterola male gustoće, a koji se karakteriše kao štetan po srce ili prouzrokuje opadanje procenta holesterola velike gustoće, kao što je psihička i nervna napetost, a koje nije moguće vrednovati u ovakvim

istraživanjima. Alkoholičar u zapadnim društvima zapada u ovakvu situaciju bježeći od obaveza života i tražeći slast svoga teškog života. Ponekad je popuštanje ove napetosti uzrok odlikovanja alkoholičara visokim procentom holesterola visoke gustoće.

SEDMO: Postoje studije koje ukazuju na to da je povećanje procenta holesterola velike gustoće kod alkoholičara rezultat ostataka (čestica) voća od kojeg je spravljen alkohol, a nije rezultat samog alkohola. Voće i povrće sadrže u sebi oksidirane tvari koje djeluju tako što u krvi snižavaju holesterol male gustoće, a povećavaju holesterol velike gustoće. Ali, zašto se utjecaj toga ne pojavi kod onih koji konzumiraju alkohol u velikim količinama?

U većini slučajeva utjecaj holesterola velike gustoće u krvi kod ovih osoba suzbija povećanje tjelesne težine i poremećaj u funkciji jetre koji ima veoma važnu ulogu u ustrojavanju masti.

U svojoj studiji pod naslovom "Utjecaj alkohola na srce", a koju je izložio na Prvom islamskom kongresu o islamskoj medicini, održanom u Kuvajtu 1401. godine po Hidžri, doktor Sultan Ahmed kaže sljedeće: "I pored toga što je otrovni utjecaj na srce i funkcije jetre veoma poznat, konzumiranje alkohola iz društvenih ciljeva i medicinskih pobuda, postalo je veoma rašireno. Postojalo je shvatanje da male količine alkohola ne izazivaju trovanje niti oboljenje organa, pa zbog toga nije dozvoljeno zabraniti alkohol. Zbog toga, ja sam izvršio ovu studiju kako bi vrednovao (ocijenio) otrovni utjecaj na srce količina alkohola koje nisu otrovne po zdravog čovjeka, te sam proučavao utjecaj konzumiranja alkohola na bolesnike.

Konzumirajući alkohol u količini od 600 mililitara, a čija je koncentracija bila 43%, u vremenskom periodu od jedan sat (prva grupa) i dva sata (druga grupa), kod običnih osoba od 23 - 30 godina starosti desio se poremećaj u funkciji srca.

Kod prve grupe ljudi kod koje je nivo alkohola bio oko 74 miligrama na svaki mililitar krvi, povećao se period prije ispumpavanja krvi sa 90 na 96 stotinki.

Vrijeme nemijenjanja (postojanosti) zapremine povećalo se sa 44 na 52 stotinke, a omjer između toga dvoga povećao se sa 0,299 na 0,323.

Njegov pad povećao se dva sata nakon što se alkohol u krvi povećao na 111 miligrama, a uvećavanjem brzine konzumiranja alkohola (druga grupa), desila se klonulost u funkciji lijeve komore nakon trideset minuta, budući da je omjer alkohola u krvi bio 50 miligrama na svakih 100 mililitara.

Treća grupa bila je grupa komparacije pet osoba kojima je data saharoza budući da se desio pad u sva tri spomenuta smjera.

Zbog toga, konzumiranje alkohola u količinama koje nisu otrovne, prouzrokovalo je klonulost (malaksalost) funkcije krvotoka kod običnih osoba koje nemaju naviku konzumiranja alkohola.

Da bi se vrednovalo funkcionisanje srca kod alkoholičara, izvršena je usporedba tri osobe od onih koji su poznati kao veliki alkoholičari sa običnim osobama.

I pored osjetnih razlika u indicijama i simptomima srca, kod svih njih pokazao se siguran

pad sposobnosti dijastole (opuštanja) i sistole (skupljanja) lijeve komore.

Klonulost je bila očitija kod bolesnika kod kojih je dijastola bila dugotrajnija. Kod dvanaest bolesnika koji ne pate ni od kakvih simptoma ili povećanja (proširenja) srca, obim lijeve komore i zapremina izbačene krvi veoma su bili različiti kod zdravih osoba.

Kod jedanaest dodatnih bolesnika koji ne pate od proširenja (povećanja) srca, pojavila se jasna razlika tako što se kod njih obim (komore) povećao, a smanjila se zapremina upumpavanja krvi.

Kod 18 bolesnika koji pate od proširenja (povećanja) srca bez simptoma, desio se osjetan pad funkcije pumpanja uz povećanje obima, a smanjenje (izbačene) količine krvi.

Stoga, konzumiranje alkohola prouzrokuje neprestani pad počevši od poremećaja srčanog ritma pa do etapa koje dolaze jedna za drugom, a to su slabljenje njegove sposobnosti pumpanja krvi, zatim proširenje (povećanje) srca, a zatim pojavljivanje simptoma klonulosti (malaksalosti) srca. Podaci dobiveni iz pokusa sa psima potvrđuju ove činjenice. Tako je prilikom opskrbe sedam pasa sa otprilike pet količina toplotne energije koja im je potrebna, a koja im je davana putem alkohola tokom 18 mjeseci, postao jasan pad izbačene količine krvi iz lijeve komore i pad sposobnosti sistole (skupljanja) srčanog mišića.

Što se tiče proširenja komore i upale koronarnih arterija, ili njihovih promjena, to se nije primijetilo (pojavilo) prilikom seciranja (pasa), a potasijum u srčanom mišiću ovih životinja osjetno se snizio. I da rezimiram, konzumiranje alkohola u količinama koje nisu otrovne prouzrokovao je malaksalost u funkcionisanju krvotoka kod zdravih osoba koje imaju naviku konzumiranja alkohola. Što se tiče notornog konzumiranja alkohola, on prouzrokuje pad funkcija, počevši sa sprečavanjem funkcija srčanog mišića pa do etape koja se odlikuje slabljenjem sposobnosti pumpanja krvi, proširenjem srca i pojavljivanjem simptoma neujednačenosti (funkcija). Stoga, upotreba alkohola u bilo kojoj količini ili tokom bilo kojeg vremenskog perioda, ne samo da veoma štetno utiče na srce nego i utječe na ispravnost vjerskog uvjerenja."

Profesor Tomas Šehi (Sheehy), predavač interne medicine na Univerzitetu u Birmingemu, u članku "Alkohol, srce, kako koristi, a kako šteti?", objavljenom u poznatom medicinskom časopisu "Post Graduate Medicine", aprilski broj godine 1992., kaže sljedeće: "Prvi koji je počeo objavljivati preventivnu ulogu alkohola u sprečavanju srčanog udara jeste istraživač Rusk i njegovi saradnici, kada su 1956. god. objavili da konzumiranje čaše ili dvije viskija djeluje kao što djeluju tablete koje sprečavaju anginu pectoris, poznate po tome što sadrže nitroglicerin.

Također, bilo je u prošlosti rašireno uvjerenje da alkohol proširuje koronarne arterije koje snabdijevaju srčani mišić, a neki su rekli da alkohol ima ulogu u sprečavanja bolova u prijemnicima (centrima) bola u mozgu. Kasnija istraživanja su, međutim, potvrdila da alkohol doista proširuje arterije, ali zdrave arterije koje opskrbljuju srčani mišić.

Što se tiče arterija koje su sužene zakrečenjem koje je nastalo taloženjem masti na

zidovima arterija, one se ne šire. To je otkrio istraživač Fridman sa svojim saradnicima, 1981. god., kad je zapazio da, ako se procenat alkohola u krvi poveća preko 200 miligrama, alkohol izaziva ono što je poznato kao "koronarna krađa" (coronary steal) u situaciji oskudnog napajanja (srca krvlju). On je uvidio da se zdrave arterije proširuju i time uzimaju veću količinu krvi i do suženih arterija uopće ne dolazi dovoljna količina krvi, i tako se stanje pogorša."

Profesor Šehi dalje kaže: "Ideja da alkohol sprečava srčane udare kada je istraživač Wilens tokom svojih zapažanja iz 1947. god. prilikom seciranja tijela alkoholičara umrlih prije pedesete godine života, našao da je kod njih procenat zakrečenja arterija manji nego kod onih koji ne konzumiraju alkohol. Ovo zapažanje podstaklo je mnoge učenjake i istraživače da izvrše niz istraživanja kako bi se potvrdila tačnost ovih navoda.

U svojim statističkim istraživanjima istraživači su se razišli oko uloge alkohola u oboljenju od srčanih udara. Jedna grupa smatra da alkohol povećava mogućnost oboljenja koronarnih arterija, drugi smatraju da nema veze između konzumiranja alkohola i pojave ovih bolesti, dok treći smatraju da konzumiranje alkohola u umjerenim količinama sprečava srčane udare.

Neka ispitivanja izvršena su na nekim bolesnicima koji su pretrpjeli srčani udar, tako što im je ispitivan EKG srca prilikom napora, i otkrila da se sa povećanjem količine konzumiranog alkohola povećava i mogućnost slabljenja napajanja srca (krvlju). Ovi rezultati protumačeni su kao posljedica uloge alkohola u skupljanju arterija (Vasospams) i 'koronarnoj krađi'."

Profesor Šehi zatim kaže: "Alkohol ima dovoljnu sposobnost da izazove skupljanje koronarnih arterija, potom podsticanje začepljenja srčanog mišića (AMI), pa čak i u situaciji kada u srčanim koronarnim arterijama nema nikakve bolesti..."

O vezi konzumiranja alkohola i iznenadne smrti (sudden death), profesor Šehi nam kaže: "Stanja iznenadne smrti koja se dešavaju u SAD-u, procjenjuju se na 300 000 stanja godišnje, a većina tih slučajeva bila je zbog konzumiranja alkohola.

Vertikalnom istraživanju koje je je izvršeno u Švedskoj, 1987. god., a koje je izvršio istraživač Lethel sa saradnicima i u kojem je učestvovalo 2122 čovjeka u životnoj dobi od 50 godina, otkriveno je da je oko 49% smrtnih slučajeva među njima bilo među alkoholičarima. U drugom ispitivanju oko 169 žena Bird i njegovi saradnici su 1986. god. otkrili da je 40% slučajeva iznenadne smrti među njima bilo zbog konzumiranja alkohola.

Također je ispitivanje koje je izvršio Insitut za peteologiju u Moskvi potvrdilo da je oko 17% od ukupnog broja umrlih iznenadnom smrću bilo kao posljedica konzumiranja alkohola..."

On dalje kaže: "Što se tiče javljanja iznenadne smrti kod alkoholičara, za to postoji više zajedničkih faktora: uloga alkohola u oboljenju od skupljanja koronarnih arterija (coronary vasospasm), poremećaj regulacije srca (Arhythemias) i oboljenje srčanog mišića (Cardiomyopathy)."

Godine 1973. istraživač Fernandez sa saradnicima otkrio je da alkohol prouzrokuje

skupljanje koronarnih arterija koje opskrbljuju srčani mišić, što, zatim, dovodi do angine pectoris ili začepljenja srčanog mišića.

Neka su istraživanja potvrdila da se ovo skupljanje arterija dešava 5 do 17 sati poslije konzumiranja alkohola u količinama koje se procjenjuju na oko 100 do 150 mililitara (3 do 5 unci).

Takiziwa sa svojim saradnicima je također potvrdio da alkohol ima značajnu ulogu u izazivanju srčanih udara iz vrste ‘Variant angina’.

O poremećajima regulacije srca, profesor Šehi kaže: “Učenjak Ettinger sa saradnicima potvrdio je 1978. god. da alkohol izaziva poremećaje regulacije srca, kada su proučavali grupu bolesnika kod kojih su se javili simptomi poremećaja regulacije srca nakon što su konzumirali alkohol. Toj pojavi dao je naziv “Sindrom oboljenja srca u dane vikenda” (Holiday heart syndrome), a tokom istraživanja otkrio je sljedeće:

- ♦ 12 bolesnika oboljelo je od AF - Atrial Fibrillation;
- ♦ 6 bolesnika oboljelo je također od Af;
- ♦ 6 bolesnika oboljelo je od PVCs - Ventricular Estopic Beats;
- ♦ 4 bolesnika oboljelo je od ST - Sinus Tachycarida.

Tako je otkrio da 16 bolesnika ima potrebu za brzom intervencijom vraćanja regulacije srca bilo elektrošokom ili lijekovima, i pored toga što su ovi bolesnici konzumirali alkohol u periodu dužem od deset godina i niko od njih nije bolovao ni od kakve bolesti srca ili arterija. Što se tiče uzroka pojavljivanja tih poremećaja, to je direktni otrovni utjecaj alkohola na srčani mišić. Jedno istraživanje koje je sprovedeno nad zdravim osobama, potvrdilo je da konzumiranje alkohola u količini manjoj od 50 miligrama dnevno povećava mogućnost pojave tih poremećaja regulacije srca. Ako bi ta količina bila 90 miligrama, mogućnost pojave tih poremećaja povećao bi se tri puta. Istraživač Lujsentajn sa saradnicima otkrio je da je 12 od 19 bolesnika (ili 65%), od onih čija je životna dob manja od 65 godina, oboljelo od drhtanja srčanog ušća - Af.

Istraživač Rič sa saradnicima je, pak, otkrio da je 40 od 64 bolesnika (62%) oboljelo, također, od ove bolesti.

S druge strane, Kohen sa saradnicima objavio je da konzumiranje alkohola u prosjeku od 6 i više puta na dan duplo povećava mogućnost pojavljivanja poremećaja regulacije srca...

Na kraju svog članka, profesor Šehi rezimira: ‘Brojna istraživanja koja su vršena tokom zadnjih godina pokazala su da alkohol prouzrokuje proširenje običnih (zdravih) koronarnih arterija, ali u isto vrijeme priprema pojavljivanje začepljenja srčanog mišića koji boluje od suženja srčanih arterija. Ta su istraživanja, također, potvrdila ulogu alkohola u oboljenju od napada angine pectoris, poremećaja regulacije srca, bolesti srčanog mišića i iznenadne smrti. I sve do ovog trena ne zna se način koji je omogućio alkoholu da bude uzrok nastanka tih bolesti...’”

ISLAMSKI STAV (TRETMAN OVOGA)

Od Tarika el -Dža'fija, r.a., prenosi se da je upitao Vjerovjesnika, s.a.v.s., o alkoholu pa mu ga je on zabranio. Tarik je rekao: "Ja ga spravljam radi lijeka", a Poslanik, s.a.v.s., reče: "On, zaista, nije lijek nego bolest!" (Bilježe Muslim, Ebu - Davud i Et - Tirmizi).

Od Tarika b. Suvejda el - Hadranija prenosi se da je rekao: "Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, u našim predjelima ima grožđa koje mi cijedimo i to pijemo.' Poslanik je rekao: 'Ne!' (Ne radite to.) Ja sam mu se ponovo obratio i rekao: 'Mi u njemu tražimo lijeka za bolesnike', a on reče: 'Doista to nije lijek, nego bolest!'" Bilježi Muslim.

A od Ebu - Derda'a, r.a., prenosi se da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Zaista je Allah dao (spustio) bolest i lijek, i dao je za svaku bolest lijek. Liječite se, ali ne liječite se onim što je zabranjeno (haram)!'" Bilježi Ebu - Davud

Od Ibn - Mesuda, r.a., prenosi se da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: 'Allah vam zaista nije dao lijek u onome što vam je učinio haramom (zabranjenim).'"
Bilježi El - Buhari.

Vratimo se sada ponovo Međunarodnom kongresu da vidimo jednu drugu mudžizu Allahovog Poslanika, s.a.v.s. Naime, jedan učesnik Kongresa ustao je i rekao: "Postoji veliki broj bolesnika kojima smo mi, skupino ljekara, propisivali i savjetovali ih da konzumiraju razne vrste alkohola da bismo ubrzali njihovo ozdravljenje. Istina je, međutim, da smo mi ubrzali njihovu smrt."

Predstavniku Egipta na ovom Kongresu nije preostalo ništa drugo nego da ustane i kaže: "U ovome vas je pretekao Vjerovjesnik islama. On nam je pojasnio da alkohol nije koristan kao lijek." Zatim im je preveo hadis koji bilježi Muslim prenoseći od Tarika el - Dža'fija i koji je maloprije spomenut.

Predstavnik je Egipta, dodajući na ovaj hadis, rekao: "Naš vjerovjesnik Muhammed, s.a.v.s., došao je sa ovom naučnom istinom prije više od 1400 godina i mi muslimani pridržavamo se ovog skupocjenog savjeta, tako da više volimo umrijeti nego piti lijek u kojem ima alkohola (droge), bojeći se kršenja Allahovih naredbi i naredbi Njegovog Poslanika, s.a.v.s."

Članovi Kongresa začudili su se podudarnosti svojih stavova i novih teorija sa riječima vjerovjesnika islama, Muhammeda, s.a.v.s., i shvatili su da ništa novo nisu otkrili.

I na kraju, pod naslovom "Strast za konzumiranjem alkohola", objavljen je članak u jednom od najpoznatijih medicinskih časopisa u svijetu "Lancent" (izlazi u Britaniji), a na početku članka autor kaže: "Ako imaš strast prema alkoholu, ti ćeš zaista zbog njega i umrijeti!" U članku je još napisano: "Ono što tvrde neki liječnici da alkohol nekad može biti koristan ako se uzima u malim količinama, doista je čista laž i buncanje." Zatim dalje kaže: "Proučavanje na koje se oslanjaju ovi, neutemeljeno je proučavanje na koje se nemože

osloniti.” Na kraju on završava svoj članak riječima: “Rezime svega rečenog jeste to da su ljekari dužni dostaviti ljudima jednu poruku, a ona glasi: ‘Alkohol je štetan po zdravlje!’”

ČETVRTA TVRDNJA

TVRDE NEKI DA ALKOHOL IMA HRANJIVU VRIJEDNOST, IMAJUĆI U VIDU DA PROIZVODI KALORIJE VISOKE VRIJEDNOSTI

MIŠLJENJE MEDICINE

Hranjiva vrijednost hrane mjeri se po kalorijama koje hrana oslobađa prilikom sagorijevanja u tijelu. Istraživači su otkrili da se prilikom sagorijevanja jednog grama alkohola oslobađa sedam kalorija i ta količina otprilike je ista kao ona koja se oslobađa prilikom sagorijevanja iste količine masti. A da li organizam ima koristi od ove energije kao što je ima od druge hrane?

Učenjaci tvrde da organizam nema koristi od kalorija oslobođenih sagorijevanjem alkohola, kao i to da organizam nije u stanju da te kalorije pretvori u energiju koja mu može koristiti kada mu bude potrebna.

Bilo je za očekivati, kao što je slučaj sa ostalom hranom, da poraste unutrašnja tjelesna temperatura prilikom opskrbe organizma kalorijama nastale sagorijevanjem alkohola. Međutim, ono rasipa tjelesnu temperaturu izvan tijela, kao što smo to ranije vidjeli, što ima za posljedicu pad tjelesne temperature. Također, kalorije nastale sagorijevanjem alkohola više štete nego što koriste, jer kod čovjeka proizvode osjećaj sitosti i umanjuju osjećaj gladi. Zbog toga, alkoholičar vrlo rijetko poseže za hranom. Zato i vidimo da alkoholičari pate od bolesti slabohranosti (Malnutrition), a da niko od njih ne osjeća glad ili primjećuje pad tjelesne težine.

U uzroke širenja bolesti slabohranosti kod alkoholičara spada sljedeće:

1. nezainteresiranost alkoholičara za odabiranjem dobre vrste hrane, jer njegova jedina briga postaje dolazak do alkohola bilo kojim sredstvima, pa čak dođe do toga da za to žrtvuje novac za svoju ishranu i ishranu svoje djece;
2. gubljenje apetita od kojeg oboli alkoholičar;
3. stalna upala jezika (Glossitis) od koje oboli alkoholičar zbog nedostatka sastojaka vitamina B kojeg prouzrokuje alkohol. Unošenje hrane u organizam tada biva bolno, što tjera alkoholičara da odbija hranu koja mu se nudi;
4. stalna oboljelost pijanice od mučnine i povraćanja;
5. uloga koju alkohol ima u ispražnjivanju sadržaja želuca u crijeva, zbog čega alkoholičar oboli od probavnih poremećaja koji ga muče i sprečavaju od jela;
6. poremećaji u procesu metabolizma koje izaziva alkohol, s obzirom da oboljenje jetre koje je rezultat konzumiranja alkohola dovodi do pada procesa formiranja proteina i aminokiselina, te nemogućnosti jetre da akumulira vitalne tvari, kao što

su cink, vitamini B6 i B12, kao i nemogućnost jetre da transformiše neke vitamine iz nepokretnog (inertnog) oblika u pokretan oblik, kao što je vitamin D.

Alkohol umanjuje sposobnost probavnog sistema da apsorbuje hranu (Malab- sorption), a to ovisi o direktnom utjecaju alkohola na tanka crijeva, kao i to da prouzrokuje upalu pankreasa i oboljenja jetre. Svi ti uzroci zajedno dovode do nedostatka nekih glavnih tvari u tijelu kao što su:

a) vitamini, a sastoje se od vitamina A, grupe vitamina B, vitamina C i vitamina D

b) minerali, a sastoje se od:

ELEMENT	SIMPTOMI NJEGOVOG NEDOSTATKA
CINK	Nedostatak u funkciji testisa i zacjeljenju rana, te poremećaj imuniteta
POTASIJUM	Osjetljivost mišića i poremećaj regulacije srca
MAGNEZIJUM	Poremećaj nerava kao i poremećaj otkucaja srca
FOSFAT	Malaksalost mišića i poremećaj mozga, što može dovesti do epilepsije, te osjetljivost funkcije trombocita
KALCIJUM	Opća malaksalost (slabost) tijela i ukočenost većine mišića

Zbog svega ovoga učenjaci ne ubrajaju alkohol u relevantni izvor hrane na koji se može osloniti (u ishrani). I pored oslobađanja velike toplote prilikom sagorijevanja alkohola, on ne sadrži važne hranjive elemente kao što su proteini, minerali, vitamini, štaviše, on prouzrokuje smanjenje tih tvari u tijelu, a time direktno utječe na mozak i jetru.

PETA TVRDNJA

TVRDE NEKI DA ALKOHOL IMA MOĆ POKRENUTI MOKRAĆU I ZATO SE KORISTI U LIJEČENJU OBOLJELIH OD BUBREŽNOG KAMENCA?!

MIŠLJENJE SAVREMENE MEDICINE

Uzvišeni Allah dao je bubregu moć pročišćavanja (tretiranja) krvi od otpadaka i otrova koji mogu škoditi čovjeku ako se natalože u tijelu kao i moć očuvanja tvari koje su potrebne organizmu.

Uloga alkohola u njegovom djelovanju na bubreg ističe se kroz njegov utjecaj na stražnji dio sluzne žlijezde što je sprečava da izlučuje hormon protiv pokretanja mokraće, te se

zbog toga povećava pokretanje mokraće. Međutim, da li ovo pomaže organizmu da se oslobodi viška soli, otrova i kamenaca? Odgovor je: ne! Naprotiv, šteta je velika, a posljedice koje izaziva alkohol moguće je svesti u sljedeće:

1. alkohol povećava procenat masti u krvi što dovodi do teškoća u oslobađanju bubrega od tih masti. To na kraju vodi do slabljenja bubrega i paralisanja njihovih funkcija (Renal failure);
2. povećava se izbacivanje sa mokraćom tvari koje su potrebne organizmu, kao što su: eritrociti, leukociti, trombociti, proteini i neke važne soli;
3. zbog konzumiranja alkohola, bubreg obolijeva od neke vrste hronične upale, kao što pivo uzrokuje granularnu atrofiju (Granular atrophy) i u tom slučaju bubreg je poznat kao "alkoholni bubreg". Moguće je također da bubreg oboli od ciroze i zadebljanja zbog naslaganja masti na njemu;
4. alkohol, a naročito bijelo vino, uzrokuje bubrežne grčeve (žigove) uz postojanje kamenca u mokraćovodima;
5. alkohol uzrokuje struganje sluzokože uretre kao rezultat dodavanja alkoholu konzervanasa kao što je salicilna kiselina.

Ovdje ću navesti mišljenje doktora En- Nesimija, Allah mu se smilovao, koji kaže: "Mnogi koji piju pivo tvrde da je ono zdravo piće koje koristi u liječenju bubrežnog kamenca tako što pivo izaziva mokraću. Drugi tvrde da je pivo piće koje nije štetno niti zabranjeno (po Šerijatu), jer čaša ili dvije piva ne opijaju..."

On dalje kaže: "U evropskim zemljama i Americi veoma se raširila upotreba piva tako da ispijanje piva oduzima jedan dio svakodnevnog života. Ono se ispija umjesto vode, uz svako jelo, pije se na šetalištima i konzumira se bez ikakvih povoda. Ta pokuđena navika raste u svijetu tako da se uvukla u luke arapskih zemalja, u neke glavne i velike gradove i u mnoga šetališta i izletišta u nekim sredinama.

Žalosno je to što su mi neki islamski vjernici pričali da su vidjeli auto na ulicama jednog arapsko - islamskog grada kako vozi nešto što liči na gajbe mineralne (kisele) vode. Oni su se svi zagledali u te gajbe i vidjeli da na njima piše: "Bezalkoholno pivo".

Doktor En - Nesim potom nastavlja i kaže: "Pivo koje nije jako sadrži 2 -3% alkohola, a jako pivo sadrži 6 - 7%, dok prirodno alkoholno piće, poznato kao vino, obično sadrži procenat alkohola koji se kreće od 8 - 10%, i nije veći od 17%.

Čaša alkohola jednaka je između čaše i četvrt do čaše i po jakog piva ili između dvije i po do četiri čaše slabog piva.

Stoga, moguće je da se čovjek opije kada popije veliku količinu piva, pa makar ono sadržavalo malu količinu alkohola. Također, količina alkohola koja utječe pri opijanju, razlikuje se od osobe do osobe, u zavisnosti od lične navike i podnošenja alkohola, prirodne sklonosti, zemlje, načina života, vremena konzumiranja alkohola i stanja gladi ili sitosti u kojem se nalazi osoba prilikom konzumiranja alkohola, jer apsorbovanje alkohola

u stanju gladi je brže.

Pivo spada u opojna pića zbog toga što u sebi sadrži alkohol i ne postoji bezalkoholno pivo, pa i pored toga što su neki zapadnjaci i Nijemci dali takvo ime blagom pivu.

To je zbog njihove velike strasti prema opojnim pićima i navike konzumiranja, pa ih blago pivo ne opija, koje inače opija osobu koja prvi put pije alkohol, i nazvali su ga bezalkoholno pivo. I pored toga, ovo pivo ih opskrbljuje količinom alkohola koja nadoknađuje izgubljenu količinu u krvi i sprečava simptome lišavanja alkohola koji se javljaju kod alkoholičara kada naglo prekine konzumiranje alkohola, kao što je slučaj sa vozačima kamiona na duge relacije. Također, ovo pivo nealkoholičaru daje osjećaj ekstaze (ushićenja) ako ne pretjera u njegovom konzumiranju, u protivnom opija ga..."

Doktor En - Nesimi o štetnosti piva dalje kaže: "Ustrajnost u konzumiranju alkohola izaziva pretjeranu gojaznost, proširenje želuca, albuminuriju, povećanje srca koje priprema pogodno tlo za izlučivanje šećera u mokraći, artritis, ukočenje arterija, upalu mokraćne bešike, a potom upalu bubrega. Ove štete ne nastaju samo od alkohola koji se nalazi u pivu, već i zbog salicilne kiseline koja mu se dodaje kao zaštitna tvar, kao i to što se hmelj, koji se dodaje pivu radi reskog okusa, upotrebljava protiv potentnosti, tj. smanjuje potrebu za seksom djelovanjem lupolina koji se u njemu nalazi.

Pivo i ceder umanjuju aktivnost rastvaranja fibrina koji povećava zakrečenje arterija, kao i to da konzumiranje alkhola, pa makar i blagih pića, kao što je pivo, pa čak i u koncentraciji od 2%, slabi imunitet od infektivnih bolesti, a naročito bolesti pluća. Konzumiranje alkohola slabi funkcije jetre i izaziva anemiju uz nedostatak vitamina kod 50% alkoholičara, što zahtijeva davanje vitamina i folne kiseline. Ponekad konzumiranje alkohola uzrokuje hemoragiju (krvarenje) jer smanjuje broj trombocita kod 50% alkoholičara, kao i zbog smanjenja faktora koje proizvodi bubreg i koji učestvuju u procesu tromboze (zgrušavanja) krvi.

Pukovnik Grin, direktor jednog osiguravajućeg zavoda u Americi kaže: "Jedno od mojih zaduženja bilo je da priredim izvještaje i izvršim ispitivanje zadnjih slučajeva nesreća, bolesti i smrti nekoliko hiljada nosioca životnog osiguranja u svim dijelovima zemlje. Ja se suprotstavljam veoma raširenoj ideji koja se snažno promoviše, a to je da pivo nije štetno. Imao sam prilku da u jednom našem velikom gradu, u kojem postoji dosta uživalaca piva, budem svjedok smrti velikog broja osoba koji su konzumirali pivo."

Devet direktora osiguravajućih zavoda potvrdilo je istinitost Grinovog izvještaja i objavili da je to poudarno sa situacijom njihovih klijenata.

Doktor Sabri el - Kabani, pak, kaže: "Mnogi mladići ove generacije smatraju da je pivo piće koje najmanje uznemirava, najpitkije je i najčišće, a ružno li je to što misle. Tako momčić skoro da i ne uđe u period puberteta i postane momkom, biva poveden u obilaženje mjesta zabave i vulgarnosti. On biva prisiljen silom oponašanja, imitiranja i prijateljstva da slijedi svoje drugove u konzumiranju makar male količine alkohola. Ako njegova usta ne prihvate

ukus vina ili viskija i njegova duša ne prihvati konzumiranje opojnih pića bilo koje vrste, bojeći se za svoje zdravlje, svi oko njega se trude da dokažu neispravnost njegovog stava i uporno insistiraju da popije malo opojnog pića, a ako ga ne podnosi, neka proba pivo.

Tada se sagovornik pretvara u osobu iskusnog ljekara i nabraja ovom mladiću koristi piva i uljepšava mu ga. Zatim mu opisuje da ono izaziva crvenilo obraza, aktivira organizam, tjera mokraću koja izbacuje kamenac. Ono povećava apetit i probavu, deblja onoga ko ga pije i pojačava mu zdravlje. Ono spada u osvježavajuća pića, a ne u alkoholna. Pomaže znojenju zimi a ublažava ljetnu vrelinu. Preciznije (i konciznije) rečeno, on od piva pravi lijek za sve bolesti i odagnatelja svih patnji i umora.

I pored ružnog i gorkog okusa alkohola, alkoholičar ga konzumira samo radi osjećaja ekstaze koji vlada njime uz pomoć njegovih osjetila. Kad god se uzburkaju njegova sjećanja ili njegove osjećaje pobude radosni ili tužni događaji, poseže za čašom kako bi mu povećala ekstazu i užitak ili da bi utonuo u zaborav svojih bolova i nesreće.

Ekstaza nastaje od alkohola koji se nalazi u opojnim pićima zbog čega alkoholičari piju jaka alkoholna pića u malim čašama, te s vodom ili sodom kako bi ih razblažili. Pivo koje sadrži malo alkohola piju u velikim čašama i bocama kako bi podmirili potrebnu količinu alkohola. Rezultat tako u oba ova slučaja isti je, a to je unošenje u organizam alkohola približne količine na različite načine.

Alkoholičar, dakle, nije štedio u konzumiranju opojne tvari i njenom odabiranju, nego je punio svoj stomak i povećao i proširio svoj stomak velikom količinom pića, a stalnim konzumiranjem velikih količina pića proširuje se stomak. U probavi nastaju poremećaji, a kao rezultat konzumiranja i navike smanjuje se sagorijevanje hrane i usporava njeno asimiliranje i tako se kod alkoholičara povećava gojaznost i njegova tjelesna težina, a smanjuje se snaga, živahnost i aktivnost.

Postoji i treća šteta od piva mimo drugih alkoholnih pića, a to je što se pivo čuva (pakuje) u limenkama ili zapečaćenim bocama. Treba spomenuti i to da se u tvornicama pivu dodaje salicilna kiselina koja ga čuva od kvarenja, ali kvari i razara bubrege.

I dok alkoholičar misli da pivo izaziva mokraću i čisti bubrege, ono ih razara poput razarajuće krampe.

U tvornicama se, također, sa pivom miješa hmelj, koji pivu daje gorak okus koji je omiljen kod onih koji ga piju. Ova tvar - hmelj, koristi se i u medicini, a njen ekstrakt, lupolin, upotrebljava se u slabljenju seksualne potencije, te ublažavanju njene snage i žestine.

Ja sam siguran da je ovaj posljednji razlog sam dovoljan, ako to shvati omladina, da se kloni piva i ostalih alkoholnih pića kako bi očuvali vitalnost i aktivnost."

U skladu govora o štetnosti piva, navest ću vijest koju je objavio časopis "El - Islah" u broju 91, od mjeseca zul - hidže 1405. godine po Hidžri. U toj vijesti stoji: "Jedan broj članova Senata socijalista u Rimu objavio je u službenoj anketi provedenoj u Senatu, da je pivo štetno po čovjekovo zdravlje. Članovi Senata su ukazali da svjetska preduzeća za proizvodnju

piva, trenutno u očvršćivanju tečnog rastvora piva, upotrebljavaju opasan plin koji se upotrebljavao u Prvom svjetskom ratu za pravljenje suzavaca. Glavna optužba usmjerena je tvornicama piva iz Zapadne Njemačke i ovi članovi tražili su zabranu uvoza tog piva i početak službene kampanje da bi se upozorilo na opasnost ovog pića."

Na kraju, upućujem apel svojoj braći muslimanima da se prema ovom piću od ječma, na kojem piše: "bezalkoholno pivo", ne odnose olahko, jer ne postoji bezalkoholno pivo.

Neka istraživanja potvrdila su da ovo piće sadrži procenat alkohola koji se kreće između 0,5 - 1,7%. Zato, svaki musliman dužan se kloniti sumnjivih stvari kako sebe ne bi bacio u Allahovu srdžbu.

U časopisu "Consumer" (Potrošač), koji izdaje Američka organizacija za hranu i lijekove (FDA), u članku objavljenom u svesku 20, br. 7, od septembra 1986. godine pod naslovom: "Pivo i vino bez alkohola - koliko je to blizu istini?", autor članka dr. Rodžer Miler kaže: "Izraz 'bezalkoholno pivo' upotrebljava se za svako piće koje sadrži manje od 0,5% alkohola uz usporedbu sa običnim pivom koje sadrži 4% alkohola, blagim pivom koje sadrži 3% alkohola i većine vina koja sadrže 12% alkohola."

On zatim kaže: "Piće za koje se kaže 'bezalkoholno pivo', nije moguće da bude potpuno bez alkohola jer ne postoje hemijske metode pomoću kojih se može odstraniti alkohol iz nekog pića."

Doktor Miler dalje kaže: "Američka organizacija za hranu i lijekove (FDA) potvrdila je naziv 'nealkoholna pića' (non - alcoholic za pića koja sadrže manje od 0,5% alkohola. Međutim, ta agencija usprotivila se nazivu bezalkoholna pića (alcohol - free) jer to znači da je odstranjen sav alkohol kojeg sadrži to piće, a to je suprotno istini."

ŠESTA TVRDNJA

TVRDE NEKI DA ALKOHOL AKTIVIRA UM I OMOGUĆAVA ČOVJEKU DA RADI I DA USTRAJE U POSLU!

MIŠLJENJE MEDICINE

Centralni nervni sistem, a u njega spada mozak, smatra se tjelesnim aparatom koji je prvi izložen utjecaju alkohola. Pri počinjanju konzumiranja alkohola, čovjek osjeća ushićenje, zatim i aktivnost jer alkohol proširuje moždane vene i time se povećava količina krvi koja dolazi u mozak što dovodi do trenutne budnosti koja ubrzo nestaje i prelazi u apatiju i tromost. Posljedice toga trpe viši centri u mozgu koji su odgovorni za čovjekove vitalne tjelesne funkcije kao što su centar za memoriju, čitanje, govor, ponašanje, pokrete i drugo.

Alkohol uništava ljudskost kod čovjeka tako što kod njega uništava stid i ruši zid srama i on zbog alkohola čini postupke kojih bi se stidio da ih je svjestan. Alkohol, također, direktno utječe na mali mozak kojem je Uzvišeni Allah dao funkciju koordiniranja pokreta mišića i održavanje ravnoteže i zbog alkohola čovjek gubi ravnotežu i gubi kontrolu nad time.

U slučaju kada se poveća procenat alkohola u krvi, to može utjecati na centar za disanje u mozgu i dovesti do prestanka njegovog rada a zatim do smrti čovjeka.

Knjiga “Alkoholizam” (Alcoholism) spominje da se do danas ne zna precizna količina alkohola od koje nastaje bolest alkoholizam. Međutim, ono što je sigurno jeste to da što god alkoholičar duže vremena pije alkohol, na tjelesne organe djeluje manja količina alkohola. Učenjaci smatraju da nema određene količine ispod koje bi čovjek bio siguran od opasnosti opojnih pića.

Ova knjiga potvrđuje da razaranje tkiva nastalog zbog konzumiranja alkohola samo jednom može da bude konačno (stalno) razaranje koje se ne može povratiti.

Zato neki učenjaci kažu da konzumiranje čaše ili dvije bilo kojeg alkoholnog pića ponekad prouzrokuje odumiranje nekih moždanih ćelija.

Ova tvrdnja pobija mišljenja nekih ljudi da mala količina alkohola ne šteti, jer alkohol, makar se pio u maloj količini, uzrokuje slabljenje volje i rasuđivanja i povećavaju se duševne reakcije. Zbog toga pijanica nije sposoban da se suzdrži i obuzda od male količine alkohola, pa kako je onda stanje kada postane notornim alkoholičarem?!

Doktor ‘Umer el - Bakir Salih kaže: “Nauka je potvrdila da je stanje ekstaze, sreće i radosti koje izazivaju prve čaše alkohola, samo varanje. Alkohol nije stimulans nego je, ustvari, narkotik, a nauka pojašnjava suštinu lažne ekstaze na sljedeći način: “Poznato je da se ljudski mozak odlikuje postojanjem centra koji se sastoji od nekoliko osjetljivih ćelija koji vrše funkciju ‘nadzornika’ nad svime što dolazi iz nižih centara mozga i čini ih nježnim i suptilnim i prikladnim čovjeku, čuvajući kontinuitet života.

Kada čovjek konzumira alkohol, ukoče se te osjetljive ćelije, prestane njihovo djelovanje i kontrola i tako niži centri postaju slobodni i njihova se djelovanja ispoljavaju bez ograničenja i kontrole.. To je uzrok da vidiš nekoga ko je bio poznat kao šutljiv i stidljiv danju, kako mu se jezik pokreće brzinom kompjutera nakon što je pio alkohol. Tako debela osoba uđe u poprište plesa i trese svoju pozadinu kao da je član plesačke grupe, čovjek hrapavog glasa počne pjevati i nalazi prostora za ono što ne bi trebalo da se kaže ili uradi, i tako dalje.

Međutim, kada se poveća broj čaša, tada počinje odbrojavanje i otkazuju moždani centri jedan za drugim i nastaju poremećaji u hodu, teškoće u govoru i povećava se mokrenje, a ponekad pijanica zaspe na svom mjestu (stolici) kao obanđijan.

ISLAMSKI TRETMAN

Od Aiše, r.a., prenosi se da je rekla: “Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: ‘Sve što opija haram je. Ono što opija u količini od jednog fereka, haram je; i u količini od jedne pregršti šake.’” Bilježe Ebu-Davud i Et-Tirmizi.

I rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: “Ono što opija u velikoj količini, haram je i u maloj” Bilježe Ahmed, Ebu-Davud i Et-Tirmizi.

SEDMA TVRDNJA
TVRDE NEKI DA ALKOHOL IZAZIVA I JAČA POTREBU ZA SEKSOM!

MIŠLJENJE MEDICINE

Alkohol pobuđuje strast za seksom (Aphrodisiac), ali smanjuje sam čin seksa na sljedeći način:

1 - djeluje na testise, jer alkohol uzrokuje njihovu kržljavost (atrofiju) kod muškarca a time: a) pad izlučivanja količine muškog hormona - testosterona; b) smanjenje broja spermatozoida te smanjenje količine mlijeka kod dojilje.

U izvještaju Britanskog fakulteta za ljekare iz 1987. godine, pod naslovom "Veliko i opasno zlo", stoji: "Kontinuirano konzumiranje alkohola uzrokuje poremećaj u seksualnim funkcijama kod muškaraca i žene radi direktnog utjecaja alkohola na testise i jajnike, na dio mozga ispod sive komore (Hypothalamus) i na sluznu žlijezdu odgovornu za izlučivanje seksualnih hormona (Gonadotrophins), koji pobuđuju testise i jajnike.

Otkriveno je, također, da prosjek lučenja muškog hormona (Testosterone) kod muškaraca alkoholičara opada, dok se u isto vrijeme kod žene alkoholičarke smanjuje ženski hormon (Estrogen).

U najveće probleme genitalnog sistema kod muškaraca spada sljedeće: gubljenje potrebe za seksom, impotencija, atrofija (kržljavost) testisa, smanjenje veličine spolnog uda, smanjenje sposobnosti ili nemogućnost testisa da proizvode spermatozoide, te opadanje dlaka oko spolnog uda i promjena poznatog vanjskog izgleda (oblika) testisa.

Što se tiče onih čija je jetra oboljela od ciroze zbog konzumiranja alkohola, kod njih se dešavaju poremećaji u ravnoteži hormona što dovodi do povećanja prsa (sisa) i drugo.

Statistike govore da je 40 - 90% alkoholičara oboljelo od gubitka potrebe za seksom, dok su testisi kod 10 - 75% oboljelih oboljeli od atrofije."

U izvještaju se dalje kaže: "Što se tiče najvažnijih problema koji se dešavaju na genitalnom sistemu žene, kao rezultat alkohola, jesu sljedeći: poremećaj u funkciji jajnika, gubljenje potrebe za seksom i poremećaji u mjesečnom ciklusu koji se kreću između povećanja količine krvi ili potpunog nedostatka krvi. Također, atrofija se 'uvuče' u jajnike, dojke i spoljašne genitalne organe, i prekida se lučenje vaginalnih sekrecija. Jedno istraživanje potvrdilo je da je 75% alkoholičarki obolilo od atrofije dojki.

Neka istraživanja pokazuju da se stanje kod 25 - 50% alkoholičara koji su potpuno prestali piti, popravilo, a naročito kod onih čiji testisi nisu oboljeli i u čijim seksualnim hormonima nije bilo poremećaja."

Izvještaj koji je pripremio (izdao) Kraljevski fakultet za psihijatre, 1986. godine, govori da je u novije vrijeme potvrđeno da konzumiranje alkohola u umjerenim količinama može

prouzrokovati sterilitet. Do ovoga je došao istraživač Morgan, 1982. god., tako što je ispitivao oko 100 muškaraca koji su se obraćali ordinacijama za liječenje steriliteta, a nisu bili iz grada. On je otkrio da je kod 40% ovih muškaraca uzrok steriliteta bio vidno smanjenje spermatozoida, a tokom ispitivanja otkrio je da su oni dnevno konzumirali alkohol u prosjeku od 30 - 50 grama, što je otprilike 2 - 3 čaše piva, a ti ljudi nisu bili notorni alkoholičari. Kod polovine ovih muškaraca stanje se popravilo nakon što su prestali piti, a broj spermatozoida vratio se na uobičajeni prosjek."

Doktor Morijer Kafitis kaže: "Alkohol podstiče seksualnu strast, ali sve ima svoju cijenu. Konzumiranje alkohola, a on je narkotik, ima sposobnost da oslabi ili ograniči osjećaje. S obzirom da je upražanjavanje seksa proces koji je pun osjećaja i da su organi koji učestvuju u tom činu, također, osjetljivi, stoga alkohol, sa svojim osobinama koje smo naveli, može prouzrokovati neuspjeh na obje strane."

I na kraju, neko može pitati i reći: ako je alkohol štetan po zdravlje, zašto je raširen u svim dijelovima svijeta, i većina nemuslimana ga konzumiraju, a ne obolijevaju od mnogih bolesti koje spominju knjige iz medicine?

Oslanjajući se na Allaha, kažem: ako čovjek čini nešto što je štetno i od toga sam nema štete, to nije argument da negiramo postojanje štete u toj stvari.

Ljudi znaju kakve su štete u pušenju, ali i pored toga veliki procenat ljudi puši. Znaju i štete od bluda, ali i pored toga ima onih koji to rade i podstiču druge na to, i tome slično.

Postoji više razloga zbog kojih vidimo da neki alkoholičari ne oboljevaju, a spomenut ću sljedeće:

1. Uzvišeni Allah stvorio je čovjeka i dao mu sposobnost da se brani od svih bolesti. Međutim, sve ima svoju određenu granicu koja se može podnijeti. Ako čovjek pređe tu granicu, njegova snaga suprotstavljanja bolesti propast će i on će pasti kao žrtva bolesti. Također, sposobnost podnošenja (bolesti) razlikuje se od osobe do osobe i vidiš da bolest koja je zadesila neku osobu tokom kratkog vremena zahtijeva duži vremenski period da bi se pojavila kod druge osobe. Alkohol se odlikuje time da se većina njegovog utjecaja na organizam pojavljuje tek nakon što prođe jedan vremenski period koji je nekad deset pa možda i više godina. Tokom tog vremenskog perioda organizam se odupire svom svojom moći koja mu je podarena sve dok ne dođe do granice kada izgubi svoju snagu i tada se te bolesti počinju pojavljivati;

2. ljudske ćudi prilikom konzumiranja alkohola različite su. Ima ljudi koji alkohol piju u malim količinama, a ima i onih koji ga prosto gutaju, a neki ga piju do granice trovanja. Nema sumnje da različitost ovih ćudi igra važnu ulogu u pojavljivanju simptoma koji ukazuju na to da je organizam pao pod utjecaj alkohola. Što god je količina konzumiranog alkohola u kratkom vremenu veća, organizam više pada pod utjecaj alkohola;

3. oni koji rade na polju zdravstva najbolje su upoznati sa veličinom utjecaja koji alkohol

ima na alkoholičara. Zato vidiš da kod običnih ljudi nedostaje shvatanje veličine ovog problema, osim ako neko od njih ne pročita neka istraživanja ili statistike koje su vršene u vezi s ovim pitanjem.

TREĆI DIO

DRUŠTVENE I EKONOMSKE ŠTETE OD ALKOHOLA

OBIM PROBLEMA
KAKO SE SUPROTSTAVLJAJU PROBLEMU?
ULOGA ALKOHOLA U RASPADU PORODICE
ALKOHOL I PROBLEMI NA POSLU
ULOGA ALKOHOLA U DEŠAVANJU ZLOČINA
ULOGA ALKOHOLA U PORASTU PROCENTA SAOBRAĆAJNIH NESREĆA

TREĆI DIO

DRUŠTVENE I EKONOMSKE ŠTETE OD ALKOHOLA

Utjecaj konzumiranja alkohola ne ograničava se samo na alkoholičara (pijanicu), nego se proteže i obuhvaća cijelo društvo. Zato je mudrost zabrane alkohola (po Šerijatu) veoma velika, a propisivanje (šerijatske) kazne alkoholičaru smatra se preventivnom mjerom očuvanja zajednice kompletnom. Tome se može dodati i zaštita zajednice od onih koji narušavaju njenu sigurnost, stabilnost i čistotu.

Društvene i ekonomske štete prouzrokovane konzumiranjem alkohola i dopuštenosti njegovog širenja u društvu mogu se sagledati kroz sljedeće:

- upoznavanje obima problema;
- utjecaj alkohola na ekonomiju;
- ulaganje napora nekih vlada u pravcu sprečavanja (ograničavana) ovog problema;
- ulogu alkohola u raspadu porodice;
- ulogu alkohola u širenju zločina;
- ulogu alkohola u porastu procenta saobraćajnih nesreća.

U ovom dijelu pokušat ću da svoj govor potkrijepim pouzdanim i vjerodostojnim statistikama iz stručnih izvora, a te statistike ocrtavaju obim problema i veličinu opasnosti koju neki, možda, smatraju privatnom stvari koja se tiče samo alkoholičara.

OBIM PROBLEMA

Konzumiranje alkohola smatra se jednim od problema koji zaokupljaju brigu većine vlada u svijetu u vidu veoma velike štete po ekonomiju, pojedince, društvo i zdravlje, a što je podstaklo ove vlade da učine sve što je u njihovoj moći u pravcu rješavanja ovih problema. Da bi se upoznao obim ovih problema, navest ću ove činjenice izražene u brojkama:

Svjetska organizacija za zdravstvo u svom izvještaju iz 1982. god. spominje sljedeće: "Velika grupa bolesti prisutnih u svijetu rezultat je konzumiranja alkohola, a oko 50% saobraćajnih nesreća posljedica je konzumiranja alkohola. Također, oko 86% slučajeva ubistava i drugih razbojničkih djela rezultat je konzumiranja alkohola."

Tajni izvještaj Naučne akademije bivšeg Sovjetskog saveza, a čiji su neki fragmenti dospjeli do Agencije Franspress, otkrio je sljedeće:

♦ prema službenim statistikama u Rusiji je u 1980. god. bilo 40 000 000 onih koji konzumiraju alkohol;

♦ votka svake godine ubije 1 000 000 ljudi, a broj oboljelih od alkohola je 17 000 000;

♦ ruski učenjaci kažu da je besmisleno govoriti o raketama i međudržavnoj zategnutosti nasuprot opasnosti od alkohola;

♦ 16% djece rođene u 1982. god bilo je s tjelesnim nedostacima;

♦ istraživanje je potvrdilo da Sovjetski savez dobije oko 45 000 000 000 rubalja (56 000 000 000 $) godišnje od prodaje votke, dok su ekonomski gubici (štete) prouzrokovane alkoholizmom 180 000 000 000 rubalja (225 000 000 000 $).

Vrijedno je spomenuti da su ove brojke bile prije raspada Sovjetskog saveza kada je rublja bila večaod dolara. Međutim, sada je rublja osjetno pala.

♦ 99,4% muškaraca i 97,6% žena od kojih su 95% djevojke mlađe od 18 godina, u Sovjetskom savezu piju u kontinuitetu alkohol;

♦ konzumiranje alkohola bilo je uzrok oko 85% ubistava, silovanja i krađe;

♦ novine "Seleskaja" ukazale su da je devet desetina onih koji su prvi put liječeni od alkoholizma mlađe od 15 godina, a postoji i jedan procenat onih koji su mlađi od 10 godina;

♦ alkoholizam se smatra glavnim uzročnikom rane smrti u Rusiji. U zadnjih deset godina alkoholizam je prouzrokovao pad prosjeka života od 67 na 62 godine. (Preneseno iz časopisa "En - Nur", broj od 20. maja 1985. god.);

♦ profesor Šakit (Shakeet) u Harisonovom priručniku spominje sljedeće: "U SAD-u 90% ljudi pije alkohol, a 40 - 50% muškaraca obolijeva od uobičajenih (prolaznih) bolesti koje su rezultat konzumiranja alkohola. 10% muškaraca i 3 -5% žena pate od hroničnih bolesti i problema čiji je uzrok alkohol;

♦ časopis Lanset (Lancet) iz 1987. god. u članku jednog ljekara navodi njegove riječi u kojima kaže: "U Engleskoj zbog alkohola umire 200 000 osoba godišnje, a potrošnja alkohola se u Britaniji udvostručila tokom prošlih 30 godina, dok se procenat smrtnih slučajeva i komplikacija bolesti prouzrokovanih alkoholom povećao u sličnom procentu." Nedavno je ministar zdravlja Zapadne Njemačke Renar Vesmot objavila da broj bolesnika koji imaju naviku konzumiranja alkoholnih pića u Njemačkoj dostiže 1 500 000 i da se konzumiranje alkohola postepeno smanjuje u cijeloj zemlji. Treba spomenuti da broj centara i bolnica za liječenje alkoholičara u Njemačkoj dostiže 9 000;

♦ bilten koji je 1986. god. izdao Britanski kraljevski fakultet za ljekare opće prakse, o alkoholu spominje sljedeće: "Kancelarija za zdravstvenu ekonomiju u Britaniji i Velsu otkrila je da 700 000 osoba (oko 2% od ukupnog stanovništva pate od problema proisteklih iz konzumiranja alkohola. S druge strane Kancelarija je otkrila da je 3 000 000 (8% od ukupnog stanovništva) konzumiralo alkohol u velikim količinama, što je dovelo do stupnja da su zbog alkohola patili od problema i bolesti hronične prirode.

Bofam i njegovi saradnici su 1984. god. otkrili da procenat (prosjek) smrtnih slučajeva raste među alkoholičarima.

Samo u Britaniji, i pored toga što se broj smrtovnica, koje se svake godine izdaju, procjenjuje na oko 3 000 smrtovnica, a uzročnik smrti je alkohol, pa i pored toga broj smrtnih slučajeva koje nisu službeno registrirani, kreće se 5 000 - 10 000 smrtnih slučajeva godišnje."

Blten dalje navodi: "Peterson i njegovi saradnici su u ispitivanju koje su izvršili 1974. god. na oko 7935 osoba u Švedskoj, u vremenskom periodu 3 - 7 godina, otkrili da je alkohol bio uzročnik smrti 25% od ukupnog broja onih koje je obuhvatilo ovo ispitivanje.

Statistika iz 1976. god. govori da je procenat smrtnih slučajeva zbog alkohola u Engleskoj i Velsu dostigao 8 000 smrtnih slučajeva godišnje.

Zadnji statistički podaci govore da je alkohol uzročnik 40 000 smrtnih slučajeva godišnje u Britaniji, dok oko 100 000 umire godišnje zbog pušenja.

Sljedeći statistički podaci pojašnjavaju probleme koji nastaju zbog alkohola i koji su prouzrokovali smrt određenog broja osoba u 1984. god u Engleskoj i Velsu:

BOLEST	BROJ SMRTNIH SLUČAJEVA	ŽENE (%)	MUŠKARCI (%)
Zloćudni rak	140 - 239	3	4
Moždani udar	430 - 438	3	12
Plućne bolesti	460 - 519	3	11
Bolesti probavnog sistema	520 - 579	3	12
Hronične bolesti jetre	571	80	80
Nesretni slučajevi i trovanje	800 - 899	1	6
Druge bolesti		1	6
Od ukupnog broja drugih smrtnih slučajeva		3	12

Što se tiče novčanih izdataka koje je prouzrokovao alkohol, a kao rezultat smanjenja proizvodnje, izdataka liječenja i drugih društvenih problema zbog alkohola, ti izdaci dostigli su oko 1 600 000 000 funti sterlinga u jednoj godini. Tome se mogu dodati indirektni novčani izdaci za nesretne slučajeve, zločine, požare i prekide radnih odnosa zbog alkohola, a čije koštanje je teško procijeniti.

U drugoj statistici koju su izvršili Mak Donel i Mird 1985. god., oni su otkrili da su izdaci zdravstvenih usluga pruženih alkoholičarima dostigli 100 000 000 funti u jednoj godini. Također, brojne statistike ukazuju da jedan od svakih pet bolesnika koji su ušli u bolnicu pati od problema prouzrokovanih konzumiranjem alkohola.

Izvještaj Kraljevskog fakulteta za ljekare u Britaniji iz 1987. god spominje sljedeće: “Opasnosti po zdravlje koje vrebaju zbog konzumiranja alkohola nisu u prvom redu rezultat toga što mali broj ljudi konzumira velike količine alkohola. Međutim, opasnost je veća po opće zdravlje, a kao rezultat toga što veliki broj ljudi konzumira alkohol ravnomjerno i u kontinuitetu. Svakodnevno konzumiranje 60 gr. alkohola, odnosno dvije litre piva, prouzrokuje veliko povećanje krvnog pritiska, moždanih udara (strokes), bolesti jetre, sterilitet, slabljenje potencije i bolesti nervnog sistema. Što se tiče žena, polovina ove količine, tj. jedan litar svakodnevno, dovoljan je garant izazivanja ovih kobnih bolesti.”

Izvještaj pod naslovom “Veliko i rastuće zlo” (A Great and Growing Evil) nastavlja dalje i kaže: “Ovaj izvještaj nije prvi koji je izdao Kraljevski fakultet. Naprotiv, veoma rano, tačnije 1926. god., Fakultet je izdao izvještaj o štetnostima alkohola i iznio ga na britanski parlament

(Donji dom). U tom izvještaju stajalo je da je alkohol veliko i iz dana u dan rastuće zlo i da konzumiranje raznih vrsta alkohola uništava opće zdravlje i čini ljude nesposobnim za posao i proizvodnju. Alkohol uništava trgovinu i industriju, čovjeka koji konzumira alkohol čini opasnim po sigurnost i opće zdravlje, razara porodicu... Također, prouzrokuje rađanje djece slabe tjelesne građe koje obuzimaju (napadaju) bolesti, a mnoga od njih pate od teških i kobnih tjelesnih nedostataka i tako postaju društvu na teret, umjesto da budu sredstvo i faktor njegove izgradnje i prosperiteta."

Izvještaj dalje kaže da je britanski narod u 1981. god. na alkohol potrošio 11 000 000 000 funti sterlinga i da Britanac na alkohol troši više nego za odjeću, automobile, bolnice, škole i fakultete zajedno, i da izdaci na alkohol predstavljaju 7,5% ukupnih općih izdataka u zemlji.

Izvještaj također kaže da je nemoguće procijeniti bilo kojom novčanom svotom ekonomske i zdravstvene štete u ljudstvu, i da se ekonomske štete prouzrokovane automobilskim nesrećama i problemima alkoholičara sa policijom, sudovima i sl., procjenjuju na oko 1 700 000 000 funti sterlinga.

U izvještaju se spominje da je stanje u SAD-u mnogo gore od ovoga. Materijalne štete u SAD -u 1971. god. prourokovane konzumiranjem alkohola procijenjene su na oko 30 000 000 000 $. U 1975. god. štete su procijenjene na oko 43 000 000 000 $, a ubrzo se brojka popela na 113 000 000 000 $ u 1979. god.

U knjizi "Ekonomija i alkohol" (Economics and alcohol) ove štete pojedinačno su navedene na sljedeći način:

GUBICI	IZNOS
U proizvodnji	77 544 000 000 000 $
U zdravstvu i izdaci na zdravstvo zbog alkohola	20 465 000 000 000 $
U automobilskim nesrećama prouzrokovanim usljed upotrebe alkohola	6 768 000 000 000 $
Zbog požara prouzrokovanih usljed upotrebe alkohola	647 000 000 $
Nastali zločinima nasilja vezanim za alkohol	4 477 000 000 000 $
Ekonomski gubici nastali zbog suđenja i društvenih problema prouzrokovanih alkoholom	3 467 000 000 000 $
Ukupan iznos gubitaka u 1979. godini	113 368 000 000 000 $

Knjiga “Hiljadu bolesti od alkohola”, koju je izdao Britanski medicinski žurnal (BMJ), 1977. god., spominje da je između petine i trećine slučajeva primljenih na odjeljenja internih bolesti bilo zbog alkohola. Samo u Engleskoj, mimo Velsa, Škotske i Irske, godišnje na odjele za interne bolesti zbog alkohola bude primljeno 300 000 - 500 000 osoba. Istraživanje koje je proveo Malmo potvrdilo je da je 29% od svih dana u kojima su bolesnici primljeni u bolnicu bilo zbog konzumiranja alkohola. Proučavanja koja su vršena u Britaniji i SAD-u potvrdila su da 40% pacijenata općih bolnica pate od problema vezanih za konzumiranje alkoholnih pića. Istraživanja su, također, pokazala da je kod trećine onih koji su se obratili hitnoj pomoći, procenat alkohola u krvi bio veći od 80 mg na svakih 30 cm^3 krvi. To je gornja granica alkohola koja je dozvoljena u Britaniji i SAD-u prilikom upravljanja automobilom, i pored toga što se veliki broj nesreća dešava zbog konzumiranja male količine alkohola, manje od 80 mg na svakih 100 cm^3 krvi.

Potvrđeno je da se procenat saobraćajnih udesa povećava više puta kada nivo alkohola u krvi dostigne 50 mg na svakih 100 kubnih cm krvi. Međutim, kada nivo alkohola dostigne 200 mg na svakih 100 kubnih cm, mogućnost dešavanja saobraćajnih udesa uvećava se za više od stotinu puta. Ured za zdravstvenu ekonomiju (Office of Health Economics) u Britaniji procjenjuje da godišnje kod 8 - 15 miliona radnika propadne radni dan, i to zbog bolovanja čiji je uzrok bilo konzumiranje alkohola.

Istraživanje koja su provedena Malmeu u Švedskoj pojašnjavaju da osoba koja konzumira alkohol, makar i umjereno, prouzrokujući tako mali porast gornje prirodne granice enzima jetre (GGT), odsustvuje s posla u prosjeku od 60 dana godišnje u odnosu na osobu kod koje je ovaj enzim na donjoj prirodnoj granici.

Knjiga “Hiljadu bolesti od alkohola” spominje da je 25% od ukupnih slučajeva trovanja bilo zbog konzumiranja alkohola, kao i da je 60% od svih starijih osoba u Britaniji, koji su bili u bolnici zbog klonulosti srca, ponovljenih upala pluća, gubljenja pamćenja i poremećeja uma, patilo od problema vezanih za konzumiranje alkohola, a koje nisu ustanovili ljekari opće prakse koji su ih liječili. Ljekar opće prakse u Britaniji liječi otprilike 2 000 osoba, od toga 135 osoba konzumiraju alkohol u velikim količinama (više od 6 čaša dnevno bilo koje vrste alkoholnih pića i u kontinuitetu), 40 osoba pati od društvenih i zdravstvenih problema koji su produkt konzumiranja alkoholnih pića, dok 7 osoba, a oni su na dnu ljestvice, pate od potpune propasti njihovog života.

Godine 1981. u bolnice za duševne i mentalne bolesti u Engleskoj i Velsu, primljeno je 17 955 slučajeva i to zbog konzumitranja alkohola. Od toga 12 026 osoba bili su muškarci, dok je žena bilo 5929. K tome se može dodati i 14 000 osoba koje su ušle u bolnice radi liječenja od alkoholizma.

U Latinskoj Americi 1975. god. u pet velikih gradova izvršeno je istraživanje o konzumiranju alkohola i potvrđeno je da od 35% alkoholičara - muškaraca u dobi 15 - 64 godine starosti,

pola ovog broja okružuju društveni i porodični problemi kao i loše ekonomsko stanje zbog toga što konzumiraju alkohol.

Statistike su pokazale da je između 1 - 10% alkoholičara napustilo svoj posao zbog konzumiranja alkohola. Također je otkriveno da se napuštanje posla i mala produktivnost povećava dva puta među alkoholičarima u poređenju sa onim koji ne konzumiraju alkohol a iste su struke i bez obzira o kojem se poslu radi. Otkriveno je i to da notorni alkoholičar izostaje sa posla i nije sposoban da valjano izvrši svoj posao.

Profesor doktor Emel el - 'Alemi u svojoj studiji pod naslovom "Alkoholičnost i otrovnost između medicine i islama", a koji je prezentirao na Kongresu islamske medicine u Pakistanu 1405. godine po Hidžri, kaže sljedeće: "Pod naslovom 'Alkohol je otrov za centralni nervni sistem', Džak Lomanija, direktor za ispitivanja pri Državnom centru za naučna istraživanja i upravnik laboratorije za ispitivanje u Institutu (Koledž de France) u Francuskoj, napisao je u časopisu, broj 115 iz oktobra 1980. god, sljedeće: 'Potrošnja alkohola povećava se u svim industrijskim zemljama. Francuska je, međutim, sa potrošnjom od 16,7 litara čistog alkohola godišnje po glavi stanovnika, ispred svih zemalja u kojima se u velikom procentu dešavaju saobraćajne nesreće. Broj Francuza koji u prevelikim količinama konzumiraju alkohol procjenjuje se između 4 - 5 milona. Svake godine broj žrtava alkohola dostiže 70 000 mrtvih, a za troškovi za alkohol dostižu 70 000 000 000 francuskih franaka.'"

Poznati medicinski časopis (Medicine International) u svom februarskom broju iz 1989. god. spominje sljedeće: "Potrošnja alkohola veoma se povećala u svijetu pedesetih, šezdesetih i sedamdesetih godina. Potrošnja alkohola u Britaniji povećala se u periodu između 1949. i 1979. god., dok se u Zapadnoj Njemačkoj i Bugarskoj u 1983. god. povećala za više od jedanput u poređenju sa 1950. god.

U Holandiji se potrošnja alkohola u odnosu na početak pedesetih godina utrostručila, dok se u istom periodu potrošnja alkohola u Istočnoj Njemačkoj povećala osam puta.

Nasuprot ovome, zadnjih deset godina potrošnja alkohola u Francuskoj i Italiji počela je malo opadati.

Sljedeća tabela pojašnjava prosječnu godišnju potrošnju alkohola po jednoj osobi u dvadeset zemalja kao i procenat smrtnih slučajeva u tim zemljama prouzrokovanih cirozom jetre. Također se vidi da su se povećanjem konzumiranja alkohola poslije Drugog svjetskog rata povećali problemi i bolesti koje uzrokuje alkohol i postoji čvrsta veza između prosjeka konzumiranja alkohola i procenta smrtnih slučajeva prouzrokovanih cirozom jetre.

DRŽAVA	*Potrošnja čistog alkohola po jednoj osobi u litrima*				*Prosjek smrtnih slučajeva zbog ciroze jetre na svakih 100 000 osoba*		
	1975	**1982**	**1985**	**Godina najveće potrošnje**	**muškarci**	**žene**	**godina**
Francuska	**17**	**13,9**	**13,9**	1982	45,9	17,7	1977
Italija	13,4	13,0	9,4	1975	**49,5**	**19,5**	1976
Zapadna Njemačka	12,5	10,9	11,3	1979	38,9	17,4	1978
Argentina	11,1	10,1	8,7	1980	23,8	7,8	1978
Belgija	10,1	10,8	10,8	1985	17,9	11,1	1976
Novi Zeland	9,8	9,6	8,1	1981	5,7	3,3	1978
Australija	9,7	9,9	9,2	1981	12,3	4,3	1978
Mađarska	9,5	11,5	12,3	1984	31,7	14,8	1978
Čehoslovačka	9,1	9,8	9,9	1982	25,1	9,9	1975
Danska	8,9	10,0	9,8	1983	12,5	9,8	1978
Kanada	8,2	8,8	7,8	1981	16,6	8,2	
Istočna Njemačka	7,7	10,0	13,4	1983	17,1	9,5	1977
Poljska	7,3	6,5	6,7	1980	15,6	8,5	1978
SAD	7,0	8,2	7,7	1981	18,6	9,3	1978
Velika Britanija	6,8	7,0	7,1	1979	8,9	6,0	1978
Irska	6,7	6,7	6,9	1976	4,3	3,6	1978
Finska	6,3	6,4	5,9	1983	3,6	3,0	1977
Sovjetski savez	6,4	6,1	5,7	1975	7,8	3,1	1977
Japan	5,4	5,6	4,4	1983	21,1	7,5	1978
Norveška	4,3	3,8	4,1	1980	6,6	3,6	1978

Ovaj medicinski časopis potvrđuje da muškarci piju alkohol u količini koja je otprilie duplo veća od količine koju konzunmiraju žene. Zbog toga su problemi vezani za alkohol mnogo veći kod muškaraca nego kod žena, osim što se otkrilo da je veliki procenat žena počeo pohlepno piti alkohol tako da se procenat muškaraca i žena u jednom broju zemalja izjednačio. Zbog brojnih razloga žene premašuju muškarce u brzini potpadanja pod utjecaj manje količine alkohola.

UTJECAJ ALKOHOLA NA EKONOMIJU

A sada da se upoznamo sa obimom problema ekonomske prirode kroz sljedeće statističke podatke:

♦ trećinu kapaciteta bolnica u industrijskim zemljama zauzimaju oboljeli od alkohola. Država Teksas izdala je statistiku koja pojašnjava da izdaci za liječenje alkoholičara uz ekonomski gubitak, prouzrokovan gubitkom imovine, kompenzacijom i padom proizvodnje, u mnogome premašuju profit ostvaren od prodaje alkoholnih proizvoda;

♦ što se tiče bivšeg Sovjetskog saveza, jedno istraživanje potvrdilo je da godišnja zarada Sovjetskog saveza od prodaje votke dostiže oko 45 000 000 000 rubalja (56 000 000 000 $), dok ekonomski gubici Sovjetskog saveza zbog konzumiranja alkohola dostižu 180 milijardi rubalja (225 milijardi $);

♦ u Francuskoj je 1979. god. objavljena medicinska društveno - ekonomska statistika u kojoj je navedeno da prosječni nacionalni dohodak Francuske od proizvodnje i prodaje alkoholnih pića dostiže oko 20 milijardi francuskih franaka. S druge strane, nacionalni dohodak trpi štete koje su rezultat konzumiranja alkohola, koji prouzrokuje gubitak radnih sati tako što se koriste bolovanja, privremena ili stalna, kao i rezultat plaćanja ljekarskih usluga, plaćanja bolnic

U drugom izvještaju koji je objavio ovaj časopis u drugom broju stoji da se ukupni gubici nastali zbog konzumiranja alkohola procjenjuju na oko 2 000 000 000 funti sterlinga u jednoj godini.

KAKO SE SUPROTSTAVLJAJU PROBLEMU?

Zapadna civilizacija, sa svim svojim aspektima, živi u jednoj duhovnoj praznini tako što predstavnici ove civilizacije žive tumarajući u stanju nereda. Zato, nije nikakvo čudo da se problem alkoholizma u odnosu na njih smatra najzamršenijim problemom koji je teško

razriješiti. To je jasno prepoznatljivo iz njihovih suprotnih stavova o rješavanju tog problema čijem se rješavanju, u osnovi, nije prišlo iz korijena.

Ovdje ću navesti pokušaje nekih država da riješe ovaj problem.

SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE

Prvi pokušaj SAD-a bio je takav što su izdale oštre zakone kojim se zabranjuje proizvodnja i trgovina alkoholom. Također su propisale oštre kazne, kao što su zatvor i novčane kazne, za one koji krše te zakone. Ti zakoni su doneseni 1920. god, ali nedugo poslije toga, 1923. god., oni su i ukinuti, nakon što se povećao broj onih koji konzumiraju alkohol tajno. Također, proširila se tajna prodaja alkohola, a naročito prodaja loših vrsta alkohola. Pogledaj samo kako su prvo zabranili alkohol, a zatim ga dozvolili i tako je problem ostao sve do današnjih dana!

BIVŠI SOVJETSKI SAVEZ

U svom broju 787, izdatom u martu 1985. god., časopis “El - Belag” naveo je sljedeće: “Problem povećanja procenta alkoholičara u Sovjetskom savezu počeo je da podstiče velike reakcije u zemlji. Prvi put vlasti dozvoljavaju da se objavi članak koji poziva da se zabrani alkohol u zemlji u punom obliku kako bi se spriječili mnogi problemi koji nastaju kao rezultat konzumiranja alkohola.

Novine “Moskovski“ objavile su članak, koji je napisao poznati sovjetski akademik, Fjodor Oglov u kojem zahtijeva zabranu proizvodnje i kupovine alkohola, suprotno onome što je bilo za vrijeme Lenjina. Ono što je zanimljivo u ovome jeste da je ovaj akademik optužio službene novine da prešućuju ovo zlo umjesto da pozivaju da se zaustavi prodaja alkohola. U skladu s izvještajem koji je načinila Akademija nauka Sovjetskog saveza, alkohol je uzročnik smrti milion Sovjeta godišnje. S druge strane, od svakih šestero rođene djece jedno se rađa sa nedostatkom kojem je uzrok to što njegovi roditelji konzumiraju alkohol. Državljanin Sovjetskog saveza godišnje potroši 30 litara votke prosječno, a broj pijanica dostiže i do 40 miliona osoba.

Časopis “En - Nur”, br. 33, mjesec ramazan 1406. god. po Hidžri, spominje da je Junadij Kolbin, prvi sekretar sovjetske partije u pokrajini Uljanovsk rekao da su novčane kazne koje su naplaćene od stanovništva zbog kršenja zakona o zabrani konzumiranja alkoholnih pića dostigle milion rublji (1,2 milona $) nakon stupanja na snagu provođenja novih mjera koje su određene u prošlom mjesecu junu.

Ovaj funkcioner je u svom govoru koji je objavio jedan časopis, a koji je zasnovan

specijalno radi potpore kampanji suzbijanja konzumiranja alkohola, rekao da je obim prodaje alkohola u 1985. god. opao za 23 000 000 rublji (28 000 000 $) u odnosu na 1984. god. On je pojasnio da je ova brojka u prošlosti dostizala između 7 - 8 milona rublji (10 000 000 $) godišnje.

Novine “Eš - Šerk el - Evsat”, u broju objavljenom 30. 04. 1407. god. po Hidžri, spominju sljedeće: “Kako je moguće riješiti se hiljade beskućnika u Sovjetskom savezu koje novine optužuju da su pijanice, da prouzrokuju širenje opasnih bolesti i da žive na rubu zakonitosti. Neki predlažu da se ponovo uklope u društvo, a drugi se ne ustručavaju preporučiti njihovo pogubljenje strijeljanjem. S druge strane, časopis je započeo raspravu u jednom drugom istraživanju koje je objavio, a odnosi se na uvjete življenja ovih ljudi koji žive na margini sovjetskog društva. Časopis je potvrdio da njihov broj dostiže nekoliko hiljada, a mogu se naći na svakom mjestu prostranog (bivšeg) Sovjetskog saveza, iako postoje mjesta gdje ih je više, kao što je jug, a naročito srednja Azija i krajnji istok.

Ovi beskućnici ne posjeduju lična dokumenta i praktično ne posjeduju nikakva prava. Oni ne mogu dobiti službeni posao niti se mogu obratiti ljekaru ili bolnici. Zajedničko im je to da su oni, ne4dvosmisleno, alkoholičari. Časopis potencira to da su oni oppasna prijetnja po zdravlje u Sovjetskom savezu jer nose sve vrste genitalnih bolesti, pa čak i tuberkulozu koja izaziva zabrinutost kod vlasti, a naročito u srednjoj Aziji. Časopis je postavio pitanje onima koji su učestvovali u istraživanju oko načina suprotstavljanja ovoj pojavi, i jedan od njih, a bio je član u omladinskom komunističkom savezu, rekao je: “Treba ih streljati!”

FRANCUSKA

Francuske su vlasti 1940/41. god. usvojile nove zakone koji potvrđuju stare zakone, a neki od njih su:

1. zabrana alkoholnih pića u kojima je procenat alkohola veći od 18%;
2. zabrana upotrebe alkoholnih pića utorkom, četvrtkom i subotom;
3. zabrana prodaje alkoholnih pića adolescentima;
4. nesnižavanje kazne za zločine koje počini pijani vozač;
5. zabrana propagiranja alkoholnih pića;
6. aktiviranje organizacija koje se suprotstavljaju opojnim pićima.

Tada je odlučeno da se broj gostionica smanjuje iz godine u godinu i da se aktivira proizvodnja raznih vrsta voćnih sokova.

Sprovođenje ovog zakona dovelo je do smanjenja broja alkoholičara u bolnicama za pola ili dvije trećine u odnosu na broj koji je bio prije.

Visoka komisija za istraživanje i obavještavanje, u saopćenju koji je objavljen u Parizu,

spomenula je da francuska vlada ne vodi čvrstu borbu protiv konzumiranja alkoholnih pića. Proglas je ukazao i na nehat koji vlada u državi koja je oborila rekord u potrošnji alkohola.

Ova komisija koja je osnovana 1955. god., a čiji članovi bivaju imenovani od vlade, kritikuje trenutno povećanje reklamiranja alkoholnih pića u Francuskoj kao i zadnje nedavno glasanje i usvajanje teksta zakona kojim se pruža podrška otvaranju gostionica (barova) na mjestima koncentracije stanovništva. Ova komisija svoj stav argumentira potrebom ispravljanja grešaka (savremene) civilizacije.

Alkohol i njegove posljedice smatraju se trećim po redu uzročnikom smrti (nakon srčanih bolesti i raka) u Francuskoj jer zbog njega umre 18 000 osoba godišnje.

Odgovarajući na ove kritike, ministar zdravstva izjavio je da je preventiva od alkoholizma i bolesti vezanih za alkohol bila i ostat će jedan od važnih preokupacija vlade. On je ukazao da se Francuska ubraja u mali broj zemalja kod kojih je zabilježen konstantni pad potrošnje čistog alkohola, jer potrošnja po osobi u 1982. god. spala je na 13 litara nakon što je 1952. god. bila 18 litara. (Preneseno iz časopisa “En - Nur”, br. 25, mjesec muharem, 1406. god. po Hidžri.)

Paralament je konsenzusom (jednoglasno) verifikovao prijedlog zakona vlade koji nalaže izvršavanje najoštrijih kazni nad osobama koje u pijanom stanju voze svoje automobile.

U prijedlogu zakona koji je ponudio ministar pravde Aliban Šalindoon, stajalo je da policijske i sudske vlasti imaju pravo odmah uhapsiti svakog vozača ako se na licu mjesta otkrije da je pod dejstvom alkohola.

Prijedlog zakona predviđa kaznu zatvorom od dvije godine kao i plaćanje novčane kazne koja dostiže i 30 000 franaka protiv svakog vozača koji u pijanom stanju ubije drugu osobu.

U ovom prijedlogu zakona spomenuto je i to da saobraćajne nesreće u Francuskoj svake godine prourokuju smrt 11 000 osdoba i to zbog toga što vozači konzumiraju alkohol (Preneseno iz novina “Eš - Šerk el - Evsat”, 27.08.1407. god. po Hidžri.)

KINA

Kineske novine spomenule su da je izvršena smrtna presuda kod četiri osobe jer su spravljali alkoholna pića čije konzumiranje je prouzrokovalo smrt 25 osoba. Zu Šin Gong i Li Jang Taj spravili su 8 000 litara alkoholnog pića i prodali više od 1000 litara. Zbog konzumiranja ovog pića 15 osoba umrlo je, a 7 osoba je ostalo bez vida.

Sud Sing Do u jugozapadnoj Kini izdao je smrtne presude koje su odmah izvršene.

Drugi sličan slučaj koji se desio u drugoj pokrajini bio je povodom da se izrekne smrtna presuda drugom proizvođaču alkohola, po imenu Li Rong Vi, jer je njegovo spravljeno piće

prouzrokovalo smrt 10 osoba. Smrtna presuda je izvršena i nad njegovim saučesnikom, također. (Preneseno i z časopisa “En - Nur”, mjesec muharem, 1406. god. po Hidžri.)

BRITANIJA

Britanski medicinski časopis “Lanset” (Lancet), izdat 1987. god, zahtijevao je od vlade Britanije da uloži više novca u svrhu osvješćivanja ljudi u pogledu opasnosti od alkohola, kako to radi i u vezi s pušenjem.

Autor članka zahtijevao je od države da zabrani reklamiranje alkohola te da se na boce s alkoholom nalijepi upozorenje od opasnosti alkohola po zdravlje.

U Švedskoj je prodaja alkohola između 1978. i 1983. god. opala zahvaljujući djelimično zabrani reklamiranja alkohola. Autor članka pozvao je da se povećaju porezi na alkohol te da se odrede ograničenja i oštre kazne za vozače koji budu uhvaćeni na djelu, tj. konzumiranju alkohola.

ULOGA ALKOHOLA U RASPADU PORODICE

Nema sumnje da odanost alkoholu prouzrokuje brojne probleme koji uništavaju porodicu, kolika god bila njena kompaktnost, a najvažniji problemi koji dovode do raspada porodice alkoholičara jesu sljedeći:

1. povećanje procenta razvoda brakova u porodicama koje imaju problema sa odanošću piću jednog ili oba roditelja (supružnika). Samo u Britaniji procenat razvoda brakova dostigao je 20%, a alkohol i problemi koje izaziva, bio je prvi uzročnik razvoda brakova, dok je ovaj procenat u bivšem Sovjetskom savezu dostigao 67%. Doktor Malmo iz Švedske spominje da su muškarci kod kojih je bilo malo povećanje enzima GGT, što upućuje da umjereno piju alkohol, poduzeli mjere razvoda braka, dok je samo 3% muškaraca koji nisu imali nikakav višak enzima GGT (malo piju alkohol), pristupilo razvodu braka;

2. nezainteresiranost oca alkoholičara prema svojoj kući i porodici zbog njegovog stalnog odsustva od kuće;

3. raširenost pojave upotrebe nasilja (sile) u ophođenju muža prema supruzi i djeci, što povećava njihovu mržnju prema njemu. Tako je istraživanje, koje je obuhvatilo oko 100 žena koje su bile izložene fizičkom zlostavljanju (udaranju) od njihovih muževa, otkrilo da su 52 žene bile izložene udaranju od svojih muževa kada se oni bili u pijanom stanju. Brojni izvještaji spominju da su 74% od onih koji su nanijeli bolne udarce svojim suprugama, bili alkoholičari. Također se veći broj od ovoga, seksualnog i tjelesnog zlostavljanja djece vrši pod utjecajem alkohola u Britaniji, dok procenat u SAD-u dostiže do 80%;

4. uskraćivanje pažnje i nježnosti prema djeci, štaviše neki očevi fizički i seksualno zlostavljaju djecu, a možda im uskrate i neophodnu hranu jer sva briga oca - pijanice postaje dolazak do pića, pa makar djeci uskratio hranu;

5. širenje duševnih bolesti među članovima porodice, a možda i širenje moralnih devijacija, kao što je odavanje drogama, utapanje u moru opojnih pića i ostalih poroka. To se dešava kao reakcija na grubost koja se doživjela, nepružanje ljubavi, nježnosti i pažnje od roditelja. Nije čudo da u novinama nalazimo objavljivanje sljedećih vijesti:

Časopis "En - Nur", broj 97, februar 1986. god. naveo je sljedeće: "Brojna naučna istraživanja sprovedena u SAD-u i Njemačkoj, a koje je spomenuo časopis 'Die Schpiegel' u članku o djeci alkoholičarima, pokazuju da oko 50 - 70% djece alkoholičara potječe iz porodica u kojima je jedan od roditelja bio alkoholičar. Časopis dodaje da broj onih koji kontinuirano piju alkohol dostiže 12 000 000 u dobi između 22 i 24 godine života. Njihov se broj u Zapadnoj Njemačkoj u zadnje dvije godine zastrašujuće povećao."

Časopis "En - Nur" je u svom broju 25, mjesec muharem, 1406. god. po Hidžri, naveo sljedeće: "U ispitivanju koje je objavio mjesečni časopis "Family circle" u svom septembarskom izdanju stoji da od svakih 5 učenika u srednjoj školi u SAD-u jedan je priznao da konzumira alkohol najmanje jednom u sedmici, dok se jedan od svaka četiri učenika slaže sa pušenjem marihuane.

U ispitivanju koje je izvršeno u saradnji sa Državnim institutom roditelja za zaštitu od droga, navedeno je da se konzumiranje alkohola, također, širi i među mlađim učenicima.

Slijede najvažnije tačke koje su navedene u ispitivanju koje je počelo 1981. god., tokom kojeg je ispitivano više od 200 učenika u dobi od 10 - 18 godina, u dvadeset i jednoj američkoj državi, a većina njih se nalazi u jugoistočnom dijelu SAD-a:

- više od 3 000 000 srednjoškolaca (25%) puši marihuanu, jedan od svakih deset učenika puši u kontinuitetu, a više od 500 hiljada (6%) iz osnovnog obrazovanja, puši marihuanu;

- više od 500 000 (5%) učenika u dobi između 10 i 13 godina priznaje da konzumira alkohol jednom u sedmici. Ova brojka veća je za 2 500 000 (25%) u slučaju srednjoškolaca, a više od 500 000 srednjoškolaca konzumira kokain;

- 2 250 000 (18%) srednjoškolaca koristi opojne lijekove, 12% koristi stimulativna sredstva, a 6% konzumira lijekove za umirenje.

U broju od 3.12.1986. god., novine "Eš - Šerk el - Evsat" navode sljedeće: "Istraživanje koje su sprovele odgovorne strane u Britaniji pokazalo je da se broj maloljetne djece u Britaniji koja konzumiraju alkohol povećao u obliku koji zabrinjava odgovorne ljude za socijalnu zaštitu i zdravstvo.

Ono što zabrinjava ove ljude jeste mala životna dob djece koja su postala polualkoholičari i rezultati su bili zapanjujući za odgovorne. Većina djece koje je obuhvatilo ovo istraživanje bili su u dobi između 12 i 13 godina i priznali su da su polualkoholičari i rekli su da piju alkohol

tako da izgube svijest. Kada su djeci u starosnoj dobi između 16 i 18 godina tokom ovog istraživanja postavljana pitanja, oni su ta pitanja primila sa dozom zbunjenosti, a u njihovim odgovorima bila je neka vrsta čuđenja. Oni su odgovarali: “Naravno, pijemo alkohol, a ponekad čak i jake vrste, do te mjere da izgubimo svijest!”

Zbunjenost odgovornih ljudi za ovo istraživanje dostigla je veliki stupanj kada su ova djeca priznala da piju alkohol govoreći: “Ovo naše stanje traje nekoliko godina i mi sada imamo navike i iskustva u konzumiranju alkohola.” A kada su ih odgovorni ljudi upitali koliko su imali godina kada su počeli konzumirati alkohol, jedan od njih odgovorio je da je alkohol počeo piti u jedanaestoj godini života.

Ljudi odgovorni za socijalnu i zdravstvenu zaštitu kažu da je veliki procenat malodobne djece - alkoholičara u Engleskoj i Velsu. Što se tiče djece u Škotskoj, istraživanje je pokazalo da oni malo kasnije počinju konzumirai alkohol u odnosu na djecu u Engleskoj i Velsu. Obično ova djeca u Škotskoj počinju konzumirati alkohol u trinaestoj ili četrnaestoj godini života, ali se oni nakon godinu ili dvije izjednačavaju po količini alkohola koji popiju. Istraživanje je također pokazalo da se kod neke djece pojavljuju jasni simptomi bolesti zbog pretjeranog konzumiranja alkohola. Pretrage koje su obavljene nakon što su ova djeca smještena u bolnicu radi liječenja od posljedica jakog opijanja, pokazale su neke znakove oboljenja od čira u želucu i crijevima. Pored ovoga, među ovom djecom pojavili su se opasni slučajevi delikvencija, kao što je krađa, tjelesno zlostavljanje, prevara i uništavanje tuđe imovine.

Ovo istraživanje koje je obuhvatilo 2519 malodobne djece i adolescenata u Engleskoj i Velsu i 2389 iz Škotske, nadzirao je Odjel za zdravstvo i socijalnu zaštitu i Odjel za zdravstvo i hospitalizaciju iz Škotske.

Časopis “El - Islah”, broj 97, februar 1986. god. navodi sljedeće: “U izvještaju koji je objavljen u Zapadnoj Njemačkoj, spominje se da broj alkoholičara i narkomana premašuje 1 500 000 osoba. Od toga broja, 25% su narkomani a većina su alkoholičari. Ono što uznemirava i što je potaklo bojazan kod odgovornih ljudi i sociologa jeste ono što je otkrio izvještaj i to je da 27% od ukupnog broja mladića u životnoj dobi između 12 i 14 godina konzumira alkohol dva puta ili tri puta sedmično, dok 42% od onih čija je životna dob između 14 i 16 godina, konzumira alkohol više od tri puta sedmično.”

Studija koju su 1986. god. izvršili istraživači Brans i Velt sa Instituta u Njujorku, a čiji je cilj bio upoznavanje obima raširenosti pojave konzumiranja alkohola u srednjim školama u državi Njujork, obuhvatila je 27 335 učenika srednjih škola.

Ova dva istraživača otkrila su da oko 71% učenika pije alkohol. Od toga 13% učenika požudno pije alkohol, tj. najmanje jedanput sedmično.

ALKOHOL I PROBLEMI NA POSLU

Specijalna publikacija o alkoholu koju je izdao Kraljevski fakultet za ljekare opće prakse navodi da je u Britaniji izvršena studija koja je obuhvatila veliki broj alkoholičara i da je otkriveno da je alkohol bio glavni uzročnik različitih problema. Neki od tih problema su:

- 63% od tih osoba izbačeno je sa radnog mjesta;
- smanjene su beneficije kod 45% radnika;
- 43% radnika pretrpjelo je nesreću na radu.

Što se tiče Sovjetskog saveza, procenat radnika alkoholičara dostigao je 37%.

Štete koje prouzrokuje alkohol poslodavcima, a koje su vezane za preduzeća i tvornice, radnike i administraciju možemo sažeti u sljedeće:

- stalno izostajanje s posla;
- neaktivnost (neproduktivnost);
- netemeljitost u poslu;
- dešavanje nesreća i povreda na radu;
- dešavanje konflikata među radnicima i administratorima;
- širenje prevara i intriga među radnicima.

U izvještaju koji je pripremio Britanski kraljevski fakultet za ljekare za 1987. god., o alkoholu stoji: “Dva istraživača, Holtorman i Bortshel, procijenili su gubitke britanske vlade u Engleskoj i Velsu od ukupnih problema prouzrokovanih alkoholom na oko 650 000 000 funti sterlinga u 1977. god. i na oko 1 000 000 000 funti u 1984. god.

Što se tiče zadnjih procjena gubitaka u britanskoj industriji od posljedica problema vezanih za konzumiranje alkohola, gubici se procjenjuju na oko 641 000 000 funti sterlinga u jednoj godini.”

U izvještaju dalje stoji: “U istraživanju koje je izvršio Edvards i saradnici, pronađeno je da je 98 radnika, koji su ispitivani, zbog alkohola izostajalo s posla u prosjeku 68 puta u godini. Od tih radnika 66% su potvrdila da su izostajali s posla svakog ponedjeljka jer vikend provedu u pijančenju i galami.”

ULOGA ALKOHOLA U DEŠAVANJU ZLOČINA

Veza između alkohola i zločina jeste čvrsta veza i nije čudo što je Poslanik, s.a.v.s., okarakterisao alkohol kao “majku svih zala”, jer je alkohol, tako mi Allaha, upravo to zato što je on ključ svakog zla.

Od Osmana, r.a., prenosi se da je rekao: “Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: ‘Klonite se alkohola jer je on majka svih zala! Među onima koji su bili prije vas bio je jedan pobožan čovjek u koga se zaljubila jedna zaludjela žena. Ona je njemu poslala svoju sluškinju po kojoj je poručila: ‘Zovemo te da dođeš radi svjedočenja.’ On je krenuo sa njenom sluškinjom i kad god bi ušao na neka vrata, ona bi ih za njim zaključala, sve dok nije došao do lijepe žene kod koje je bio dječak i posuda s alkoholom. Ona mu tada reče: ‘Ja te, tako mi Allaha, nisam zvala radi svjedočenja, već da sa mnom blud učiniš, popiješ čašu ovog alkohola ili da ubiješ dječaka.’ On reče: ‘U tom slučaju, daj mi da popijem čašu ovog alkohola!’ Ona mu je dala čašu tog alkoholnog pića, a on reče: ‘Dajte mi još!’ Tako je činio sve dok je nije obljubio i ubio dječaka. Zato, klonite se alkohola, jer, tako mi Allaha, ne nalaze se zajedno iman (vjerovanje) i konzumiranje alkohola, a da ubrzo jedno ne potisne drugo.” (Bilježi En- - Nesai.)

Ovdje ću sada navesti neke činjenice izražene u brojkama koje otkrivaju sasušenost i krhkost zapadne civilizacije i dekadenciju u koju je zaspala u društvenom aspektu.

Publikacija (bilten) koju je 1986. god. izdao Britanski kraljevski fakultet za ljekare opće prakse navodi sljedeće: “Istraživač Smit je 1984. god. izvršio istraživanje koje je obuhvatilo jedan broj zatvorenika u Engleskoj i Velsu. On je otkrio da je otprilike između jedne polovine i jedne trećine muškaraca i 15% žena počinilo zločine dok su bili pod utjecajem alkohola.”

Jeffer i Saunders su 1983. god. otkrili da su oko 64% zatvorenika i onih koji su uhapšeni, konzumirali alkohol samo četiri sata prije nego što su uhapšeni.

U broju 263, zul-kade 1406. god. po Hidžri, časopis “El - vaj el - islami” navodi sljedeće: “Izvještaj kojeg je sačinio Ured za statistiku američke pravde kaže da je više od pola zatvorenika kojima je suđeno zbog nasilja, priznalo da su pili alkohol prije nego što su počinili zločin. Izvještaj je ovo objavio na osnovu ispitivanja osuđenih zatvorenika čiji je broj 23112.

Ispitivanje je zaključilo da je 54% nasilnika pilo alkohol prije izvršenja zločina. Što se tiče svih drugih zločina u koje ulaze i provale i remećenje javnog reda, a koji su počinjeni pod dejstvom alkohola, njihov procenat je 48%.

Ovaj američki izvještaj u sebi sadrži i druge brojčane podatke koji još više ukazuju na utjecaj koji ima konzumiranje alkohola na nasilničko ponašanje. Tako se pokazalo da je 7 od

svakih 10 osuđenih za ubistvo bez predumišljaja pilo alkohol prije izvršenja zločina. Izraženo u procentima to čini 68%, dok je procenat počinioca ubistva s predumišljajem 49%.

Isti časopis prenosi riječi bivšeg ministra unutrašnjih poslova Rusije Fjodorčeka, a koje je naveo list "Komunist", da se alkohol smatra uzročnikom dvije trećine zločina kao i širenja crnog tržišta.

Časopis "En - Nur", broj 11, avgust 1984. god. spominje sljedeće: "Narodna skupština za socijalnu zaštitu u Švedskoj procjenjuje da oko 300 000 Šveđana ima oštre (velike) probleme vezane za alkohol, tako da alkohol opasno utječe na njihov posao i porodični život i zdravlje. Ova skupština procjenjuje da troškovi njihovog liječenja dostižu nekoliko miliona kruna.

Istraživanje koje je provela ova skupština pojašnjava da postoji jasna veza između akata nasilja i alkohola, te aludira da je 70% muškaraca osuđenih za nasrtaje na žene to činilo pod utjecajem alkohola.

Izvještaj o alkoholu Britanskog kraljevskog fakulteta za ljekare iz 1987. god. navodi da je u 1983. god. u Engleskoj i Velsu bilo 109728 zločina i zlodjela koja su počinjena pod dejstvom alkohola, i za koju je izvršena sudska presuda. U Škotskoj je 1981. god. izvršena presuda nad 22 572 osobe za zločine i prestupe počinjene zbog konzumiranja alkohola. Broj onih koji su osuđeni u Engleskoj i Velsu 1982. god. zbog upravljanja autom pod dejstvom alkohola, a u stanju kada je nivo alkohola u krvi bio veći od 80 mg na svakih 100 militara krvi, dostigao je 63 832 osobe. Ljudi iz Ministarstva unutrašnjih poslova Britanije odgovorni za saobraćajne nesreće spominju da je ovaj broj samo mali dio stvarnosti. To je zato što se samo jedan od svakih 250 alkoholičara nađe pod udarom zakona i izvršava se nad njim sudska presuda.

Izvještaj, također, spominje da je više od 50% svih zločina ubistva učinjeno pod utjecajem alkohola kao što je i 50% žrtava bilo pod utjecajem opojnih pića.

Britanska enciklopedija spominje da je većina slučajeva seksualnog zlostavljanja žena bliskog roda, sestre, majke, kćerke (incest), učinjeno pod djestvom alkohola. Također, većina slučajeva nereda i nasilja koji se dešavaju na fudbalskim utakmicama bilo je zbog alkohola (91 osoba od 110 uhapšenih zbog nereda i nasilja na jednoj fudbalskoj utakmici bili su u pijanom stanju).

Doktor Bernt u knjizi "Teme o liječenju" spominje da je 70% ubistava izvršeno pod utjecajem alkohola (opojnih pića). S druge strane, izvještaj Svjetske organizacije zdravlja o zločinima nasilja u 30 zemalja, među kojima su SAD, Britanija i dr., spominje da je 86% od svih zločina ubistava i 50% od svih zločina silovanja izvršeno pod utjecajem alkohola.

Novine Daily Mail (26. jun, 1980. god.) navodeći Lorda Harisa, koji je predsjedavao Komisijom za ispitivanje stanja zatvorenika - zločinaca u zatvorima u Britaniji, spominje da većina ovih zatvorenika - zločinaca u Britaniji pati od problema prevelikog konzumiranja alkohola. Također, 50% svih zločina strašnog nasilja desilo se zbog konzumiranja alkohola.

ULOGA ALKOHOLA U PORASTU PROCENTA SAOBRAĆAJNIH NESREĆA

Medicinski izvori navode da sposobnost koordiniranja (ljudskih) pokreta nestaje kada prosjek alkohola u krvi dostigne od 20 do 30 miligrama na svakih 100 militara. Mogućnost prihvatanja činilaca od utjecaja na vid, također, slabi, što čovjeka čini podložnim saobraćajnoj nesreći prilikom upravljanja autom ili biciklom (motociklom).

U slučaju kada procenat alkohola u krvi dostigne 80 miligrama na svakih 100 mililitara, a to je dozvoljena količina zakonom o saobraćaju u Australiji, Kanadi, Danskoj, Francuskoj, Britaniji i Novom Zelandu, procenat dešavanja saobraćajnih nesreća duplo se povećava. U slučaju kada procenat alkohola u krvi dostigne 150 miligrama na svakih 100 mililitara, procenat dešavanja saobraćajnih nesreća povećava se za deset puta.

A kada prosjek alkohola i krvi bude 200 miligrama na svakih 100 mililitara, procenat dešavanja ovih nesreća podiže se za 20 puta.

A sada ćemo razmotriti opasnost konzumiranja alkohola u povećanju procenta saobraćajnih nesreća kroz grupu statističkih podataka za nekoliko evropskih zemalja, a od tih zemalja su sljedeće:

BRITANIJA:

1. organizacija za suzbijanje loše upotrebe alkohola u Britaniji navela je da je pretjerano konzumiranje alkohola uništilo život više od 26 500 ljudi u Britaniji u 1985. god. Ova Organizacija je okarakterisala alkohol kao istinskog ubicu i pored trenutne bojazni od droge i počela kampanju smanjivanja potrošnje alkoholnih pića u procentu između 30 i 40%. Godišnje koštanje konzumiranja alkohola u Britaniji procjenjuje se na više od 1680 miliona funti sterlinga. Organizacija je spomenula i to da je polovina onih koji su osuđeni za zločin ubistva bila pod utjecajem alkohola u momentu izvršenja zločina. S druge strane, jedan od svaka tri vozača koji su izazvali sabraćajne nesreće koje uzrokuju smrt i ranjavanje hiljada ljudi svake godine, bio je pod utjecajem alkohola. (Preneseno iz časopisa “El - Islah”, broj 101, juni 1986. god.);

2. s početkom proslavljanja svake Nove godine, Evropu i druge krajeve svijeta zahvaća histeričan i neobuzdan val saobraćajnih udesa koji odnose hiljade ljudskih života. Jedan od oficira britanske saobraćajne policije, opisujući poslove svake Nove godine, kaže da se oni pretvaraju u krvave pokolje zbog toga što neki vozači automobila omalovažavaju ljudske živote i što voze svoje automobile u pijanom stanju. Slučajevi upravljanja vozilom u pijanom stanju u Evropi na kraju 1986. god. povećali su se u nenormalnom obimu.Tako je alkotest koji je vršila britanska saobraćajna policija kod osoba za koje se sumnja da voze u pijanom

stanju, otkrio rekordan broj takvih osoba. Samo u Engleskoj i Velsu otkriveno je milion osoba od kojih je 100 000 osoba završilo na sudu. Broj mrtvih u tim nesrećama bio je veći od 10 000 osoba. Zbog toga, britanski ministar za saobraćaj, Botomly kaže: “Zaista onaj ko u pijanom stanju vozi svoj automobil, u svojim rukama, a hladnih živaca, drži svoj i život drugih ljudi i izlaže ih smrti. A kada bi ti (ljudi) razumjeli koliki je obim toga što čine, ne bi se usudili ni jednom sjesti za volan svoga auta u takvom stanju.” Mora se spomenuti da zakonska ograničenja i zabrane za ovakva zlodjela nisu uopće dovoljna. Tako je vozač koji je vozio u pijanom stanju i udario mladića Džona Lina Prajsa (20 godina) osuđen novčanom kaznom u iznosu 100 funti. Mladićevi tužni roditelji na to su se upitali i rekli: “Zar je ovo protuvrijednost života našeg sina kojeg nikad više nećemo vidjeti?” U većini svjetskih zakonodavstava predviđena kazna za ovakava zlodjela ne prelazi neznatnu novčanu kaznu uz oduzimanje vozačke dozvole na određeno vrijem od počinioca zlodjela koje ponekad ne prelazi godinu dana. (Preneseno iz novina Eš - Šerk el - Evsat”, 4.1.1987. god.);

3. anketa koja je sprovedena u Britaniji pokazala je da je trećina vozača automobila i motocikala priznala da je konzumirala alkohol za vrijeme vožnje, a da je pola ljudi koji su anketirani priznalo da su vozili nakon što su konzumirali alkohol u količini koja premašuje zakonom dozvoljenu količinu. Rezultati ove ankete (koju je proveo Galupov institut) pokazali su da procenat slučajeva vožnje u pijanom stanju premašuje procenat zločina ubistva, konzumiranja droge i bolesti side. Anketa je također pokazala da pola vozača u Britaniji smatra da kampanja vlade za sprečavanje vožnje u pijanom stanju ne utječe na njih. Britanska vlada je prije toga poduzela reklamnu kampanju koja ju je koštala 600 000 funti sterlinga, a koja je imala za cilj smanjenje konzumiranja alkohola prilikom upravljanja vozilom. (Preneseno iz novina “Er - Rijad”, 13.4.1407. god. po Hidžri.);

4. britanska enciklopedija navodi da su pijane osobe obično izložene nesrećama i povredama. Otkriveno je da je procenat izloženosti pijanica smrtonosnim nesrećama sedam puta veći od procenta izloženosti običnih osoba (koje nisu u pijanom stanju) takvim nesrećama, kada se uzme u obzir ukupan broj stanovnika. Procenat izloženosti pijanica smrtonosnom trovanju veći je za 30 puta, procenat izloženosti smrti zbog padova veći je 16 puta, a procenat izloženosti smrti u saobraćajnim nesrećama veći je 4,5 puta. Ovi visoki procenti ne reflektuju samo nemoć (svake vrste) koja je rezultat padanja pod direktan utjecaj alkohola, nego reflektuje i način života i stanje u kojem bude pijana osoba.

FRANCUSKA

1. Saobraćajne nesreće U Francuskoj odnose 12 000 života i pruzrokuju razne povrede kod 300 000 ljudi. Francuski službeni izvori objavili su da je glavni uzrok povećanja procenta saobraćajnih nesreća i broja žrtava pretjerano konzumiranje alkohola i prevelika brzina prilikom upravljanja automobilima na izvangradskim putevima. Predsjednik francuske vlade

izdao je zakon koji propisuje pritvor i za svakog vozača kod koga se utvrdi da je konzumirao alkohol prilikom upravljanja automobilom, kao i novčanu kaznu za one koji krše tu odredbu (Preneseno iz časopisa “En - Nur”, broj 29, džumadel-ula, 1406. god. po Hidžri.);

2. francuske službene statistike iz Pariza objelodanile su da alkohol godišnje u Francuskoj ubije 37 450 osoba. Statistike kažu da je alkohol uzročnik 40% smrtonosnih saobraćajnih nesreća koje su se desile u Francuskoj u prošloj godini, jer je procenat pijanih osoba koje su prouzrokovale saobraćajne nesreće dostigao 38,8%. Primijećeno je da otprilike 30% vozača automobila u Francuskoj upravljaju svojim autom u stanju kada se u njihovim venama nalazi više od 80mg alkohola na svakih 100 ml krvi što je zakonom u Francuskoj i Evropi dopuštena količina. Statistike ukazuju na to da se u dane vikenda, subotu i nedjelju, registruje najveći broj smrtonosnih saobraćajnih nesreća. (Preneseno iz novina “Eš - Šerk el- Evsat”, 24.1.1987. god.).

BELGIJA

Godišnje na putevima zemalja Evropske zajednice u saobraćajnin nesrećama pogine oko 50 000 osoba, a 1 600 000 pretrpi tjelesne ozljede. Belgijski ministar komunikacija kaže da je 42% žrtava tih nesreća bilo pod utjecajem alkohola. Ovaj ministar objavio je osnivanje Operativne komore za kopnenu sigurnost pri Evropskoj zajednici i ukazao na to da će predložiti svojim partnerima iz zemalja Evropske zajednice pokretanje široke kampanje za osvješćivanje ljudi o tome šta alkohol prouzrokuje prilikom upravljanja automobilom i radi akcentiranja vozačima da se pridržavaju ograničene brzine na putevima. (Iz novine “Eš - Šerk el - Evsat”, 20.4. 1407. god. po Hidžri.)

SAD

Naučne studije ukazuju na to da 10 000 000 Amerikanaca konzumira alkohol i pati od alkoholizma i da se 25 000 smrtnih slučajeva u jednoj godini dešava zbog saobraćajnih nesreća prouzrokovanih upravljanjem autom u pijanom stanju. Tome se dodaje 15 000 slučajeva smrti (i ubistava) u jednoj godini zbog bolesti prouzrokovane trovanjem alkoholom. (Iz studije predočene Kongresu medicine kojeg je organizirao Univerzitet “El - Ahzar”, a koja je objavljena u časopisu “El - Vaj el - Islami”, broj 260, mjesec šaban, 1406. god. po Hidžri.)

ŠVAJCARSKA

Udruženje švajcarskih osiguravajućih preduzeća kaže da je zabilježen neprekidan rast broja saobraćajnih nesreća prouzrokovanih upravljanjem automobilima u pijanom stanju. Ovo udruženje je ukazalo na to da je u 1974. god. broj ovih nesreća prouzrokovanih ovom neobuzdanom vožnjom bio 566. Međutim, taj se broj kasnije povećao za 28% u jednoj godini dostigao broj od 7222 nesreće. (Iz časopisa “El - Vaj el -Islami”, broj 263, zul-kade, 1406.god. po Hidžri.)

KOCKA

KOCKA

Kockanje je, također, jedna od najštetnijih i najopasnijih navika koju islam zabranjuje. To je, po islamu, svaka igra u novac, uz opkladu i neku vrijednost, gdje svaki učesnik mora ili dobiti ili izgubiti. Svaka takva igra, od onih običnih narodnih igara, (na primjer "prstena", "kamena s ramena", "trke", itd.), preko "karata", "šibica", "šaha", tavle, do lutrije i svjetskih kockarnica - sve je to zabranjeno kockanje, ako partneri igraju u novac.

Prijateljska, pak, igra, samo radi zabave i odmora, ali bez ikakva ulaganja novca ili drugih vrijednosti, nije zabranjena, jer to, zapravo, i nije kocka ni kockanje - ukoliko i takva igra ne postane strast, koja čovjeka vodi iz granica umjerenosti u besposličarenje i nerad.

Isto tako, islam ne smatra zabranjenim ako u igri jedna strana, jedan partner,od svoje dobre volje, ili neka treća osoba, uloži novac da ga dobije pobjednik u igri, ali s tim da onaj drugi partner nije ništa dužan ni obavezan ulagati od sebe i da ništa ne ulaže.

Kockanje, pak, gdje svi partneri ulažu novac u neku igru, i svaki od njih nastoji da dobije na štetu drugog - prezreno je u islamu i najstrože zabranjeno (haram). Takva igra (kockanje) ubraja se, po islamskom učenju, u najveće grijehe.

Kad se uzmu u obzir islamski moralni i društveni principi, s jedne strane, i posljedice i utjecaj kockanja na čovjeka, s druge strane, onda nam postaje jasan takav stav islama prema kocki.

Islamsko je pravilo da musliman treba sticati imetak poštenim radom. Tuđa imovina je, po islamu, zaštićena i nepovrediva (princip slobode svojine) pa je niko ne smije uzimati ili prisvajati, izuzev na zakonit način (na primjer, putem zamjene dobara ili putem poklona).

Uzimanje, pak, nečije imovine opkladom ili kockom prisvajanje je tuđeg imetka na nezakonit i nepošten način, a to je muslimanima, po Kur'anu, izričito zabranjeno.

"Ne jedite imetke jedni drugih na nezakonit način...!" (El-Bekara, 188)

Kockar svoj vlastiti imetak uništava i razbacuje, a i to je po islamu zabranjeno. Kockanje preokupira čovjeka psihički i oduzima svu njegovu pažnju, zanese ga, i u neku ruku, opije ga kao alkohol, pa on sve svoje snage i vrijeme troši u tu štetnu rabotu, a to je opet, po islamu, poseban grijeh. Kocka prouzrokuje ljudima pretjerana i štetna uzbuđenja, razočarenja, međusobnu mržnju i neprijateljstvo, a to je sve zabranjeno i grješno (haram).

Kao mnoge društvene pojave i navike tako je i kocka danas u kulturnom svijetu stavljena

pod lupu nauke i izučavanja kome je obično dat naziv: “psihologija kocke”. Ta izučavanja otkrivaju svu strahotu i užas kocke, koji ne izostaju za strahotama alkohola i droga, ako ih i ne premašuju.

Kad kockanje pređe čovjeku u strast i naviku, a to brzo biva, onda je on kockar, i tada se može reći da je čovjek utopljen, izgubljen - sve dok se ne izbavi iz toga zla. Psihijatri su posmatrali kockare i bilježili njihove izjave i svoja zapažanja. Najveći zanos i neko pretjerano uživanje kockare zahvata obično za vrijeme igre ili klađenja. Jedan od njih kaže: “Za mene je vrijednost života jedino u onom neobičnom golicanju i uzbuđenju za vrijeme igre…” Drugi kaže: “Kad se kockam, gubim svaki osjećaj za okolinu, bez obzira ko se tu nalazio. Za mene tada ništa ne postoji.” Jedan kockar nije došao na sahranu svog oca samo zato što nije mogao da prekine svoje kockanje! Dosta je brakova i porodica unesrećeno i uništeno zbog kocke i kockanja. Strast za kockanjem razara u čovjeku sve glavne ljudske vrline i vrijednosti, ubija u njemu razum, ljudsko dostojanstvo i čast - tako da je kockar spreman prevariti, slagati, ukrasti, pa i ubiti drugog čovjeka, samo da bi došao do sredstava za kockanje. Što je još u tom najgore, kockari takve neljudske svoje postupke ne smatraju zločinom, jer im kocka uništava svijest i sposobnost normalnog ljudskog rasuđivanja.

Vjerovatno zbog takvog djelovanja kocke na čovjekovu psihu i svijest, a i zbog nedostatka samodiscipline i reda, kod mnogih ljudi našeg vremena kockanje se danas strahovito širi i uzima jakog maha u cijelom svijetu. To se najbolje vidi prema podacima, koji - bar djelomično i ponekad - izbiju na vidjelo dana. Godine 1968. ljudi su u Americi uložili u opkladu samo na konjske trke oko četiri i po milijarde dolara. Smatra se da su u 1969. godini Amerikanci uložili na opklade i razne druge vrste kockanja više od dvije stotine milijardi dolara. Kockanje se i kod nas širi, iako ga, bar jednim dijelom, naši zakoni zabranjuju. Iz gradova, iz gradskih podruma, kafana, lokala i sijela prenosi se već i u sela, kao što to biva i sa raznim drugim, najviše lošim navikama.

Takva vrsta nedozvoljenog “rada” i “zarade” može se svugdje naći po našim gradovima, kasabama i selima, i to baš kod muslimanskog stanovništva. Iako su to obično ljudi koji ne znaju ništa o islamu i koji nisu stekli islamski odgoj, ipak su oni sramota i nesreća, kako za sebe tako i za muslimansku pa i općenarodnu zajednicu.

Kad sve to uzmemo u obzir, onda nam postaje jasno zašto je islam tako odlučno zabranio svako kockanje, igru u novac, pa makar to bilo u najmanjoj količini. Tada nam postaje jasna veličina i uzvišenost onih kur’anskih riječi gdje se kaže, između ostalog, da je kocka “prljav šejtanski posao”, koji musliman treba daleko baciti od sebe i kloniti ga se radi svoje sreće i svog ljudskog dostojanstva. To je rečeno u ajetu koji smo ranije naveli (v. suru El-Maidu, 90-91): ***“O vjernici! Alkohol, kocka, idoli i strelice za gatanje samo su nečist, šejtanski posao, pa se klonite toga da biste postigli plemenite ciljeve i želje. Šejtan samo želi da pomoću opojnog pića i kocke među vas ubaci neprijateljstvo i mržnju i da vas odvrati od sjećanja na Allaha i od namaza. Pa,***

hoćete li se vi okaniti toga?" Ove Božije riječi u Kur'anu zaista su veličanstvene. One u kratkim crtama savršeno ukazuju na suštinu i strašnu sliku dva velika zla: alkohola i kocke. Ove božanske riječi, ove uzvišene istine o štetnosti kocke ukazuju na sve one pogubnosti i strahote toga zla, o čemu smo, ukratko, prethodno govorili. Ove uzvrišene riječi treba svaki musliman duboko staviti u svoje srce i svijest, kao osnov i uputstvo za svoje životno pravilo: da se nikad ni u kojoj prilici ne bavi i ne zabavlja kockanjem, tj. klađenjem ili kakvom igrom u novac - ako želi da ostane i živi kao čovjek i kao musliman.

Veliki grijeh kockanja, po islam, vidi se, pored kur'anskih riječi, i iz nekih hadisa. Tako, prema jednoj tradiciji, Muhammed, alejhisselam, kaže:

"Ko pozove druga na kockanje nek se pokaje i podijeli sadaku."

To znači, ako se čovjek odlučio ili pošao ili samo pozvao nekog na kockanje, treba se odmah pokajati i od toga odustati, a kao sastavni dio pokajanja treba udijeliti i sadaku (pomoć). Ovim se ujedno naglašava da je novac, koji bi čovjek potrošio u kockanju, bolje dati u dobrotvorne svrhe.

Igra u novac, kocka, ne može se, po islamu, ničim pravdati. Izgovori i priče da kockanje može imati i neke humane ciljeve - kao tombole, ili razne vrste lutrije, koje se ponekad daju u "dobrotvorne svrhe" - nemaju mjesta ni opravdanja u islamu. Po islamskom shvatanju, ljudi trebaju u sebi gajiti i razvijati osjećanje, volju i interes za svjesno i namjerno davanje priloga u dobrotvorne svrhe, jer samo tako oni ostvaruju human čin, a ne da im se novac, prilozi, oduzimaju, izvlače iz džepova, pomoću kocke, dakle, putem obmane i zavaravanja, pa makar to bilo pod izgovorom za "dobrotvorne svrhe". Čineći nekom "dobro" pomoću kocke, tombole i sl., može se počiniti nepotrebna i nedopuštena šteta sebi i drugom, otvaranjem puta, prilike i mogućnosti za stvaranje loše navike kockanja. Zato će svjestan i savjestan musliman svoj novac koji bi uložio u tombolu ili drugu vrstu kocke radi nekog "humanog cilja", radije priložiti direktno u određenu dobrotvornu svrhu, a neće učestvovati u tomboli ili bilo kojoj kocki, ni pod kakvim izgovorom.

UPOTREBA DUHANA

Duhan je poznat svakom, kao što je poznata i njegova rasprostranjenost u svijetu, ali mnogima, čini se, nije poznata njegova štetnost i njegova besmislenost. Na upotrebi duhana naročito se vidi koliko su ljudi robovi svojih navika i koliko su slabi pred svojim prohtjevima.

Pradomovina duhana je Amerika, odakle je on prenesen u Evropu početkom šesnaestog vijeka. Pošto je to bila novotarija na kojoj su se zapažale i negativne posljedice, vlasti su u Evropi, u početku, zabranjivale upotrebu duhana. Ali u svijetu prenosile su se neosnovane vijesti da je duhan čudotvorna biljka i da je lijek protiv svih bolesti. Vjerovatno na osnovu takvog praznovjerja, a i zbog ljudske pohlepe za onim što se zabranjuje, duhan se naglo i sve više širio, unatoč svih zabrana. Kako se teško prolazi pušenja ko već jednom počne i navikne pušiti, to se stari pušači nisu prolazili svoje navike, a novi su stalno priticali i tako je broj pušača stalno rastao. Pred općom navikom pušenja zabrane su najposlije ustuknule i pušenje je preplavilo najprije Evropu, a onda i cijeli svijet. Kada su i same države počele osnivati monopol na duhan, njegovom širenju otvoren je, u neku ruku, legalni put. Prvi su to učinili Francuzi u drugoj polovini XVIII stoljeća.

Proizvodnja i upotreba duhana, kroz svu njegovu historiju do danas, u stalnom je razvitku i porastu. Najprije privatni proizvođači i trgovci, a poslije monopoli, gledali su uvijek u velikom prometu duhana samo svoje velike novčane dobiti. Pred Drugi svjetski rat svjetska proizvodnja duhana iznosila je oko 2,610.000 tona.

ŠTETNOST DUHANA

Dok se u ranija vremena nije znalo koliko je duhan štetan, mogla se nekako razumjeti, pa možda i tolerirati njegova uopotreba. Ali, sada to više nije moguće. Nauka već poodavno, a danas sve više, otkriva i dokazuje veliku štetnost duhana po zdravlje ljudi. Zapravo, sada se sa sigurnošću zna da je njegova štetnost mnogostruka. Prije svega, valja naročito uočiti da duhan sadrži u sebi jednu vrstu otrova koji se zove nikotin. Taj otrov djeluje na organe za disanje i može prouzrokovati bronhijalnu astmu; djeluje na srce tako da prouzrokuje nepravilno kucanje (aritmiju), na krvne žile, na probavne organe i dr. Ako neko previše puši, može dobiti trovanje nikotinom. Naročito bi valjalo imati u vidu štetno djelovanje nikotina na nervni sistem. Medicina danas, pored spomenutog, dovodi u vezu pušenje duhana i s najopasnijom bolešću našeg vremena, s bolešću raka, tvrdeći da je duhan jedan od uzročnika te opasne bolesti, ili bar da joj pogoduje. Ispitivanja su, naime, pokazala, da ima mnogo više oboljelih od raka na grlu, usnama i plućima među onima koji puše nego među onima koji ne puše.

Pušenje, isto kao i upotreba alkohola, posebno štetno djeluje na zdravlje žena i mladeži. Duhanski otrov (nikotin) naročito ugrožava i razara njihov nježni organizam. Mladež, na žalost, i na svoju štetu, danas u veoma velikom broju puši. To čine dječaci, pa i djeca, ugledajući se na starije, ugledajući se jedni na druge i misleći da će pušenjem dokazati svoju važnost i neku jednakost s odraslim, odnosno da su već stupili u red odraslih. Koliko li naivnosti i nezrelosti, koliko neznanja i nedostatka svijesti, na svoju vlastitu štetu, na štetu svoga zdravlja i svoje sreće.

Ako je žena koja puši noseća, pušenje pričinjava štetu ne samo njoj nego se štetno odražava i na njeno dijete koje nosi. Takve žene su pojačano izložene opasnosti da prije vremena rode (pobace). Uza sve to, pušenje žena naročito ugrožava njihovu ljepotu i svježinu. Neki je liječnik primijetio: "Kad bi žene znale koliko pušenje šteti njihovoj ljepoti, ne bi nikad zapalile ni jednu cigaretu."

Usljed svega toga, danas se u kulturnom svijetu sve više vodi borba protiv pušenja duhana isto kao i protiv pijančevanja i drogiranja. Tu borbu, kod nas i u svijetu, vode najistaknutiji ljekari i najuglednije zdravstvene ustanove. U nekim je zemljama već zabranjeno reklamiranje cigareta, kao u Americi i u Saudijskoj Arabiji. U nekima, opet, naređeno je da se na kutijama cigareta napiše upozorenje: "Opasno po zdravlje".

PUŠENJE U MUSLIMANSKOM DRUŠTVU I STAV ISLAMA O TOM PITANJU

Širenje duhana u muslimanskim zemljama i narodima odvijalo se, uglavnom, kao u evropskim i drugim zemljama. Od muslimanskih zemalja duhan se najprije pojavio u Turskoj carevini, u čijem je sastavu bila i naša zemlja. To je bilo krajem XVI i početkom XVII stoljeća.

Prema raznim podacima, pušenje duhana u Bosni i Hercegovini spominje se u XVII stoljeću. U Hercegovini se duhan počeo saditi tek u prvoj polovini XIX stoljeća, za vrijeme Ali-paše Rizvanbegovića (1833-1815). U to vrijeme se kod nas razvio i poseban esnaf, koji su sačinjavali prodavci i rezači duhana (tutundžije i havandžije), što pokazuje koliko je duhan osvajao sebi mjesto i u našem društvu.

Pojava duhana u muslimanskom društvu izazvala je probleme, rasprave i jak otpor. Raniji islamski učitelji (ulema) do druge polovine XVI stoljeća nisu ništa izričito rekli o pušenju jer u njihovo vrijeme duhana uopće nije bilo. Ali savremenici njegove pojave i njegova prvog doba reagirali su brzo i jasno i dali su svoja mišljenja o njemu. Neki su od njih smatrali da je upotreba duhana, s islamskog gledišta, dopuštena (halal) s obzirom na činjenicu da on ne opija i da - po njihovom mišljenju - nije štetan za svakog ko ga puši. Međutim, većina njih, i to onih najistaknutijih rekli su odmah da je duhan zabranjen (haram) ili - u najmanju ruku - da

je prezrena i štetna novotarija, pa je nepoželjan (mekruh).

Među prvim islamskim učenjacima koji su počeli i zabranjivali upotrebu duhana bio je vrhovni vjerski poglavar muslimana u Istanbulu, šehul-islam Fahrudin Muhamed Čivizade (umro 995/1586). On se u drugoj polovini šesnaestog stoljeća odlučno borio riječju i perom protiv nekoliko štetnih pojava koje su tada uzimale maha u islamskom svijetu, a to su: duhan, kafa, burmut i opijum. Uz njega su pristali i dali mu u toj borbi svoju punu podršku mnogi istaknuti alimi.

Sultan Murat IV (1623-1640) strogo je zabranjivao duhan i bio propisao smrtnu kaznu za pušače. U nekim muslimanskim zemljama (Perzija) pušače su, u početku širenja duhana, kažnjavali batinanjem.

Naši učeni ljudi (ulema) u Bosni, također, osuđivali su i zabranjivali upotrebu duhana. Bilo je slučajeva da su mnogi počinjali pušiti ne znajući ništa o duhanu, a naročito o njegovim štetnim posljedicama i neugodnostima, pa kad bi na osnovu prvog iskustva osjetili neugodnosti pušenja u koje su ubrajali i neugodan miris, poneki bi se brzo prolazili upotrebe duhana, a onda bi savjetovali i drugima da to učine. Među prvim i najistaknutijim takvim pušačima kod nas, koji su bacili duhan nakon lošeg iskustva s njim, je naš čuveni alim, sufija i pjesnik iz XVII stoljeća Šejh Hasan Kaimija, rodom Sarajlija, a umro u Zvorniku 1690. On je sročio jedan poučni spjev (kasidu) na našem jeziku o štetnosti pušenja, upućujući iskrene pouke, savjete i molbe našim ljudima da odbace upotrebu duhana. Iz tog njegova spjeva vidi se da se to zlo uveliko širilo još u njegovo vrijeme. On tu duhan naziva "zločasta rabota", koja čovjeku donosi sramotu i neugodan zadah. Sam duhan naziva turskom riječu "tutun", a za njegovu upotrebu (pušenje) kaže ponekad, prema turskom načinu izražavanja: "piti duhan". Tako, među ostalim, u navedenom spjevu poručuje svojim sugrađanima o duhanu i ovo:

Zločasta je rabota,
pušit ga je sramota,
jer je vrlo grehota.
Ostavite se tutuna!

Nute muke tvrde,
sve haljine smrde,
svakomu se grde.
Ostavite se tutuna!

I mi smo ga pili
i u smradu bili,
kai'no bogumili.
Ostavite se tutuna!

Jedan drugi naš učenjak i pisac iz XVIII stoljeća (Mustafa, sin Muhamedov, Akhisari iz Prusca, umro 1169/1755) napisao je vrijednu raspravu na arapskom jeziku o kahvi, opijumu, alkoholu i duhanu.[1] U njoj naš autor navodi mišljenje mnogih islamskih učitelja o zabrani duhana, navodi mnoge i raznovrsne štete od njega i onda kaže: "Sve se štete od duhana ne mogu ni nabrojati ni pobilježiti." Ovakvo mišljenje dali su dotični islamski učenjaci na osnovu svog zapažanja štetnih posljedica duhana, koje su oni još tada uočili i koje su, uglavnom, ovako izložili: "slabljenje zdravlja pušača, gubitak apetita, poremećaj funkcija nekih važnih organa, a naročito srca i jetre." "Osim toga", rekli su: "pušač širi oko sebe dim i neugodan zadah, pa tako, zagađivanjem zraka, uznemirava svoju okolinu, a to je već samo dovoljan razlog za osudu i zabranu duhana, jer je islamski princip: ne uznemiravati druge ljude. Uz to se pušenjem duhana uništava novac, imovinu - bez ikakve opravdane potrebe i koristi, a samo to muslimanu je već zabranjeno (haram)."

Pored ranije navedenih islamskih principa i pravila o očuvanju zdravlja i imovine od svega što ih ugrožava i uništava, ima u islamu još dosta takvih pravila, iz kojih se jasno može razumjeti i zaključiti da je, među ostalim štetnim stvarima i navikama, i upotreba duhana zabranjena. Da ih navedemo bar nekoliko, kako bi nam stav islama i islamskih učitelja, u odnosu na duhan, bio jasniji. To su opća pravila, koja nas upućuju da zauzmemo najbolje stanovište o ovom pitanju, kao i u mnogim drugim, sličnim pitanjima o kojima se ovdje govori i koja nam se u životu, uopće, mogu postaviti.

Kur'an:

Poslanik Božiji uči ljude da im je dopušteno sve što je lijepo i zdravo za njih, a da im je zabranjeno sve što je ružno i štetno.

Da u ružno i štetno spada i duhan, teško da bi iko razuman osporio.

U Kur'anu se na više mjesta govori o štetnosti i pogubnosti ljudskih strasti s upozorenjem vjernicima da im ne budu robovi nego razumni gospodari:

[1] Sličnih rasprava u kojima se zabranjuje upotreba duhana ima veći broj među rukopisima ove biblioteke - od poznatih i nepoznatih pisaca

"Ne slijedi svoju nisku strast i ne pokoravaj joj se, jer će te onda odvesti u zabludu, daleko od pravog Božijeg puta!" (Sad,26)

"Ko se pribojava Božijeg suda i suzbija svoju lošu narav i niske strasti, njegovo je mjesto Džennet" - (En-Nazi'at, 40).

"Ne slijedite strast i niske prohtjeve, da skrenete sa istine i pravog puta..." - (En - Nis'a, 134)

Niko ne može zanijekati da je pušenje duhana, uglavnom, strast i štetan prohtjev.

Hadisi:

"Nikome (ni sebi ni drugom) ne smije se šteta nanositi!"

"Najbolja je borba - boriti se protiv svoje loše naravi i svojih prohtjeva."

"Čuvajte se strasti i niskih prohtjeva, jer oni čovjeka čine slijepim i gluhim." (Pa ne vidi i ne čuje ono što mu je štetno i nedolično.)

S obzirom na sve navedene stavove iz islamskog učenja, i s obzirom na sve ono što se do danas saznalo o štetnosti duhana i što se još saznaje i otkriva o njemu u nauci - sa sigurnošću se može reći da je upotreba duhana, prema islamskom učenju, prezrena i zabranjena stvar. To pogotovu vrijedi kad ljekar specijalista preporuči čovjeku da ostavi pušenje u interesu zdravlja.[2]

Iz svega toga jasno se vidi koliko su u pravu oni islamski učenjaci (ulema), koji su osudili i zabranili upotrebu duhana - kao i to, koliko su velika i uzvišena ona islamska pravila i principi na osnovu kojih su oni zauzeli takav stav i dali takvo rješenje. Samo ta islamska pravila i rješenja uleme treba poštovati i u praksi primijeniti. Zaista je žalosna pojava imati ovakva napredna i velika pravila, a ne vladati se po njima, nego prihvatiti njima suprotno ponašanje i štetne navike!

[2] Takvo stanovište jasno je zauzeo i dokazao i jedan od najvećih i najkompetentnijih savremenih islamskih učenjaka i pisaca, rektor El-Azhera Mahmud Šeltut, umro 1963; v. njegovo djelo El-Fetava.

Zato svaki musliman koji puši duhan, stavlja sam sebe, zapravo, u jedan čudan, tragikomičan položaj nad kojim bi trebao da se sam duboko zamisli i da pogleda sebe i svoj postupak s jednog razboritog i islamskog stanovišta. Kada tako učini, naći će sebe u jednoj neugodnoj situaciji i ružnoj slici, koju on nikad ne bi sebi dozvolio, kad bi slobodno i razborito razmišljao i kad bi budna duha i očiju sagledao tu sliku. To je primjer ili slika čovjeka koji svaki dan spaljuje po jednu papirnu novčanicu pred svojim očima, uživajući u njenom dimu i plamenu. Ko bi tako činio, za njega bi svako rekao da je čudak ili abnormalan - jer besmisleno i beskorisno uništava svoj novac. A baš ono što radi pušač pušenjem, mnogo je slično tomu, ako nećemo reći da je to isto. On, naime, davanjem svog novca za duhan, koji onda odmah spaljuje pred svojim očima, ustvari, za sebe lično gubi taj novac kao da ga je direktno spalio, samo s tom razlikom što na ovaj način, pušenjem duhana, uz uništavanje i gubitak novca, nanosi još štetu svome zdravlju. Dakle svjesno i drage volje on daje svoj novac za ono što mu ugrožava i truje vlastito zdravlje. Zar to nije onda čudan i nerazuman položaj u koji pušač stavlja sam sebe, robujući navici pušenja? To ukazuje kako je čovjek često slabašan i nerazuman, kad se radi o njegovim prohtjevima i navikama koje treba odbaciti. Za to valja imati hrabrosti i jaku volju, a naša uzvišena vjera islam daje svojim sljedbenicima skupocjene savjete i uči ih hrabrosti i jačanju volje da se mogu othrvati svim lošim sklonostima i navikama - samo ako iskreno i odano prihvate to učenje i te savjete.

Dragi brate i draga sestro, stariji i mlađi, momče, djevojko i dječače! Ti jasno vidiš i saznaješ, kad ovo pročitaš, što je ovdje navedeno, da tvoja uzvišena vjera islam prezire i zabranjuje pušenje duhana, pa ga prezri i odbaci i ti, i pridržavaj se svoje vjere; bit ćeš sretan i zadovoljan cijelog svog života, jer ćeš se spasiti jedne štetne navike, jednog velikog zla. Ako si nesretnim slučajem, nesvjesno ili iz neznanja, zapao u to zlo i navikao pušiti, nastoj svim silama da se zlu otmeš i da se prođeš pušenja. Neka pri tom ne zbunjuje i ne zaustavlja činjenica što među mnogobrojnim pušačima vidaš učitelje vjere (uleme) i ljekare. I oni su u početku nesvjesno, kad nisu znali, zapali u tu naviku, pa ne mogu lahko da je napuste - a svi bi, uglavnom, voljeli da nisu pušači. Ako, pak, nisi u to zlo još zagazio, čuvaj ga se i kloni kao žive vatre, i nipošto se ne navikavaj na pušenje! Ne daj se i ne padaj pod utjecaj nikome: ni “prijateljima”, ni “društvu”, ni “modi”, koji bi te htjeli navesti i nagovoriti na to štetno zlo. Nije ti dobar prijatelj, nije ti dobro društvo - nije ni kulturan čovjek - onaj ko bi te nagovarao na pušenje, pa ne padaj pod njihov utjecaj. Ne može biti ni moderno ono što je štetno i što razara tvoje zdravlje a time i tvoju sreću. Tvoje životno geslo neka bude: “Pušenje je štetno i nedolično, pušenje odbacujem zauvijek!”

Zato, dragi brate i sestro, gdje god bili, držite se spasonosnih savjeta i pouka svoje uzvišene vjere islama,svjesni da ćete tako najbolje očuvati svoje ljudsko dostojanstvo i ljudsku čast.

UBISTVA I SVAĐE

UBISTVA I SVAĐE

"Pravi musliman jeste onaj musliman od čijeg su jezika i ruku mirni i sigurni svi ljudi."

Među grijesima koji se šire u nekim muslimanskim mjestima i naseljima kod nas, dakle, u našoj muslimanskoj sredini jesu svađe, tuče i ubistva. To su, po islamu, sramni i teški grijesi, pa im nikako ne bi smjelo biti mjesta među muslimanima. Islam naročito obavezuje svoje sljedbenike na princip poštivanja ljudskih prava i ljudskih života. Već po ovom islamskom principu, s islamom je nespojivo ugrožavanje i oštećivanje ma čijeg života. Iz tog se već vidi, da je islam, zaista, vjera pravednosti, humanosti i lijepog ponašanja.

Islam smatra ljudski život svetinjom, koju niko ne smije skrnaviti i uništavati. Nepravedno i smišljeno uništenje nečijeg života, označeno je i proglašeno u islamu ne samo jednim od najtežih grijeha prema Bogu i vjeri nego i kao zločin prema čovječanstvu. To je izričito kazano u Kur'anu:

"Ko ubije nedužna čovjeka, koji nije počinio ubistvo ili nered na zemlji, taj kao da je pobio sve ljude!" (El-Maida, 32)

Iz toga se vidi da islam smatra ljudski rod jednom velikom porodicom čiji članovi se trebaju međusobno štititi i pomagati, a ne ubijati. Ovakvo stanovište humanosti i poštivanja ljudskog života islam zastupa prema svim ljudima, bez obzira na njihovu boju, rasu, vjeru i ideologiju. Ljudi su ovu veliku misao, nakon dugih i gorkih iskustava, uvrstili u svoju Povelju o ljudskim pravima, koju su sačinili poslije Drugog svjetskog rata. U tački 3 te Povelje, kaže se: "Svaki pojedinac ima pravo na život, slobodu i ličnu sigurnost."

Prema ovoj tački Povelja Ujedinjenih naroda građanska je, moralna i međunarodna dužnost i obaveza svih ljudi, pojedinaca i naroda, koji usvajaju tu Povelju da poštuju ovaj princip, formuliran u njoj.

U islamu je, međutim, prije četrnaest stoljeća, taj princip u poštivanju ljudskog života i ljudske ličnosti dat i formuliran kao vjerska i moralna dužnost svakog vjernika islama. Na to jasno ukazuju i riječi (hadis) Božijeg poslanika Muhammeda, a.s., koji kaže:

"Pravi je musliman onaj musliman od čijeg su jezika i ruku mirni i sigurni svi ljudi."

Iz toga se jasno razumije da musliman, u skladu sa svojom vjerom, ne smije uznemiravati, a pogotovo ugrožavati druge ljude, ni riječju ni djelom.

To je opći princip u pitanju odnosa prema ljudima uopće. Kad takav princip islam postavlja u pogledu odnosa prema ljudima uopće, onda možemo pojmiti kakve tek principe i propise daje za uređenje odnosa među samim muslimanima.

O tom pitanju, tj. o međusobnom odnosu muslimana, ovdje treba nešto opširnije reći - naročito u vezi s čestim slučajevima nepravilnog i nečovječnog ponašanja, pa čak i svađa i ubistava; baš među njima, u novije vrijeme - kako smo to istakli. Zato je to pitanje predmet našeg razmatranja.

U pogledu međusobnog lijepog ponašanja među muslimanima, unutar bratske muslimanske zajednice, postoje mnoga važna uputstva i jasna pravila u samom Kur'anu i hadisu, koja muslimani moraju poznavati i po kojima se moraju vladati, ako hoće da budu ljudi i muslimani.

Allah, dž.š., kaže nam u uzvišenom Kur'anu:

"Vjernici su međusobno samo braća, pa održavajte red, mir i slogu među braćom! Klonite se grijeha prema Bogu, da bi vam On poklonio Svoju milost!" (El - Hudžurat, 10).

Muslimansko vjersko bratstvo ustanovio je, dakle, sam Allah, dž.š., Svemoćni Stvoritelj i nama ga stavio u dužnost u uzvišenom Kur'anu, pa ko bi mogao i smio onda to bratstvo pogaziti i uništavati svađom, psovkom i tučom sa svojom braćom? Ko ima vjere u svom srcu to ne može činiti. Pošto su muslimani braća, oni se trebaju međusobno voliti, slagati, savjetovati i potpomagati, a ne međusobno se mrziti i zavidjeti jedni drugima. Čujmo, šta nam o tome kaže Muhammed, a.s.:

"Ne zavidite jedni drugima, ne činite neprijateljstva jedni drugima i ne mrzite se međusobno, nego budite svi dobri Božiji robovi i braća."

Zavidnost je osjećaj tegobe i nezadovoljstva zbog nečijeg dobra i sreće, to jest, ako je čovjeku krivo i neugodno što neko drugi ima neko dunjalučko ili moralno dobro pa bi volio da on toga dobra nema i da ga izgubi. Zavidnost ili pakost je po islamu zabranjeno i pokuđeno svojstvo.

U drugom hadisu Muhammed, a.s., kaže:

"Nije dopušteno muslimanu napustiti brata muslimana i s njim prekinuti veze, više od tri dana." To znači, ako je među muslimanima došlo do sukoba ili svađe, trebaju se izmiriti i halaliti u što kraćem vremenu, a najdalje u roku od tri dana. Koji prvi priđe i zatraži izmirenje on je bolji, a ako ga drugi odbije, onda je taj grješan.

Ovdje treba istaknuti da takav odnos sloge, ljubavi i izmirenja, treba održavati sa svakim bratom muslimanom, osim ako postoji opravdan vjerski i moralni razlog da se prekinu veze i da se ne traži i ne vodi prijateljstvo s nekim čovjekom. To je, na primjer, u slučaju ako neko svjesno, namjerno i javno griješi prema vjeri, krši i ismijava njene propise ili se odnosi licemjerno, kao munafik, prema vjeri; koji se pred svijetom prikazuje kao musliman, a, ustvari, ne voli vjeru i čini joj prikriveno i otvoreno razne smetnje ili možda nastoji nekog pokolebati u vjeri i odvratiti od nje, ili ga navesti na neki grijeh, kao što je, na primjer, pijenje alkohola, itd. Takvog "muslimana"nije dužnost voljeti niti s njim prijateljevati. Naprotiv, takvog se čovjeka treba kloniti zbog njegovih mana i grijeha, sve dok se on iskreno ne pokaje i ne

prođe svog nepravilnog ponašanja, ali ni prema takvom ne treba biti zulumćar i nepravedan. Sličan stav musliman će zauzeti i prema čovjeku koji mu je učinio neku tešku nepravdu ili nanio uvredu.

Iz navedenog jasno se vidi da među muslimanima ne smije biti svađe, tuče, a pogotovo međusobnog ubijanja. To su najveći grijesi i najveće ljudske mane pred Bogom i pred svim čestitim ljudima na svijetu, kako smo to gore napomenuli. Zato ih islam najstrože zabranjuje svojim sljedbenicima.

U novije vrijeme slušamo priče i čitamo u novinama kako je kod nas neki musliman ubio drugog brata muslimana. Ti strašni grijesi dešavaju se u posljednje vrijeme sve češće. Kako je samo izazvala užasno, gnusno i jezivo osjećanje kod svakog kulturnog čovjeka nedavna vijest o pogibiji četiri rođena brata u jednom muslimanskom selu kod Travnika. Ubili su, ih takorekuć, u jednom momentu, njihovi komšije i rođaci muslimani - ako se takvim zločincima može, uopće, reći da su muslimani. Ustvari, ubiti svoga brata muslimana može samo onaj ko je izgubio i vjeru i čovječnost, spustio se na stupanj krvoločne životinje, divlje zvijeri, onaj ko je najprije ubio, usmrtio sam u sebi i svoju vjeru i uljudnost i postao divljak. Kad su našu muslimansku čeljad u prošlosti klali i ubijali naši zakleti dušmani, mi smo se svi zgražali i sav se kulturni svijet zgražao i zgraža nad takvim zlodjelima. A kakvo divljaštvo, krvološtvo i griješnost, kakvo pokvareno i neljudsko srce moraju postojati u onom čovjeku koji digne ruku na svoga brata muslimana i ubije ga!

I šta da vam ja o tome više govorim?! Koliko god bih vam govorio, nisam u stanju, nemam sposobnosti objasniti vam, koliko je to strašan grijeh kod Boga, dž.š., i koliko je to nisko i ružno djelo - kao što su nam to objasnili Allah, dž.š., u Kur'anu i Njegov poslanik Muhammed, a.s., u hadisu. A evo šta o tom teškom grijehu oni kažu:

Kur'an:

"Vjernik (musliman) ne može ubiti drugog muslimana - osim da se to desi nehotice." (En-Nisa, 91)

Kakav je, pak, grijeh to učiniti namjerno, o tom Allah, dž.š., kaže u drugom ajetu:

"Ko namjerno i smišljeno ubije brata muslimana, njemu je kazna - Džehennem, u kome će trajno ostati, na njega će se sručiti Božiji gnjev i Božije prokletstvo, i Allah je za njega pripremio velike muke!" (En-Nisa, 92)

Sjetimo se i upamtimo da nijedan grijeh u islamu nije tako strogo i strahovito osuđen kao ovaj, to jest ubistvo brata muslimana.

Objašnjavajući smisao ovih ajeta, Muhammed, a.s., o tom gnusnom grijehu kaže u brojnim hadisima:

"Svađati se sa muslimanom i psovati ga, grješno je i nevaljalo djelo, a tući se s njim i ubiti ga, otpad je od vjere (kufr)."

“Sudnjeg dana, najprije će se ljudima suditi za ubistva”, što znači, da je to najveći grijeh.

“Ko pomogne nekom ubici (učestvuje s njim) jednom riječi ili išaretom, u ubistvu muslimana - doći će pred Boga na Sudnjem danu s natpisom na čelu: ‘Nesretnik, koji je daleko od Božijeg rahmeta.’”

“Možda će Allah oprostiti svaki grijeh ljudima (i bez pokajanja), osim čovjeku koji umre kao nevjernik i čovjeku koji namjerno ubije muslimana.”

Opet, dakle, opomena i upozorenje, koliko je to velik i užasan grijeh.

“‘Kad se dva muslimana suoče u međusobnom sukobu s oružjem u rukama, pa jedan ubije drugoga - i ubica i poginuli idu u Džehennem!’- Neko od prisutnih ashaba na to primijeti: ‘Ubica, da, to razumijemo; ali, zašto poginuli?’ - Na to Alejhisselam reče: ‘On je htio, imao je namjeru da ubije svoga brata i druga!’”

“Smak svijeta kod Boga je manji i lakši događaj, nego ubistvo jednog muslimana.”

“Nemojte poslije mene postati otpadnici od islama i ubijati jedni druge!”

Dešava se, na žalost, da se muslimani svađaju i ubijaju za neku dunjalučku sitnicu: za komadić zemlje, za međe, za drvo u gaju, za voćku u bašči, za predmet u kući, kad se dijele, itd. Kako je to sve nisko i primitivno, kako je to nečovječno! A kako je to, po islamu, nevaljalo i grješno! Evo šta o tom posebno, pored gore navedenog, kaže Božiji poslanik Muhammed, alejhisselam:

“Kad se budete tukli i ubijali za dunjaluk i dunjalučke interese, i ubice i poginuli dospjet će u Džehennem!”

Osim navedenih uzroka, česti su danas uzroci svađe i ubistva među muslimanima: alkohol (pijančenje), kocka i žene (blud, zbog otimanja o neku djevojku, ili zbog nedopuštenih veza sa ženama ili, u nekim krajevima, čak, zbog otmice tuđe žene).

Nekada razlog ubistvu bude pretjerana srdžba, gnjev koji čovjeku pomuti pamet i navede ga na tuču i ubistvo.Takva je srdžba, po islamu, gadno i pokuđeno svojstvo, koje musliman mora uvijek nastojati od sebe odbaciti. On treba znati da je pri takvoj srdžbi uvijek upleten šejtan, ili snage zla, koje u čovjeku sve više raspiruju gnjev i ljutnju, samo da bi ga tako naveli na nevaljalo djelo i unesrećili njega i drugog. Ima primitivnih i neukih ljudi koji ponekad

misle, a naročito kad su u srdžbi, da je junaštvo ubiti čovjeka. To je teška zabluda i šejtanska varka. Kod nas u islamu i kod svih pametnih i poštenih ljudi nije junaštvo biti rob svoje srdžbe i šejtana, pa poslušati njihov nalog i ubiti čovjeka, nego je junaštvo i čovječnost - savladati sebe u najvećoj srdžbi i ne poslušati šejtana, pa ne ubiti nikog, nego se u svakoj prilici, pa i u ljutnji, ponijeti ljudski i plemenito.[3]

Ovdje ćemo navesti jedan vrlo poučan hadis koji svaki musliman treba pamtiti i usvojiti kao svoje životno pravilo koje će u koristiti i spasiti ga kad se najviše rasrdi.

"Nije junak onaj koji savlada ljude u hrvanju, nego onaj ko savlada sebe u srdžbi i gnjevu!"

Takvog junaka islam hoće i traži, takvog junaka voli Allah, dž.š., i njegov pejgamber Muhammed, alejhisselam. Svaki musliman mora nastojati da bude takav junak, tj. da posjeduje pravo, plemenito, ljudsko junaštvo; junaštvo duha i uma; moć vladanja sobom. Samo fizičko junaštvo, snaga bez plemenitosti i kulture, nije - prema islamskoj etici - nikakva vrlina jer to zapravo i nije junaštvo. Ljudi koji svoju hrabrost i snagu ispoljavaju u svađi, psovci, tuči, razbojništvu, raznim zločinima i kriminalnim podvizima nisu nikakvi junaci koji bi zaslužili divljenje. To su samo svađalice, prznice, niski i nekulturni ljudi, divljaci, koji zaslužuju prezir i osudu. Ljudi koji sebe ne kontroliraju, koji pažljivo ne posmatraju svoje ponašanje, zanemaruju moralne norme i ljudske vrline, lahko postaju takvim. Kod njih moralno zapažanje i osjećaj uljudnosti otupljuje i zamire, a razvijaju se negativne osobine koje onda mogu ograničiti i umnu sposobnost. Kad su psihijatri u Americi pitali jednog mladog višestrukog ubicu koji je ubijao potpuno nevine osobe, zašto je to činio, on je odgovorio: "Jednostavno zato što mi ništa pametnije nije padalo na pamet!"

[3] Musliman, prema islamskom učenju, smije upotrijebiti silu protiv drugog čovjeka samo u krajnjoj nuždi, u odbrani svog života, časti i imetka, kao i života i časti svoje čeljadi, i to samo toliko, koliko je potrebno da se odbije napadač ili kradljivac. Ako bi u takvoj prilici napadnuti morao ubiti, nije grješan.

To je užasno stanje - ali tako ljudi koji se prepuste grijesima i zločinu padaju do užasavajuće niskosti. Musliman nikad ne može i ne smije biti takav. On je po plemenitosti i dobroti svoje duše, po razboritosti svoga uma, sušta suprotnost svemu tome. Navedeni hadisi i pouke pomažu mu da u svakoj prilici bude i ostane plemenit i kulturan čovjek, na visini ljudskog dostojanstva.

Kad je jedan čovjek tražio savjet od Alejhisselama, on mu je rekao:

“Ne ljuti se, ne padaj u srdžbu!”

Božiji Poslanik nam je dao i savjet, šta treba učiniti onaj musliman koji bi ipak pao u srdžbu, pa bi mogao počiniti kakvo ludo i nepromišljeno djelo. Taj savjet dao je kad je vidio jednog čovjeka u stanju krajnje uzbuđenosti zbog srdžbe, tako da mu je od gnjeva svo lice bilo pocrvenjelo. Tada je Alejhisselam rekao:

“Ja znam nekoliko riječi, koje bi, kad bi ih ovaj čovjek izrekao, ublažile srdžbu, što je pri njemu.

Obraćam se Allahu i molim Ga, da me spasi od prokletog šejtana!”

Također je lijepo da čovjek u stanju srdžbe izgovori riječi:

“Nema moći ni snage bez pomoći Uzvišenog Allaha!”

(On nam je zabranio da svoju snagu trošimo u zlo i grijeh)

Naročito je korisno da čovjek u takvom stanju uzme abdest. To su sve lijekovi koji ublažuju psihičku napetost zbog čovjekove srditosti, koja mu može prouzrokovati veliku štetu. To su važni i korisni lijekovi iz duhovne islamske apoteke, pa ih treba čuvati i koristiti.

KRVNA OSVETA

Iz svega navedenog razumije se da su krvna osveta i dvoboji među muslimanima zabranjeni (haram), kako su to svi islamski učitelji (ulema) rekli.

Krvna osveta bila je mnogo raširena kod Arapa prije islama. Taj primitivni i štetni običaj postojao je i postoji i danas kod primitivnih i zaostalih naroda, pa i u nekim sredinama, za koje ne bismo htjeli reći da su primitivne, ali ne mogu da se oslobode te stare navike ili toga teškog grijeha, kome među kulturnim i plemenitim ljudima ne može biti mjesta. Krvna osveta vuče svoje porijeklo iz vremena kad ljudi nisu imali uredan pravni sistem, zakonsku zaštitu i pravdu putem redovnih sudova, što je karakteristika najzaostalijih sredina, a takva je bila idolopoklonska arapska sredina prije islama. Među mnogobrojnim zlim navikama i grijesima, koji su vladali u predislamskoj Arabiji i koje je islam posve ukinuo i zabranio, bila je i krvna osveta. Koliko je u islamu strogo zabranjen i osuđen taj primitivni običaj, vidi se i po tom što je Božiji poslanik Muhammed, alejhisselam, na svom Oprosnom hadžu pred kraj svog života tu zabranu posebno istakao. On je tada, u svom poznatom govoru - (hutbi) na Arefatu, u kojem je izložio glavne islamske vjerske, moralne, porodične i društvene principe i propise, o krvnoj osveti posebno rekao:

"Svaka krvna osveta što je postojala u pagansko vrijeme prije islama poništena je i ukinuta!"

Praktično je primijenio tu naredbu odmah, na istom mjestu, kad je poništio krvnu osvetu jednog svog rođaka, Rebia b. el-Harisa, koga su ubili ljudi iz plemena Huzejl, a čija je krvna osveta još bila neriješena. Tim danom prestala je postojati krvna osveta kod Arapa kao i kod drugih naroda koji su iskreno i savjesno primili islam i islamsku kulturu. Muslimani su od tada, u skladu sa navedenim Muhammedovim riječima, sve slučajeve i sporove u vezi s ubistvom prestali rješavati privatno, na svoju ruku, samovoljno, putem krvne osvete, nego su ih rješavali putem suda i zakona. Tako uvijek i treba biti među muslimanima jer riječi Muhammeda, dž.š., o zabrani krvne osvete imaju trajnu vrijednost za sva vremena.

Prema jednom drugom predanju, on je rekao: "Krvna osveta i kamata iz paganskih vremena, neka prestanu zauvijek!"

*

LOŠE I NEKULTURNO PONAŠANJE KAO UZROK SVAĐE I UBISTVA

Pored gore navedenih uzroka svađe i ubistava među ljudima, često je još uzrok tomu raznovrsno loše ponašanje među njima. Naročito su česti uzroci toga teškog i gnusnog grijeha - međusobne uvrede, razne spletke, smutnje, prenošenje riječi, klevete i ogovaranja. Svi ti postupci sami po sebi teški su grijesi i velike mahane sa stanovišta islama i islamskog morala. To su grijesi i mahane koje se pri muslimanima ne smiju nalaziti. Ti grijesi su u suprotnosti sa svakim ljudskim moralom i osnovnim pojmovima lijepe uljudnosti i kulture. Uz to, oni uvijek imaju veoma loše posljedice u društvenom pogledu, jer remete i uništavaju lijepe odnose među ljudima i često prouzrokuju svađu i međusobnu mržnju pa mogu dovesti i do tuče i ubistava među njima. Usljed svega toga islam ih sve strogo zabranjuje svojim sljedbenicima. Kur'an i hadis jasno i mnogo govore o toj zabrani i o nedoličnosti tih mahana vjernicima uzvišenog islama. Kur'anske su riječi:

"Ne ogovarajte jedni druge..." (El-Hudžurat, 12)

"Teško svakom onom koji vrijeđa i bocka ljude (u oči ili iza leđa)!" (El-Humeze,1)

"Ne slijedi onoga koji vrijeđa ljude i prenosi riječi (radi stvaranja svađe i smutnje)!" (El-Kalem,11)

"Klonite se lažnih riječi i lažnog svjedočenja!" (El-Hadždž, 30)

Među mnogobrojnim hadisima o tome spomenimo samo još neke:

"Ima ljudi koji nekada izgovaraju riječi, ne misleći da li su one korisne ili ne, a zbog kojih padaju duboko u vatru."

"Znate li šta je to ogovaranje?.....To je pričanje o nekom ono što on ne želi da se o njemu priča…. Ako kod dotičnog nema onog što o njemu govoriš, onda si ga oklevetao." (To je još teži grijeh od ogovaranja).

“Ko ima pri sebi četiri određena svojstva taj je potpuni licemjer (munafik), a ko ima jedno od ta četiri svojstva taj ima pri sebi dio licemjerstva sve dok dotično svojstvo ne odbaci od sebe.

“Musliman nije svađalica i siledžija, koji vrijeđa i napada, niti psovač i onaj koji proklinje, niti prostak i nevaljalac, koji govori nepristojne riječi, niti grubijan.”

Kako su velike i korisne ove pouke! One su značajne za pojedinca i za društvo. Za pojedinca - jer ga uče da zaista bude plemenit i kulturan u svom postupanju prema ljudima, a za društvo - jer su važan elemenat međusobne sloge i mira. Muslimansko društvo, kao i svaki musliman-pojedinac, moraju biti duboko prožeti i u svom životu rukovođeni ovim poukama i u njima sadržanim vrlinama, izbjegavajući sve one mahane koje su u njima zabranjene i osuđene. Tako će oni posvjedočiti i dokazati svoj kulturni i moralni karakter i lik, a ujedno otkloniti iz svoje sredine krupne i česte razloge međusobne mržnje, sukoba, pa i ubistava.

Ovdje valja dati jednu kratku napomenu radi pravilnog razumijevanja i pravilnog stava u vezi s gornjim poukama. Naime, svako “ogovaranje”, prenošenje i prepričavanje tuđih mana, zuluma, nasilja, grijeha i poroka nije uvijek i u svakoj prilici grješno i zabranjeno. Tako je moralno dopušteno reći i iznijeti nečije mahane, grijehe i poroke, npr. sudu - radi ustanovljenja pravde i radi zaštite svoga ili tuđeg prava. Isto tako, ako neko svojim ličnim mahanama, na bilo koji način, nanosi štetu pojedincima ili društvu, ugrožava njih ili njihove materijalne ili moralne interese, npr. svojom nesposobnošću, podlošću, potkradanjem, zlonamjernošću itd., onda se mogu ugroženi pojedinci i društvo na odgovarajući način podsjetiti i opomenuti na štetnost i opasnost od nosilaca takvih mana. Možemo, također, radi pouke mlađima (npr. da se klone lošeg društva) upozoravati na nečije mahane. Ako neko dobronamjerno pita za osobu s kojom misli uspostaviti brak, može mu se kazati sve o toj osobi, pa i njene mane i slabosti, da bi se osoba, koja traži savjet i mišljenje, znala ravnati. No u svakom ovakvom slučaju može se o nekom reći samo ono što je istina; samo stvarnost, ono što jest, a nikada i ni u kom slučaju ne smije se ni o kom reći ono što nije, što se pri njemu ne nalazi; ne može se ni o kom lažno govoriti i lažno svjedočiti. Islam svojim vjernicima strogo zabranjuje svako klevetanje, lažno ogovaranje, pripisivanje neistina ma o kome bilo, pa i svom protivniku i najvećem neprijatelju. Prema svakom musliman i muslimansko društvo moraju biti pravedni, kako nam Kur’an jasno ističe kad kaže:

"Neka vas mržnja prema nekim ljudima ili njihova mržnja prema vama ne navede da budete nepravedni; - budite uvijek prema i svakom pravedni; to je bliže pravoj pobožnosti." (El-Maida, 8)

Isto tako, iznošenje, kazivanje nečijih mahana, ne smije biti iz ličnih pobuda ili radi nekog ličnog interesa.

Ako su muslimani u rodbinskim vezama ili su susjedi (komšije) ili drugovi i prijatelji, onda im je pogotovo zabranjeno (haram) da se međusobno loše ponašaju, da se svađaju, tuku i

ubijaju, ili na bilo koji način jedni duge uznemiravaju. Loše postupanje među rođacima, susjedima i drugovima još je, po islamskom učenju, mnogo teži, zapravo dvostruko teži grijeh, jer oni, u slučaju svađe, jedan grijeh čine što se uopće loše ponašaju, a drugi što poništavaju i skrnave međusobno rodbinstvo, komšiluk i drugarstvo. Islam, naime, posebno naglašava i preporučuje da se rodbinske, komšijske i drugarske veze i odnosi što bolje i korektnije održavaju i da se izbjegava sve što bi te veze moglo remetiti i pokvariti. To je, bez sumnje, zahtjev i uljudnosti i kulture među ljudima. Samo krajnje nekulturni, neodgojeni, divlji ljudi mogu pogaziti sve te veze i ponašati se neljudski prema svojim bližnjim: rođakom, susjedom, drugom. Nažalost, kod nas se dešava da se baš rođaci i komšije često zavade, pa i život jedni drugima ugrožavaju, i to obično zbog nekih sitnica, zbog nekih dunjalučkih interesa, kako smo to gore istakli. Kako je to sve nečovječno i od islama daleko! Što su rodbinske i susjedske veze tješnje i bliže među ljudima, to je islamski imperativ i zahtjev za lijepo ponašanje među njima sve jači i naglašeniji. Odnosi između roditelja i njihove djece na prvom su mjestu u tom pogledu, pa onda između ostalih srodnika, prema stupnju bliskosti i srodstva. Koliko se u islamu daje važnost tim rodbinskim i susjedskim odnosima vidi se i po tome što se o njima mnogo govori u glavnim izvorima vjere: Kur'anu i hadisu. U tim se izvorima daju najsavršeniji moralni i vjerski propisi i uputstva za praktično ponašanje muslimana u svakidašnjem životu. Ti propisi i pravila za muslimana trebaju značiti zakon njegovog života. Da vidimo samo kao primjer nekoliko takvih islamskih propisa.

Kur'an:

"Tvoj Gospodar Allah zapovijeda da se klanjate samo Njemu i da svojim roditeljima činite dobro. Ako jedno od njih, ili oboje, dožive kod tebe svoju starost, ne reci im nikad ni riječ negodovanja (neraspoloženja), ne ponašaj se prema njima grubo, i uvijek im reci lijepu riječ!" (El - Isra', 23)

"Klanjajte se Allahu i ne pripisujte Mu druga! Prema roditeljima ponašajte se lijepo, i prema rodbini uopće, te prema sirotim i siromašnim, prema susjedu bližem i prema susjedu daljem, kao i prema drugu..." (En-Nisa, 36)

"Preporučili smo čovjeku lijepo ophođenje prema svojim roditeljima..." (El-Ankebut, 8)

Hadisi:

"Veliki grijesi su: nevjerovanje u Allaha, grubo ponašanje i neposlušnost prema roditeljima, ubistvo čovjeka i krivokletstvo!"

U drugom hadisu, Muhammed, a.s., upozori i zapita jednom prilikom svoje društvo: “Pazite, hoćete li da vam kažem koji su najveći grijesi?” - što je ponovio tri puta.
“Hoćemo!”, rekoše njegovi drugovi.
Na to im on reče:

“Nevjerovanje u Allaha, grubost i neposlušnost prema roditeljima…”, zatim se podigao i naglasio:

“Pazite još: i krivo svjedočenje!”

Dalje, u hadisu, kaže Alejhisselam:

“Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan neka se lijepo ponaša prema svojoj rodbini; ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka govori ono što je dobro i korisno - ili neka šuti!”

U jednom drugom hadisu rečeno je:

“Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan neka se lijepo i uljudno vlada sa svojim susjedom!”

“Dobročinstvo (pomoć) rodbini je dvostruko dobročinstvo: pomoć i pažnja prema bližnjem.”

Jednom prilikom, opet, Muhammed, a.s., dva puta ponovi:

“Kunem se Allahom, da nije pravi vjernik….”

“Ko, Božiji Poslaniče?”, upitaše ga ashabi, na što on odgovori: “Onaj čovjek, od čije zlobe i zla nije pošteđen ni siguran njegov susjed.”

U vezi s ovim islamskim pravilom o lijepom ponašanju i poslušnosti prema roditeljima i svojim bližnjim islamsko učenje daje jednu važnu napomenu, koja je sadržana u samom Kur’anu. Naime, takvi lijepi odnosi i poslušnost prema roditeljima trebaju se održavati u granicama pravilnog i općemoralnog ponašanja roditelja; pa ako bi roditelji, u tom pogledu prešli granice, te zahtijevali i tražili od svoga djeteta nešto što je po vjerskim ili moralnim normama nedopustivo, grješno i zabranjeno, onda obaveza i pravilo poslušnosti, u takvim slučajevima, prestaju. Zato, ako bi roditelj nagovarao svoje dijete da čini grijeh, na primjer, da pije alkohol, ili da mu donosi alkohol, ili da se oda kriminalu, ili da ne vrši vjerske propise ili patriotske dužnosti, ili uopće da ne poštuje svoju vjeru islam - onda, u tim slučajevima, odnosno takvim nepravilnim zahtjevima, dijete neće slušati i ne treba slušati roditelja, niti mu se pokoravati. Pogotovo i analogno tome razumije se da i roditelji ne trebaju udovoljiti svome djetetu ako bi ono takve čine od njih tražilo. Isto islamsko pravilo vrijedi i u pogledu solidarnosti i poslušnosti prema drugim srodnicima ili prijatejima koji bi od čovjeka tražili da učini nešto što je po islamu ili po normalnim i pravednim društvenim zakonima grješno i nemoralno. U takvim slučajevima ne treba biti solidaran ni poslušan nikom.

O tome se u Kur’anu kaže:

“...A ako te roditelji budu nagovarali i usmjeravali, da Meni (Bogu) pripišeš druga ili da ne vjeruješ u Mene, nemoj im se u tom pokoravati!...”
(El-Ankebut, 8)

SADRŽAJ